

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

59 uncu Birleşim
20. 3. 1999 Cumartesi

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	437
II. — GELEN KÂĞITLAR	437
III. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	438
A) TEZKERELER VE ÖNERGELER	438
1. — Bulgaristan'a gidecek olan Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e, dönüşüne kadar, TBMM Başkanı Hikmet Çetin'in vekâlet edeceğine ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1943)	438
B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ	438
1. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 21 arkadaşının, yargı mensuplarının tabi olduğu mevzuatın gözden geçirilerek yargıya güven artırıcı tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/312)	438:440
IV. — GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI	440,471,485
A) GÖRÜŞMELER	440,471,485
1. — Kars Milletvekili Y. Selahattin Beyribey ve 30 arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağırılmasının sivil darbe girişimi olarak nitelendirdikleri ve demokratikleşme çabalarını engelleyici tutum	

sergiledikleri iddiasıyla Başbakan Bülent Ecevit ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında verdikleri gensoru (11/22)

440:466,471:483,
485

V. — SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

466,483

1. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün'ün, Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın üyesi bulunduğu 54 üncü hükümete ve partisine sataşması nedeniyle konuşması

466:469

2. — İstanbul Milletvekili Altan Öymen'in, Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın, ileri sürmüştüğü görüşten farklı bir görüşü kendisine atfetmesi nedeniyle konuşması

470:471

3. — Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın, İçel Milletvekili Halil Cin'in şahsına sataşması nedeniyle konuşması

483:484

VI. — SEÇİMLER

486

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

486

1. — Adalet Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

486

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak iki oturum yaptı.

Elektronik cihazla yapılan yoklamalar sonucunda Genel Kurulda toplantı yetersayısı bulunmadığı anlaşıldığından, 20 Mart 1999 Cumartesi günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 15.29'da son verildi.

Yasin Hatiboğlu
Başkanvekili

Ali Günaydın
Konya
Kâtip Üye

Hüseyin Yıldız
Mardin
Kâtip Üye

No. : 73

II. — GELEN KÂĞITLAR
20.3.1999 CUMARTESİ**Meclis Araştırması Önergesi**

1. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 21 arkadaşının, yargı mensuplarının tabi olduğu mevzuatın gözden geçirilerek yargıya güven artırıcı tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/312) (Başkanlığa geliş tarihi : 18.3.1999)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

20 Mart 1999 Cumartesi

BAŞKAN : Başkanvekili Yasin HATİBOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Hüseyin YILDIZ (Mardin), Ahmet DERİN (Kütahya)**

BAŞKAN – Çalışmalarımızın hayırlara vesile olmasını Cenabı Allah'tan niyaz ederek, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59 uncu Birleşimini açıyorum.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Yoklama yapalım Sayın Başkan lütfen...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayımız vardır; çalışmalara başlıyoruz.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, nerede var efendim; başımızı kaldırım bir bakın... Salona bakar mısınız efendim...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Sayın Başkan, yeterli çoğunluk yoktur.

BAŞKAN – Gündem dışı söz talebinde bulunan arkadaşlarıma bu imkânı tanıyamadım, özür diliyorum.

Doğrudan gündeme geçiyoruz.

"Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları" bölümüne geçiyoruz.

Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığının bir tezkeresi vardır; okutuyorum:

III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER VE ÖNERGELER**

1. – *Bulgaristan'a gidecek olan Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e, dönüşüne kadar, TBMM Başkanı Hikmet Çetin'in vekâlet edeceğine ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/1943)*

19 Mart 1999

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bulgaristan Cumhurbaşkanı Petar Stoyanov'un davetlisi olarak 22-23. Mart 1999 tarihlerinde Bulgaristan'a resmî bir ziyarette bulunacağımdan, dönüşüme kadar Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 106 ncı maddesi uyarınca, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Hikmet Çetin vekâlet edecektir.

Bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Şimdi, bir Meclis araştırması önergesi vardır; okutuyorum:

B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. – *Konya Milletvekili Veysel Candan ve 21 arkadaşının, yargı mensuplarının tabi olduğu mevzuatın gözden geçirilerek yargıya güven artırıcı tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/312)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Son günlerde, kamuoyunda yargının siyasallaştığı noktasında kanaat oluşmaya başladığı bilinmektedir. Bunlara en son örnek de Sayın Vural Savaş ve Sayın Nuh Mete Yüksel'in tutum ve davranışları gösterilmektedir.

Konuyu özetlemek gerekirse; tahkikat safhasında gizli olması gereken bilgilerin basına sızdırıldığı ve davayı etkileyecek yönde açıklamalarda bulunulduğu; yargıtay Başsavcısı Sayın Vural Savaş örneğinde olduğu gibi, basın yayın yoluyla hakaret ederek tarafsızlığını yitirdiği görülmektedir. Şu cümleler Sayın Savaş'a aittir: "Paralı ve çok etkili dış güçlerle işbirlikçi, birbirlerine çamur atarak politika yapmayı alışkanlık haline getiren tüm politikacılar" diyerek tarafsızlığını yitirdiği ve tüm siyasilerin kişilik haklarına saldırıda bulunduğu; yine bir açıklamasında Sayın Savaş, Siirt İlimizi kastederek "yabancı ülkelerin kıskırtmalarıyla devletimize karşı silahlı isyanlara katılmış kişilerin bulunduğu bir yöre" nitelemesinde bulunmuştur.

Ayrıca, tebliğnamenin 11 inci sayfasında "suç işleyen siyasileri cezalandırmaktan çekinen hâkimlerin bulunduğu ülkelerde hukukun siyasallaşmasından söz edilebilir" diyerek temyiz incelemesi yapacak Yargıtay ceza dairesi hâkimlerine açıkça bir telkin ve tavsiye olmaktan öte, tehdit niteliğini taşıdığı; yani, özetle, temyiz incelemesi yapan hâkimlere, mahkûmiyet cezasını onaylamasanz şiyasilerden korkan hâkimler olacaksınız tehdidinde bulunmaktadır.

Yine, Sayın Savcı Savaş'ın çıktığı bir televizyon programında, devam eden bir davayla ilgili olarak, sanığın savunma kapsamında sunduğu mütalaaların dikkate alınmayacağı ve mahkûm olacağını açıkça ifade etmesi, yargıyı önceden etkilemeye yönelik bir davranıştır.

Yine, bazı davalar devam ederken iddianameler duruşmada okunmadan çok önce devletin ajansı tarafından bütün basın yayın organlarına fakslandığı gözlenmektedir. Yine, müzakerelerin gizli olması Yargıtay Kanunu 30 ve 33 üncü maddelerinde özellikle vurgulandığı halde, Yargıtay 8. Ceza Dairesinin mahkûmiyet kararını ne zaman ve nasıl onaylayacağı konusunda basın yayın organlarında günler öncesinden yayınlanmıştır.

Ayrıca Sayın Savaş'ın tatile giderken dava dosyasını da beraberinde götürerek sanık avukatlarının dosyayı incelemeye fırsat vermediği, yapılan tespitler arasındadır.

Maalesef, benzer olaylar DGM Cumhuriyet Savcısı Nuh Mete Yüksel için de söylenmektedir. Tahkikat safhasında kanunca gizli kalması gereken bilgi ve belgelerin basına sızdığı, önyargılı ve mahkemeleri yönlendirici açıklamalarda bulunduğu söylenmektedir.

Son olarak, TBMM'de Sayın Yıldırım Aktürk'ün, Yargıtay Başsavcısının TCK'nın 312 nci maddesiyle ilgili girişimleri, Diyarbakır DGM'nin bir davayla ilgili olarak gerekçeli kararın yazımında hukuk ihlalini ortaya koyması ve hükümetin başı olan Başbakanı müracaatla TCK'nın 312 nci maddesindeki yeni düzenlemeyi durdurduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda anlattığımız gelişmeleri toplumda bağımsız yargıya güveni zedeleyici gelişmeler olarak görmekte ve endişe duymaktayız. Anayasada sayılan devletin temel niteliklerinden biri olan hukuk devleti olma ilkesi çok önemli bir temel prensip olup, hiçbir yetkilinin bunu sarsmaya hakkı yoktur. Yukarıda saydığımız zevat, bu hareket ve davranışlarıyla yargıya güveni sarsıcı tutum ve davranış içerisindedirler.

Bu sebeple:

1. Yargı mensuplarının bağlı olduğu yasa ve yönetmeliklerinin yeniden gözden geçirilmesi ve ek alınacak önlemlerin tespiti.

2. Hukukun siyasallaşmasını önleyici ne tür tedbirlerin alınması gerektiği,

3. Yargıya güven artırıcı ektedbirlerin tespiti,

4. Yargı-siyaset ilişkisinde durum tespiti,

5. Yargı-medya ilişkileri, bilgi ve belge aktarımında yapılan yasa ihlalleri ve benzeri konuların değerli hukukçu bilim adamlarımız ve baroların görüşleri alınarak, Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 104 üncü maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 18.3.1999

1. Veysel Candan	(Konya)
2. Mustafa Köylü	(Isparta)
3. Sıtkı Cengil	(Adana)
4. Ahmet Karavar	(Şanlıurfa)
5. Ahmet Demircan	(Samsun)
6. Hayrettin Dilekcan	(Karabük)
7. Bekir Sobacı	(Tokat)
8. Osman Pepe	(Kocaeli)
9. Sabahattin Yıldız	(Muş)
10. Ekrem Erdem	(İstanbul)
11. Ahmet Doğan	(Adıyaman)
12. Naci Terzi	(Erzincan)
13. Osman Yumakoğulları	(İstanbul)
14. Ahmet Cemil Tunç	(Elazığ)
15. Yakup Budak	(Adana)
16. Zülfikar Gazi	(Çorum)
17. Ramazan Yenidede	(Denizli)
18. Hasan Dikici	(Kahramanmaraş)
19. Hasan Hüseyin Öz	(Konya)
20. Murtaza Özkanlı	(Aksaray)
21. Mehmet Elkatmış	(Nevşehir)
22. Abdullah Arslan	(Tokat)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemde yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusunda öngörüşme, sırasında yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmına geçiyoruz.

IV. — GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

A) GÖRÜŞMELER

1. — *Kars Milletvekili Y. Selahattin Beyribey ve 30 arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağrılmasının sivil darbe girişimi olarak nitelendirdikleri ve demokratikleşme çabalarını engelleyici tutum sergiledikleri iddiasıyla Başbakan Bülent Ecevit ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında verdikleri gensoru (11/22)*

BAŞKAN – Bu kısımda yer alan Kars Milletvekili Sayın Beyribey ve 30 arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağrılmasını sivil darbe girişimi olarak nitelendirdikleri ve demokratikleşme çabalarını engelleyici tutum sergiledikleri iddiasıyla Başbakan Sayın Bülent Ecevit ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında Anayasanın 99 uncu ve İçtüzüğün 106 ncı maddeleri uyarınca verdikleri ve Genel Kurulun 18.3.1999 tarihli 57 nci Birleşiminde gündeme alınması kabul edilen (11/22) esas numaralı gensoru üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Hükümet?.. Hazır.

Görüşmelerde, İçtüzüğü'nün 72 nci maddesine göre, siyasi parti grupları adına birer sayın üyeye, hükümet adına bir sayın üyeye ve şahısları adına iki sayın üyeye söz vereceğim.

Konuşma süreleri; siyasi parti grupları ve hükümet için 20'şer dakika, şahıslar için 10'ar dakikadır.

Şimdi, söz alan üyeleri okuyorum: Efendim, henüz gruplar adına bir talep yok; kişisel söz talebinde bulunan, Sayın Aktürk ve Sayın Cin.

İlk söz grupların, malumu faziletleri. Şimdi, gruplardan acaba hangi grubumuz parmak kaldıracak, şöyle bir geziniyorum.

Efendim, DTP de grup oldu zannediyorum; Sayın Yılbaş, isterseniz sizinle bir bismillah diyelim, yeni grupsunuz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, Sayın Cin söz istemiş, zaten grup başkanvekili.

BAŞKAN – Kim istemiş efendim?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Cin söz istemiş, kendisi de grup başkanvekilidir; dolayısıyla, öncelikle ona söz verin.

BAŞKAN – Sayın Genç, yani, söz olsun diye mi konuşuyorsunuz?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır; siz, söz olsun diye konuşuyorsunuz.

BAŞKAN – Ben ismini okudum; ama, kişisel söz talebinde bulunan diye takdim ettim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Kişisel söz talebinde bulundu; ama, şimdi grup başkanvekili, ben onu diyorum.

BAŞKAN – Grup adına konuşmayacaksa, nasıl getireceğim Sayın Genç. Yani, izin verin de ben bari İçtüzüğü uygulayayım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, siz yönetiyorsunuz da, yani...

BAŞKAN – Efendim, gruplar adına söz talebi var mı?

ALTAN ÖYMEN (İstanbul) – Var efendim.

BAŞKAN – Efendim, Sayın Öymen işaret buyurdular.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – DYP Grubu adına, Sayın Gözlükaya.

Evet, biz, bir kere başlayalım.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini arz ve ifade etmek üzere, Sayın Altan Öymen; buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALTAN ÖYMEN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım; gensoru önergesi üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini açıklamak üzere huzurunuzdayım; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım.

Öngörüşmeler sırasında belirttiğimiz gibi, biz, bu gensoru önergesini mantıklı bulmuyoruz, ciddi bulmuyoruz, reddedilmesi gerektiğine inanıyoruz. Seçime kadarki zamanda -ki, artık, dört hafta kalmıştır- ülkemize yeni bir hükümet değişikliğinin sorunlarını da eklemek istemiyoruz. Hele, hükümeti düşürüp arkasından da seçimi erteleriz hesaplarını, fevkalade yanlış ve sakıncalı buluyoruz.

Tabii, bu demek değil ki, biz, bu hükümeti ve bu hükümeti kuran koalisyonu, her tavrı dolayısıyla destekliyoruz; bu, değişik bir şey. Daha önce, bu hükümetin kuruluşu sırasında da belirttiğimiz

gibi, bu hükümetin ve bu koalisyon partilerinin tavırlarıyla ilgili olarak bazı sorunlarımız var. Bu sorunların başında, o zaman da arkadaşlarımızın belirttiği gibi, yolsuzluklarla mücadele konusunda, gereken dikkati ve azmin gösterilmemesi vardır. Bundan önce, öngörüşmeler sırasında etraflıca anlatmaya çalıştım, bu Meclisimizin, bu yasama döneminin sırtında, soruşturma açtırıp, sonra soruşturmaları aklamak gibi bir yük vardır. Daha bu yasama dönemi başlar başlamaz bu mekanizma işlemeye başlamıştır; önce, Refah Partisinin Doğru Yol Partisi Genel Başkanı hakkındaki soruşturma önergesi, arkasından, Doğru Yol Partisinin Retah Partisi Genel Başkanı hakkındaki soruşturma önergesi, sonra, bu önergelerin karşılıklı, bir silah gibi kullanılarak bunların üzerinde bir hükümet bina edilmesi, sonra, o hükümetin üyesi partilerin bu yolsuzlukları karşılıklı olarak aklamaları... Bundan sonra da, ikinci safhada, 55 inci hükümet kurulmuştur. 55 inci hükümet, aynı şekilde, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı hakkında soruşturma önergesi vermiş; o, Anavatan Partisi Genel Başkanı hakkında soruşturma önergesi vermiş ve özetle, üç yıl süreyle, bu soruşturma önergelerinin gölgesi altında kalmıştır ülkemizin siyaseti; her köşede bu konuşulmuştur, her köşede bu iddia öne sürülmüştür. Parti liderlerinin birbirleri hakkında bu soruşturma önergeleri dolayısıyla söylediği sözler, koca koca kitaplar oluşturacak kadar fazladır. Ben, bir ara, merak edip, bunları bir araya getirmiştim, hakikaten çok enteresan sözler vardır. Fakat, günün birinde, bu koalisyon, geçen koalisyon sırasında da bu önergelerin birdenbire işlemden kaldırıldığı görülmüştür; bunu, öngörüşmeler sırasında anlattım.

Arkadaşlar, bunlar, belki, İçtüzük hükümlerine, Anayasa hükümlerine aykırı değildir, onlara uygun cereyan ediyor işler; fakat, demokrasinin mantığına aykırıdır, demokrasinin dayandığı ilkelere aykırıdır ve demokrasi açısından olmayacak şeylerdir. İşte, biz, bu olmayacak şeylerin, akla hiç yakın gelmeyen, mantığa yakın gelmeyen bu şeylerin tekrar etmemesi, bunların üstüne yenilerinin eklenmemesi, yeni taktiklerin, yeni çelişkilerin, yeni çifte standartların, yeni mekanizmaların -bu gibi- eklenmemesi lazım geldiği fikrindeyiz; bu hareketi de bunun için tasvip etmiyoruz. Yalnız, şunu da bu arada belirtelim: Dediğimiz aklama paklama sürecinin etkileri, hâlâ, bu hükümet zamanında da devam etmektedir.

Şimdi, size bir noktayı hatırlatıyorum: İki soruşturma önergesi kaldı geriye. Bu aklama anlaşmalarının uygulanmasından sonra -herhalde o anlaşmalar yetişmedi- iki komisyonunda, o sırada karar alınmıştı. Yani, komisyon kararı, bu aklama anlaşmalarına uygun bir şekilde çıkmamıştı, soruşturma önergelerine muhatap olan siyasetçilerin Yüce Divana gönderilmesi yolunda çıkmıştı. Bunlardan biri, Kurtköy ihalesiyle ilgili soruşturma önergesiydi, bir tanesi de, Sayın Yaşar Topçu hakkında bir başka soruşturma önergesiydi. Bu önergeler, komisyonlara geldi, komisyonlarda karar alındı "bunlar ciddîdir, muhakeme yoluna gitmeleri lazımdır, Yüce Divana sevk edilmelidir bu arkadaşlarımız" diye karar çıktı.

Şimdi, bu kararın, Anayasaya göre, Meclis İçtüzüğüne göre, bir raporunun Meclis Başkanlığına iletilmesi lazım ve Anayasanın 100 üncü maddesine göre, bu, acil meselelerden; hemen yapılması lazım bu işin; İçtüzük de üstüne madde koymuş, yedi gün içinde, gelen raporun -rapor gelecek çok acil bir şekilde- Meclise sevk edilerek, Meclis içinde yedinci gün -hatta gün de tasrih etmiş- geldiğinden yedi gün sonra, bunun Mecliste görüşülmesi lazım; ama, 17 Aralık 1998 tarihinde alınıyor karar komisyonların bir tanesinde, bu kararın raporu hâlâ Meclis Başkanlığına iletilmiş değil.

Şimdi, Meclis Başkanı, bunun üzerine, ocak ayının başında bir yazı yazıyor komisyon başkanlarına -bunlardan Sayın Mesut Yılmaz'la ilgili komisyonun, bu Kurtköy ihalesiyle ilgili komisyonun Başkanı Demokratik Sol Partili arkadaşımız Sayın Necati Albay'a bir mektup yazıyor- diyor ki: "Bu rapor hâlâ gelmedi, halbuki Anayasa diyor ki, iki ay süresi vardır komisyonun, iki ay biter

bitmez bu raporun bana gelmesi lazım; bu iki ay uzatılabilir; uzatılmış, onun sonunda bu raporun bana gelmesi lazım; hâlâ gelmedi, gönderin şunu." Cevap yazıyor Başkan, diyor ki: "Muhalefet şerhleri daha bana gelmedi, onun için raporu size gönderemedim." Başkan yine yazıyor, diyor ki: "Muhalefet şerhlerinin gelmesine gerek yok bu kadar uzadığına göre, muhalefet şerhi olmadan gönderin." Ona da cevap alamıyor ve 17 Aralıktan bu yana rapor hâlâ ortada yok, komisyonun kararının Anayasada, İçtüzükte yazılı olan şekilde işleme konulması bir türlü mümkün olmuyor. Bu, bir soruşturma işleminin fiilen durdurulması demektir, Anayasanın ve İçtüzüğün gereklerine rağmen. Gerçi, burada bir yaptırım yok, müeyyide yok; yani, bir komisyon başkanı yazmazsa bu raporu, yahut yazılmış raporu Meclis Başkanına vermezse Anayasada "acil olarak" denildiği halde, ne olacak, bu yazılmamış, bunun tedbiri yok; Meclis Başkanı da zaten bu tedbiri arıyor. Genel Kurulumuza doğrudan bir yazı yazmış -bu da nadir görülen bir şey, okuyacağım şimdi oradan- bu yazıda diyor ki: "Ne yapılacağı konusunda bir görüşme açılınsın Mecliste." Şimdi, böyle bir durum var. Sayın Necati Albay, komisyonun birinin başkanı o, Sayın Yaşar Topçu'yla ilgili olan komisyonun Başkanı da Anavatan Partisinden arkadaşımız Ordu Milletvekili Sayın Şükrü Yürtür. Onlar burada mıdır bilmiyorum. Ben, bu konuyu merak ediyorum, nasıl izah ediyorlar, başkanı buldukları komisyonlarda alınan bu kararlar ilgili raporun, Anayasa ve İçtüzük hükümlerine rağmen, Meclis Başkanlığına, üç ayı aşkın zamandan beri Meclis Başkanlığına hâlâ intikal ettirilmemiş olmasını?..Başlangıçta "muhalefet şerhleri gelmedi" diyorlardı, şimdi, geldi mi gelmedi mi, nasıl izah ediyorlar, çok merak ediyorum. Eğer buradalarsa, rica edeceğim, kürsüden bunu açıklasınlar.

Gerçi, grup adına söz hakkı burada nizama konulmuştur; ama, İçtüzüğün 69 uncu maddesi, satışma halinde kendilerine söz imkânı verir. Beni, kendilerine satışmış telakki edin. Daha ağır kelimelerle satışmaya üslubum pek müsait değil; ama, satışmış telakki ederek -eğer buradalarsa- bunu açıklasınlar; bu nasıl oluyor?

Arkadaşlar, bu, yolsuzlukların önlenmesi yolunda siyasi partilerin ve tabii, hükümet partisinin göstermeleri gereken hassasiyetle hiç bağdaşmayacak bir şeydir. Sadece kendilerinin değil, bu partilerin genel başkanlarının da bu konuda söyleyecek sözleri olması gerekir. Yani, bu bir partisel tutum mudur? Bir komisyon başkanı, bir komisyon kararını böyle hasıraltı ediyorsa, buhdan da sayın genel başkanların, o komisyon başkanlarının genel başkanının haberi varsa, bu konuda belki bir tavır almaları gerekir; bunu, burada onların da izah etmeleri gerekir. Bu bakımdan, bu gensoru müzakereleri sırasında, Sayın Başbakan da konuşacaksa, herhalde, kendisinin de bu konuya biraz açıklık getirmesi gerekir, eğer Sayın Yılmaz buradaysa, onun da getirmesi gerekir.

Arkadaşlar, daha komisyonlardaki bu aklama paklama işleri, anlaşması sırasında şöyle bir noktaya varılmıştı, daha doğrusu, bu anlaşmanın esası diye kamuoyuna izah edilirken, nasıl izah edeceğiz bunu, bunun gerekçesi, diye bir formül ortaya konulmuştu. Hatta bu formül, inanılacak şey değil ama, ilk bu aklamayı yapan iki komisyonun raporlarına aynı kelimelerle geçirilmişti. Yani, bir yandan Sayın Çiller'i aklayan, bir yandan Sayın Yılmaz'ı aklayan iki komisyon vardı; bunlar toplanıyorlar, raporlarını yazıyorlardı; raporlarına son paragraf olarak bir şey eklediler; ikisi de ayrı ayrı eklediler ama aynı metni eklediler. Bu metin nasıldı, onu burada okuyayım... Bitiriyor raporu "Sayın Çiller'in" ve "Sayın Yılmaz'ın Yüce Divana sevk edilmesine gerek yoktur" diyor ve ikisi de hemen ikisi de aynı metne devam ediyor. "Parlamentoyu adli yetkileri kullanan organ olmaktan kurtaracak yeni bir yapılanmaya ihtiyaç vardır. Anayasanın 100'üncü maddesi bu çerçevede içinde yeniden düzenlenmelidir. Ayrıca, Parlamento gündeminde bulunan dokunulmazlık değişikliği (Anayasa madde 83) mutlaka gerçekleştirilmelidir. Başbakan, bakan ve milletvekilleriyle ilgili suçlamaların yeri Parlamento olmamalıdır. Bağımsız yargı çözümü bu statüler bakımından da gerçekleştirilmelidir."

Bunun altında, tabii, tüm komisyon üyelerinin imzaları var. Bu komisyon üyelerinden de bir kısmı bugün Parlamentoda; yeni oluşan grupların her birinden var bu üyeler arasında, partilerden var; partilerden olup da şimdi imzacı olan arkadaşlarımızdan da var. Herkes şunda ittifak ediyor ki, hele bu soruşturma hikâyeleri bu şekilde yürümez olduktan sonra komisyonlar yoluyla, bu Anayasanın 83 üncü maddesiyle 100 üncü maddesinin mutlaka değiştirilmesi lazım ve hemen değiştirilmesi lazım. Tabii, bu sadece komisyon üyelerinin imzaları tahtında ortaya çıkmış bir taahhüt değil, buna genel başkanlar da o zaman iştirak etmişlerdir. Bugünkü Hükümet Başkanı Sayın Ecevit'in demeci vardır; "biz, 83'ü de, 100'ü de hemen değiştirmek için elimizden geleni yapacağız" diyor, hatta, partilerle temas edeceğini bildiriyor. Anavatan Partisi Grup Başkanvekilinin de aynı şekilde beyanları var; hatta, geçen defa da işaret ettim, "bir hafta içinde biz bu işi halledeceğiz" diyor. O bir hafta geçeli epey oldu.

Bu arada arkadaşlar, bütün bu hadise devam ederken, burada, bir şey daha oldu dün ve evvelki gün, bir gün önce. Malum, Anayasanın 83 üncü maddesi ve 100 üncü maddesi değişecek; biri, Meclisimizin gündeminde ikinci sırada, öteki, Anayasa Komisyonunun gündeminde. İkisi de görüşülün diye bir hareket bir türlü ortaya çıkmadı aylardan beri. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak burada çok uğraştık, hatta, burada eylemler yaptık, dışarıda eylemler yaptık, yine bir hareket çıkmadı. Hele 100 üncü madde komisyondaydı; Komisyon Başkanı Sayın Atılâ Sav burada; bu kararı alan arkadaşlarımızı çağırdı; yani, ille 100 üncü madde değişmelidir diye imza atan arkadaşlarımızı komisyona; büyük bir kısmı gelmedi, komisyonda çoğunluk olmadı, 100 üncü maddenin görüşülmesi mümkün olmadı.

83 üncü madde ise, dün, bu imzacı milletvekillerimizin açtığı süreç içinde, tesadüfen ve hayırlı bir şekilde buraya geldi birdenbire; çünkü, Meclis açılınca, başka bir şey olmazsa, gündemdeki sıraya göre gidiliyor; ikinci sıraya gelindi, Komisyon Başkanımız Atılâ Sav, kalktı geldi, oraya oturdu, görüşülmeye başlandı -iki gün önce oluyor bu- görüşüldü; zaten kısa bir görüşmeydi hep belirttiğimiz gibi ve bu, bir madde değişikliği idi. 83 üncü madde, milletvekillerinin dokunulmazlıklarının sınırlandırılmasını sağlayacak bir şekilde düzenlenmişti; fakat, bunun birinci görüşmeleri sırasında, bazı arkadaşlarımız tereddüt izhar etmişlerdi; yani, bu dokunulmazlık sınırlanıyor; ama, o sınırlanan şekli içinde, milletvekiline yine de bir teminat verilsin, teminatı artırılsın diye. Bunu sağlayan partilerarası bir teklif de vardı burada, o da görüşüldü, hatta Büyük Birlik Partisinden arkadaşlarımız geldiler, onların da önergeleri vardı; ama, o partilerarası komisyonca hazırlanan önerge, onların da tereddütlerini karşılayacak ölçüdeydi ve o önerge de kabul edildi; yani, şimdi, bir tek, oylama kaldı iki gün önceki görüşmeler sırasında. Tam o oylamaya geçileceği sırada, Sayın Başkan "efendim, bu, gizli oylamadır, gizli oylama için tertibat almak lazım; onun için -daha vakit vardı, saat 18.30 civarındaydı- bunu erteleyelim" dedi, ertelendi. Dünkü birleşimde ise burada çoğunluk bulunamadı. İki defa yoklama yapıldı, 174'e çıkıldı, 184'e çıkılmadı.

Arkadaşlar, burada, hükümet düşünün mü düşmesin mi yahut seçimler ertelensin mi ertelenmesin mi konularıyla bununla ilgili oylamalar olduğu zaman maşallah 400'ü aşıyoruz, 500'e doğru yaklaşıyoruz; ama, kendimizin vaat ettiği bu soruşturma meselelerinde, yolsuzluğa karşı mücadele meselelerinde çok önemli bir yeri olan Anayasanın 83 üncü maddesinin değiştirilmesi konusunda 184'e varamıyoruz; bu, büyük bir çelişkidir ve bu kolay kolay izah edilecek bir şey değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

Unutmamak lazımdır ki, Anayasa değişikliğini öngören önerge, ilk defa Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilmiştir; ama, buna, sonradan, diğer partiler de ayrı ayrı önergelerle katılmışlardır ve katılan bu partilerin sonradan hazırladıkları metinlerin birleştirilmesi gibi bir süreçten geçilmiştir. Bu da kolay olmamıştır; biri o şekli tercih etmiştir, biri öteki şekli tercih etmiştir ve nihayet

bunlar birleştirilmiştir, altına, başta Meclis Başkanı, arkadan 4 parti lideri; Anavatan Partisi Genel Başkanı Sayın Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı Sayın Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı Sayın Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Deniz Baykal, partilerin Parlamentodaki temsilcileri, sırasına göre imza atmışlardır. Bunun arkasına da, 292 milletvekili imza atmıştır. Böyle bir önerenin görüşülmesi fırsatı geldiği zaman, burada, 184 oya çıkılamaması da, bu Meclisin yasama dönemi açısından büyük bir şanssızlıktır.

Tabii, iyi temennilerle bağlamak bütün konuşmaları daha iyi bir şeydir.

AHMET KABİL (Rize) – Siz kaç kişi geldiniz?

ALTAN ÖYMEN (Devamla) – Biz epey geldik; ama, benim asıl söylemek istediğim şudur: Bu iş ciddiye alınsa, hele... Sayın Başkan diyor ki: "Gelecek celsede bu görüşülecek, şimdi, gizli oy için hazırlık yapmam lazım." O zaman, parti liderleri, buna gerçekten taraftar olan, hele komisyonlarda, bu aklama anlaşmasını imzalayan partilerin liderleri harekete geçip, kendi mensuplarını buraya toplamak ve diğer partilerle de uzlaşmak için bir çaba göstermeliydi. Asıl, bu, onlara düşerdi, bu da gerçekleşmedi.

Bu gensorunun oylaması yapılacak. Orada, ister istemez, herkes girecek oy kullanacak; önergeyi verenler ve onu destekleyenler, hükümetin düşürülmesini sağlamak için; biz dahil, diğer arkadaşlarımız da böyle bir sonuç alınmaması için. Çünkü, biz "seçimler yaklaşmıştır" dedik daha önceki gerekçemizde. Ben temenni olarak diyorum ki, o toplantıda hiç olmazsa ilgili İktüzük maddesiyle Danışma Kurulu toplanıyor- önerelim ve o sırada bütün arkadaşlarımız gelsin, şu 83 üncü maddeyi buradan çıkaralım, bu Meclis, giderayak hayırlı bir iş yapmış olsun. Hayırlı işler de çok yaptı tabii, onları da sayabiliriz; ama, o kadar hayırlı olmayan işler, o hayırlı işlerin üzerine bir gölge düşürdüğü için, yeni bir hayırlı işe daha ihtiyaç var, o hayırlı işi yapalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öymen, toparlar mısınız efendim.

ALTAN ÖYMEN (Devamla) – Bu, buradan, bütün parti liderlerimiz, bütün grup başkanvekillerimize ve bütün milletvekillerimize, hangi gruplardan, hangi yeni gruplardan olursa olsun, bir çağrıdır Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılmış. Öbür gün galiba gensoru oylaması yapılacak. Danışma Kurulu yoluyla, 83 üncü maddenin de görüşülmesi belki mümkün olur ve bunu, o gün sağlayabiliriz. Eğer yapabilirsek, çok iyi bir iş yapmış oluruz.

Ayrıca, tabii, şu noktayı belirtmek istiyorum: Demin, 69 uncu maddeye göre sataştım bazı arkadaşlarıma; Sayın Necati Albay'a, Sayın Şükrü Yürür'e ve partilerin genel başkanlarına. Eğer bu sataşmaya karşılık, Sayın Başkandan müsaade alarak, burada bir açıklama yaparlarsa aydınlanmış oluruz. Nasıl, böyle, üç aydır rapor gönderilemiyor bir türlü Millet Meclisi Başkanına, onu öğrenmiş oluruz. Ayrıca, bunların muhatapları var tabii; Sayın Yaşar Topçu, geçen birleşimlerden birinde, Cumhuriyet Halk Partisi nerede diye soruyordu: Cumhuriyet Halk Partisi burada da, kendisi nerede?! Eğer buradaysa, ona da sataşmış kabul edin, o da gelsin, konuşsun. (CHP sıralarından alkışlar) Ayrıca, bu 83 üncü madde için o da uğraşsın; mademki, komisyon yoluyla hakkında bir soruşturma yapılması mümkün olmuyor, 83 üncü maddenin değiştirilmesi yoluyla, belki, adli merciler önünde bu soruşturmanın yapılmasını tercih edebilir kendisinin aklanması için. O konuda da, burada hazır bulunsun 83 üncü madde görüşülecekse...

Teşekkür ederim, saygılar sunarım arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öymen, teşekkür ediyorum.

Sayın Öymen, efendim, tahrike rağmen, sataşmadan söz talebi yok; üzgünüm...

ALTAN ÖYMEN (İstanbul) – Yok mu efendim?..

ALİ RIZA BODUR (İzmir) – İltifat saymışlar o zaman!

BAŞKAN – Görüşlerini ifade etmek üzere, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Mehmet Gözlükaya; buyurunuz efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Altan Öymen'i dinlediniz. Nasıl, bütçe görüşmeleri sırasında bütçeden başka her şey görüşülürse, bugün, Sayın Öymen de, gensoru dışında birçok konuya temas ettiler; ama, gensoruya iki cümleyle değindiler. Çok şükür ki, bu gensoruyu desteklemediklerini ifade ettiler.

Bunu şunun için söyledim: Bu gensoru, o kadar, toplumun, Meclisin dikkatini çekmemiştir ki, ne burada konuşacak sözcüler, konuşacak bir şey bulmaktadırlar ne de gruplar buna ilgi göstermektedir. Usulen verilmiş, başka amaçlarla verilmiş bir gensorunun esas görüşmelerini yapıyoruz.

Ben, sözlerimin başında şunu ifade etmek istiyorum: Bu gensorunun gerekçesi yok. Zaten, gerekçesinin olmadığını da, gensoruyu verenler, öngörüme sırasında belirlediler. Neyle; oylarıyla... Bu gensoruya gerek yoktur... Önce "bu Meclisin açılmasına sebep olan genel görüşmeye gerek yoktur" dediler; şimdi, bu gensoruya kadar geldik.

Bu gensorunun bir tek sebebi görüntüyü önergede; Sayın Başbakan, Meclisin açılmasıyla ilgili genel görüşme çağrısında bulunulduğu zaman, güya "bu, bir sivil darbedir" demiş; bunun üzerine bu imzacı arkadaşlarımız bu gensoruyu vermişler. Sonra, Sayın Başbakan burada dedi ki "bu, dilimin ucuna o zaman geliverdi; aslında, ben darbelere karşıyım" anlamında bir laf ettiler.

Değerli arkadaşlarım, gensoruların bir ciddiyeti olmalı. Anayasamıza bu usul konulurken, bu denetleme yolu konulurken herhalde şunlar düşünülmüş olmalı: Bir hükümet ki, ülkeyi yurt dışında iyi temsil edemiyor, yurt dışında ülkenin itibarını zaafa uğrattıyor; bir hükümet ki, içeride vatandaşları birbirine kırdırıyor; yolsuzluklar almış gitmiş; mafyayla işbirliği yapan bir hükümettir, bu hükümetin ayakta kalmaması lazımdır anlayışıyla, gerekçeleriyle bir hükümet için gensoru önergesi verilebilir; ama, burada böyle bir şey yok. Tek sebep, sadece "bir sivil darbe" denmiş. Tabii, asıl amaç ayrı. Bu gensoru verilip, Hükümet eğer düşürülebilirse... Bunun düşürülüp düşürülmeyeceğini, bu gensoruyu verenler dahi anladılar ki, bugüne kadar çıkan bütün grup sözcüleri bu gensoruya menfi oy vereceklerini ve gensoruyla Türkiye'nin sorunlarının halledilemeyeceğini açıkça belirttiler. Bu durumda, neticede, pazartesi günü bir oylama yapacağız; inşallah, 276'yı bulmaları da mümkün olmayacak.

Denilebilir ki, bu Hükümet düşmeli midir düşmemeli midir? Doğru Yol Partisi olarak şunu açıkça söylüyoruz: Bu Hükümet, Sayın Başbakanın da kabul ettiği ifadeyle, ülkeyi seçime sağ salim götürsün; çünkü, artık, Türkiye'de, seçimden başka laf edilemez hale geldi ve Meclis de çalışmaz hale geldi; tek çözüm, seçimdir. Bu düşünceyle, o günün şartlarında, bu hükümete, Doğru Yol Partisi destek verdi ve işbaşına getirdi.

Şimdi, ülkenin, acil, seçime ihtiyacı olduğu kanaatindeyiz. Kanaatindeyiz; çünkü, Türkiye'de, seçim lafının bir yıl daha yapılması, ülkeyi, çok büyük kargaşaya götürecektir.

Ben, bu gensoruyu veren arkadaşlarımıza veya haklarını Anayasa veya İttüyük çerçevesinde aramaya çalışan arkadaşlarıma herhangi bir şey söyleyecek değilim; ama, ben, bu ülkenin, bundan sonra bir kargaşaya tahammülü olmadığı kanaatimi ifade etmek istiyorum. Şurada, seçime 29 gün kaldı. Ayın 25'inde, seçim için, gümrüklerde oy kullanılmaya başlanacak. Seçim yasalarımızda, oy kullanılmaya başlanıldığından itibaren de seçimlerin ertelenmesiyle ilgili bir şey söz konusu değil.

Bu bakımdan, bu gensoru veya başka türlü getirilebilecek önerilerin artık, önemi olmadığını belirtiyorum. Gelin, hep birlikte, kaderimize razı olup, bu ülkeyi seçime götürelim diyorum. Aksi

halde, Türkiye'de, azmakta olan terörü önleyemeyeceğimizi, bozulmakta olan ekonomiyi tamamen bozma yoluna gideceğimizi ve bunun vebali altında kalacağımızı ifade ediyorum.

Vicdanlarımıza danışsaksak, yeni bir hükümet buhranının da gereksiz olduğunu, hepimizin kabul edeceğini sanıyorum; çünkü, gerçekten, bir ay için bir hükümet boşluğu doğacak, bir hükümet kurulacak. Diyelim ki, bu hükümet gensoruyla düştü, yeni hükümeti kim kuracak, belli değil, belirsiz. Nasıl kurulacak, ne zaman kurulacak, o da belirsiz. O bakımdan, biz, bu gensoruyu hep birlikte reddedelim ve Meclisin de itibarını koruyalım diyor, hepinize en derin saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (DYP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gözlükaya, teşekkür ediyorum.

Efendim, Grup görüşlerini ifade etmek üzere, Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Ömer Vehbi Hatipoğlu; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA ÖMER VEHBİ HATİPOĞLU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şahsım ve Fazilet Partisi Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biz, bugün, burada, Başbakan Sayın Bülent Ecevit ve Bakanlar Kuruluyla ilgili olarak verilmiş olan gensoruyu müzakere ediyoruz. Konu hepinizin malumu; bu çatı altında, üç yılı aşkın bir süredir birlikte görev yaptığımız 116 değerli arkadaşımız, demokratik ve yasal haklarını kullanarak, Türkiye Büyük Millet Meclisini olağanüstü toplantıya çağırmıştır. Bu talep, Meclis Başkanlığınca da uygun görülmüş ve Türkiye Büyük Millet Meclisi 13.3.1999 günü olağanüstü toplantıya çağırılmıştır. Ancak, Başbakan Sayın Bülent Ecevit, bu girişimi, bence, talihsiz bir değerlendirmeye "sivil darbe" olarak nitelendirmiştir. Sayın Başbakan, birçoğu bu azınlık hükümetine güvenoyu vermiş bulunan arkadaşlarımızın davetini pekâlâ anlayışla karşılayabilir, herhalde bu arkadaşların bize bir söyleyecekleri var diye düşünüp, bu davete icabet edebilirdi; ama, Sayın Ecevit'in, kendisine güvenoyu vermiş milletvekillerini dahi dinlemeye tahammülü yok. Doğrusu, onun bu tahammülsüzlüğünü, öteden beri bildiğimiz nezaketiyle de telif etmemiz mümkün değildir.

Hükümet, bununla da yetinmemiş, toplanan Meclisin çıkarmak istediği yasaların müzakeresini de engelleme yolunu seçmiştir. İmzacı milletvekillerinin Meclis gündemine taşımak istedikleri tasarıların hemen hemen tamamı, bu Başbakanın imzasını taşıyan tasarılar olmasına rağmen, buna engel olmuş, böylece de, hükümet, demokratikleşmenin ve özgürlüklerin önüne set çekmek gibi bir hatalı tavrı inatla sürdürmüştür.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi, olağanüstü toplantıya çağırıldığı günden bu yana, gerek bu çatının altında yapılan müzakerelerde ve gerekse çeşitli medya kuruluşlarında yapılan programlarda ortaya konan yorumlar bizce son derece yararlı olmuştur. Bu müzakereler, bir yandan, partilerimizin demokrasi anlayışının, kamuyou önünde bir kez daha açık seçik görülmesine neden olmuş; öte yandan, hukukun siyasallaşmasının hangi boyutlara taşındığını gözler önüne sermiştir.

Biz, Fazilet Partisi olarak, ilk günden beri tavrımızı net olarak ortaya koyduk, dedik ki: "Hem Meclisin çalışmasına, demokratikleşmeyle ilgili yasaların çıkarılmasına evet, hem de hukukî ve demokratik altyapısı sağlamlaştırılmış seçime evet." Ama, çeşitli çevreler, bizim bu açık ve net tavrımıza rağmen, partimizin, seçimleri istemediği şeklinde spekülâtif haberler yaymaya çalıştılar ve bir yığın ithamlarda bulundular. Ne dediler; "Fazilet Partisi seçimlerden kaçıyor." Başka ne dediler; "Fazilet Partisi, Sayın Erbakan'ı ve Sayın Tayyip Erdoğan'ı kurtarmanın peşinde."

Türkiye Büyük Millet Meclisinin, 18 Mart 1999 Cumartesi günü yaptığı olağanüstü toplantıda çalışmaya devam kararı vermesi üzerine, adeta bir bardak suda koparılmak istenen fırtınalarda Fazilet Partisi hedef haline getirilmek istendi.

Geride bıraktığımız bir hafta içerisinde yaşanan olaylar, ülkemizde, zaman zaman, siyasetin ne kadar haksız zeminlere kaydırılmak istendiğinin acı bir örneği olarak karşımızda durmaktadır. Bunun içindir ki, Fazilet Partisi adına, aşağıdaki hususların bir kere daha ifadesini gerekli görüyorum.

Fazilet Partisinin, demokratikleşme, Türk Ceza Kanununun 312 nci maddesi ve Siyasi Partiler Kanunuyla ilgili istekleri yeni değildir. Fazilet Partisinin bu istekleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeniden çalışmaya başlamasıyla ortaya çıkmış da değildir. Fazilet Partisi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeniden çalışmaya başlamasına, bu yolda yeni fırsatların doğmasına vesile olabileceğini düşünmüş ve bunun için yeniden çalışmaya devam isteğine destek olmuştur. Ortada, kimsenin yadırgayacağı, yadırgaması gereken bir husus da yoktur.

Fazilet Partisinin isteklerinin yerine getirilmesi için seçimlerin ertelenmesine de gerek yoktu. Bugünkü Hükümet ve onu oluşturan siyasî partiler bloku, Fazilet Partisinin bu noktadaki isteklerine "evet" demiş olsalardı, geride bıraktığımız haftalar içerisinde çok önemli mesafeler alınmış, hatta, bu isteklerin çok önemli bir bölümü ikmal de edilmiş olurdu.

Fazilet Partisinin 312'yle ilgili talebi, bu maddenin tamamen ortadan kaldırılması doğrultusunda da olmamıştır. Esasen, 312'yle ilgili değişiklik çalışmaları, bununla ilgili yasama faaliyetleri çerçevesinde belirli bir noktaya da gelmiştir. Şu anda Hükümet, önünü açsa, kendi hazırladığı 312 nci madde değişikliği, Mecliste yarım saatte yasalaşacak noktaya gelebilir.

Yine, Siyasî Partiler Kanunundaki değişiklik ise, Fazilet Partisi için de; ama, onun dışında bütün partiler için de önemlidir. Burada yapılacak olan, 1995'te gerçekleşen anayasa değişikliğine paralel değişiklikleri, Siyasî Partiler Yasasında da gerçekleştirmektir. Bu yapılmadığı için, ortada büyük bir hukukî boşluk vardır. Bu hukukî boşluk, siyasî partilerin kaderleriyle ilgili olan boşluktur. İşte, bu boşluk bulunduğu için, kimi partiler, meydanlarda vatandaşları tehdit etmeye kalkışmakta, "oy verseniz de, falanca partiler kapanır" gibi, son derece çirkin oyunlara başvurmaktadırlar. Böyle bir ortamda yapılacak seçimin kime ne faydası olacak?

Bu arada, Sayın Genelkurmay Başkanının nerede ve nasıl söylediği de pek anlaşılamayan bazı sözleri üzerinde de durmak istiyorum: Sayın Genelkurmay Başkanımızın bu sözleri de maksatlı bir sömürünün aracı haline getirilmek istenmiştir. Sayın Genelkurmay Başkanı, seçimlerin ertelenmesinin karışıklıklara yol açabileceğinden endişe ettiğini söylemiştir. Söz konusu olan, bir olasılıktır. Doğaldır ki, kaosu hiç kimse istemez; ancak, ortaya konulan, bir ihtimale karşı duyulan endişedir. Eğer, seçim ertelenecekse, bu iradeyi ortaya Türkiye Büyük Millet Meclisi koyar. (FP sıralarından alkışlar) Bu Meclis, bu yolda karar verirken, herkesin düşüncelerini ve endişelerini gözönünde de bulundurur; ancak, kararı, o verir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin vereceği karara hiç kimsenin de itirazı olmaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi, cumhuriyetin de, demokrasinin de özüdür, özetidir, ruhudur; bu noktada bir ihtilaf olması mümkün değildir; Sayın Genelkurmay Başkanı da dahil, hiç kimsenin bu konuda farklı düşünmesi de mümkün değildir. Acı ve ibret numunesi olan, bu beyan değil, ama, böyle bir beyanı Meclis iradesinin karşısına koymaya yeltenen birtakım işgüzarların ortaya koydukları gaffettir, gayretlerdir. (FP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; aradan geçen şunca zaman, Fazilet Partisinin tavrıyla ilgili iddiaları geçersiz kılmıştır. Fazilet Partisi, seçimden kaçmaz. Biz, seçimden niçin kaçalım ki? Asıl, seçimden kaçmak isteyen sizlersiniz. Her şey aziz milletin gözleri önünde cereyan ediyor. Miting meydanlarında, hemşerim Mahsun Kırmızıgül olmasa, çıkacak cesaretiniz yok; miting meydanlarında adam bulamıyorsunuz. Kim seçimden kaçacak? (FP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) – Esasa gel...

ÖMER VEHBİ HATIPOĞLU (Devamla) – Allahşıkına, bu meydanlara çıkıp da siz ne anlatacaksınız? Önce ANAP'lı arkadaşlarıma sormak istiyorum; siz, ne anlatacaksınız? "Biz, sağın büyük

partisi olarak, merkez partisi olarak, Türkiye'yi yönetme cesaret ve yeterliliğine sahip olmadığını için 60 milletvekili DSP'ye iktidar verdik" diye mi anlatacaksınız?

NEJAT ARSEVEN (Ankara) – Adil düzeni anlatacağız!..

ÖMER VEHBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Hem, millet size niye oy versin ki? Nasıl olsa, o oyları toplayıp gelecek ve yine alkışlar arasında, Ecevit'e takdim edeceksiniz. Siz, allahaşkına, miting meydanlarında kendi partinize mi yoksa Ecevit'e mi oy talep edeceksiniz? Bunu, gerçekten merak ediyorum. İktidarlarınız dönemindeki zam, zulüm ve kıyımları anlatarak mı milletten oy talep edeceksiniz? Yoksa, siz, kapatılan imam hatip okulları, kilit vurulan Kur'an kursları, üniversite kapılarında saçları başları yolunarak uzaklaştırılan başörtülü genç kızları, şiir okuduğu için mahkûm edilen belediye başkanını anlatıp, milletin sizi alkışlayacağını mı zannediyorsunuz! İşte meydan, işte sandık; hep birlikte göreceğiz...

Bütün bu görüşmeler boyunca, sizin, benim de içtenlikle katıldığım bir ifadeniz oldu; dediniz ki: "Millet seçim istiyor" doğru söylediniz. Evet, millet seçim istiyor; ama, millet, altyapısı oluşturulmuş, demokratik altyapısı oluşturulmuş seçim istiyor. Neden bu seçimi istiyor? Mevcut Hükümet'e ve onun destekleyicisi partilere soruyorum: Millet, niçin seçim istiyor allahaşkına?! Millet sizden kurtulmak için seçim istiyor, gayet tabii, seçim istiyor; kendisini bunaltan ekonomik politikalarınızdan kurtulmak için seçim istiyor; millet bu baskıdan, bu zulümden kurtulmak için, gayet tabii ki, seçim istiyor.

Esnaf, evet esnaf seçim istiyor; çünkü, siz, esnafa kepenk kapattırdınız; çünkü, esnaf, birçok günde siftoh yapmadan dükkânını kapatmak zorunda kalıyor; çünkü, siz, esnafa kan kusturdunuz, kan...

Sizin reform diye çıkardığımız şu vergi kanunları, esnaf, sanatkâr ve işadamlarını batırdı. Veresiye kazancından peşin vergi alıyorsunuz esnafın... Göttürü usule tabi küçük esnaf, evraklarla, belgelerle uğraşmaktan, üç beş kuruşluk alışveriş yapamaz hale geldi, para kazanamaz hale geldi. Bütün vergi mükelleflerine potansiyel suçlu gözüyle baktınız. Bu Vergi Kanunuyla, alışverişi, ticareti öldürdünüz.

İşadamları seçim istemekte haksız mı; çünkü, onlar da sizin hükümetinizden bıktılar. İmalat yok, yatırım yok, ticaret yok. Firmalar işçilerine 2001, 2002 yılının izinlerini, zorunlu izinlerini kullandırıyorlar. Bu ülkede, sizin devri iktidarınızda binlerce işyeri kapandı, var olan milyonlarca işsiz yanına yüzbinlerce işsiz daha katıldı; çekler, senetler ödenmiyor, tahsil edilemiyor. Siz, çiftçi seçim istiyor; doğru... Çiftçi de seçim istiyor, neden; çünkü, siz, çiftçinin masraflarını kat kat artırdınız.

Dünya petrol fiyatları düşerken, siz, haftada bir zam yapmayı bırakın, haftada iki, haftada üç defa zam yapıyorsunuz. 55 inci Hükümet işbaşına geldiğinde hampetrolün varil fiyatı 25 dolarken, şimdi 13 dolara düştü; peki, siz neden zam yapıyorsunuz? Siz, 93 bin liralık benzini 243 bin liraya çıkardınız; benzini, mazotu üçe katladınız.

Uzun lafın kısıası, Türkiye'de, insanlar, sizden, sizin ekonomi politikalarınızdan, sizin baskılarınızdan bıktığı için seçim istiyor ve bu seçim de, elbette yapılacaktır.

Kotalara getirdiğiniz sınırlamalardan bahsetmiyorum, et ithalatıyla ilgili aldığınız kararlardan bahsetmiyorum, hayvancılığı nasıl öldürdüğünüzden bahsetmiyorum; ama, siz, esnafa da, işçiye de, memura da, emekliye de kan kusturtunuz. Şimdi soruyorum, bütün bir halkı böyle batırdınız da, allahaşkına, siz, kimi kurtardınız? Bu sorunun cevabını da bir bulmaya çalışın. Çalışmadan, bir emek harcamadan devleti hortumlayanları siz kurtardınız.

HÜSAMETTİN KORKUTATA (Bingöl) – Birbirlerini kurtardılar...

ÖMER VEHBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Ha, bir de birbirinizi kurtardınız, doğru.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi gelelim 312 nci maddeye. Bu Hükümet, gerçekten de, demokratikleşmenin önünü tıkamak için elinden gelen gayreti göstermektedir. Bunun en açık örneğini, Türk Ceza Yasasının 312 nci maddesinin değiştirilmesi konusunda görmek mümkündür. Bilindiği gibi, bundan önceki hükümet döneminde, Türk Ceza Kanununun 312 nci maddesinin değiştirilmesine ilişkin yasa taslağı Meclise sevk edilmiş, komisyonlarda hep birlikte görüşülmüş ve nihayet Genel Kurula indirilmiştir. Bu Yasanın, Eşber Yağmurdereli'nin aldığı mahkûmiyet kararı üzerine değiştirilmek istendiği malumunuzdur; ancak, bir süre sonra, Hükümet, kendi hazırladığı bu yasa tasarısının görüşülmesini engellemek yoluna girmiştir. Peki, ne oldu da bu tavır değişikliği gerçekleşti; bu sorunun cevabını, birkaç gün önce bu çatının altında Sayın Yıldırım Aktürk ve Sayın Hikmet Sami Türk'ün ifşaat niteliğindeki açıklamalarıyla öğrenmiş bulunuyoruz. Eşber Yağmurdereli'yi kurtarmak için hazırlanan yasa tasarısı, Tayyip Erdoğan'ın mahkûm etmek için rafa kaldırılıyor. Hani siz "kişiye göre kanun çıkmaz, Erbakan'ı kurtarmak için kanun yapılmaz" diyordunuz. Kişiye göre kanun çıkmaz diyerek FP'yi eleştirmeye kalkanlara sesleniyorum: Skandal niteliğindeki bu ifşaatı dinledikten sonra, sizin, hiç mi yüzünüz kızarmadı allahaşkına?! (FP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Peki, ya bir başbakanın, Cumhuriyet Başsavcısının, kapalı kapılar ardındaki telkinleri ve yine, skandal niteliğindeki açıklamaları üzerine takındığı tavırlara ne demeli?! Şimdi, kalkmış, bu yasanın değiştirilmemesi gerektiğini, bu yasa olmazsa, laik cumhuriyeti korumada devletin aceze düşeceğini buyuruyorsunuz; çıkıp, bu kürsüden bu yasanın gerekliliğini savunuyorsunuz... Bu yasa tasarısı Meclise sevk edilirken, komisyonlarda görüşülürken aklınız nedereydi? Yoksa, o zaman uyarı almamıştınız da, ondan mı yürekli birer demokrat oluvermişsiniz?! Siz nerede, demokrasi nerede, demokrat olmak neredel.. (FP sıralarından "Bravo" sesleri)

AHMET KABİL (Rize) – Ama, siz karşıydınız...

ÖMER VEHBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Hem, bu iddiada da gerçeklik payı yoktur. Bu yasanın, laik cumhuriyeti korumakla da hiçbir alakası yoktur. Şimdi, sayıyorum size: Haluk Gerger, Oral Çalışlar, Fikret Başkaya, Eşber Yağmurdereli, Yaşar Kemal, Akın Birdal, laik cumhuriyeti yıkmak teşebbüsünde buldukları için mi bu yasadaki mahkûm oldular, bu yasayla yargılanıyorlar? Bu yasanın, ne zaman, nerede, hangi vatan evladının önüne, hangi kurgu ve yorumlarla getirilip, konulacağını tahmin edebilmek bile imkânsız hale gelmiştir. Böyle subjektif ceza yasası olmaz.

Evet, Tayyip Erdoğan'ın mahkûmiyeti uğruna bu yasadaki vazgeçtiniz. Vazgeçtiniz de ne oldu?.. Henüz 40 yaşındaki başarılı bir siyasetçi, şiir okudu diye ömürboyu siyaset yasağıyla cezalandırılınca, bunu, siz içinize sindirebildiniz mi? Sayın Başbakan sindiremediğini ifade buyuruyor. Vicdanınız müsterih mi allahaşkına?! Millettin gözünün içine baka baka "oh oldu" diyebiliyor musunuz?

HÜSAMETTİN KORKUTATA (Bingöl) – Diyorlar... Diyorlar...

ÖMER VEHBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Siz, kapalı kapılar ardındaki müzakereler sonucu bu yasayı değiştirmekten vazgeçtiniz; ama, merak etmeyin, millet de kapalı sandıklara atacağı, o, anasının ak sütü gibi helal oylarıyla Tayyip'e ve daha nice fikir ve siyaset erbabına özgürlüğün kapısını aralayacaktır. (FP sıralarından alkışlar)

Ne acıdır ki, bu yasa, uygulamada subjektif değerlendirmeler, indi mütalaalarla bir baskı rejimi kurmanın aracı haline getirilmiştir. Demokratik tepkilerini, siyasal karar organına iletme isteyen insanların ortaya koydukları her eylem biçimi 312 kapsamına alınıp mahkûm ediliyor. Peki, bununla nereye varılacak? El ele tutuşmak suç, şiir okumak suç, düşüncesini ifade etmek suç, kitap yazmak suç, dernek kurmak suç, vakıf yöneticisi olmak suç. Siz, bununla nereye varmak istiyorsunuz Allah aşkınıza?!

Beyler, Türkiye'yi bir sağılar ve dilsizler ülkesi haline getirmek kimsenin işine yaramaz. Beyler, düşünceyi yasaklamak çağıdır. Biz, hatalı, hatta yanlış düşüncelerin bile doğruyu bulmaya katkısı olacağını bilerek tahammül etmeyi öğrenmek durumundayız. Hatalı olanı dinlemeden doğru olanı nasıl tespit edeceğiz?!. Zaten, demokrasinin de en temel özelliği bu değil midir? Tek tip insan, tek tip giysi, tek çeşit yemek, tek tip düşünce olur mu?!. Olursa, buna demokrasi denir mi; olursa, buna insanlık denilir mi?!. Böyle bir anlayışla ne toplumsal barış sağlanır, ne de sevgi toplumu oluşur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu Hükümet, gerçekten de demokrasi özürdür. Kendisine destek veren partilerin bile onun ara rejim hükümeti olduğu konusunda bir kuşkuları yoktur. Seçim yasaklarının başladığı ve seçim güvenliğinden, yalnızca, Yüksek Seçim Kurulunun sorumlu ve yetkili olduğu bir dönemde, Sayın Başbakan genelgeler yayımlıyor; valilere, kaymakamlara, emniyet yetkililerine hafiyelik görevi veriyor. Siyasetçilerin peşine düşün diyor; konuşmalarını izleyin, kayıt altına alın, bir yanlış mı yaptılar hemen enselerinden yakalayın!.. Evet, hazır savcılarımız idamlık iddiameler hazırlamaya başlamış, siz de boş durmayın diyor valilere, kaymakamlara...

Evet, siyaset tehlikeli bir meslek haline getirildi. Kimin, yarın, nerede, hangi iddialarla suçlanacağı belli değil. Hukuk rafa kaldırıldı. Siyasetçiler kurgu filmdeki gibi kurgulanmış, beş, on, hatta yirmi yıl önce söyledikleri iddia edilen sözler dolayısıyla itham ediliyor, suçlanıyorlar. Kol kırmak, kafa koparmak, idam sehparlarında sallandırılmak tehditleri vakayi adiyeye haline getirildi. Peki, bu şartlar altında nasıl seçim yapacağız?!. Ne diyacaksınız millete; neyin seçimine gidiyoruz diyacaksınız?!. Siyasetçinin güvencesi ne?!. Sanmayın ki, kendi adıma, kendi partim adına endişe duyuyorum. Bu güvence, yarın sizin için de gerekli olacak. Bugün benim mum ışığıyla aradığım adaleti, hukuku, Allah korusun, yarın siz, gün ışığında aramaya kalkışırsanız hiç şaşırmanız. Ben, bu güvenceyi, sadece Fazilet Partisi adına değil, bütün siyasî partiler adına arıyorum.

NEJAT ARSEVEN (Ankara) – Seçim yapmayalım mı demek istiyorsunuz?!

ÖMER VEHBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Seçimi yapacağız; gelin, altyapısını, demokratik kanunları, yasaları çıkaralım, hemen seçim yapalım.

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) – Sen seçime girmiyor musun?

ÖMER VEHBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Siz, seçimden kaçırıyorsunuz; biz seçimden kaçmıyoruz. Siz, sadece seçimden kaçıyor değilsiniz; demokrasiden kaçırıyorsunuz, milletten kaçırıyorsunuz; milletten kaçırıyorsunuz siz.(FP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) – Kendine güven...

ÖMER VEHBİ HATİPOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bizim demokrasimiz özürdür bir demokrasidir. Demokrasinin zaman zaman kesintiye uğradığı, uğratıldığı herkesin malumdur. Bu nedenle de, muhtıra, darbe siyasî yasak gibi, demokratik bir ülkede telaffuz bile yakışık almayan sözcükler, ne yazık ki, günlük konuşmalarımıza girmiş bulunuyor. Ben, bundan, bir siyasetçi olarak, utanç duyuyorum. Zannedirim ki, demokrat olduğunu iddia eden hiç kimse bu sözcüklerden pek haz duymaz.

Şimdi, deniliyor ki, Sayın Erbakan'ın siyasî yasağını kaldırmak için mücadele veriliyor. Soruyorum size, veriliyorsa ne oluyor? Dün, bugünkü Başbakanlık koltuğunda oturan zat siyasî yasaklıydı; bugün Çankaya'da oturan Sayın Demirel siyasî yasaklıydı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FARİS ÖZDEMİR (Batman) – Başkan, süre bitti.

BAŞKAN – Üç yıl üç ay oldu, hâlâ, Başkanlığa karşı nasıl hitap edileceğini öğrenme becerisini gösteremeyen arkadaşlarım var; üzgünüm; umuyorum, 21 nci Dönemde daha dikkatli olur; inşallah üçüncü okuyuşunda öğrenir...

Buyurun efendim.

ÖMER VEHBİ HATIPOĞLU (Devamla) – Zannedirim ki, demokrat olduğunu iddia eden hiç kimse bu sözcüklerden haz duymaz dedim.

Şimdi Cumhurbaşkanlığı köşkünde bulunan Sayın Cumhurbaşkanımız da dün siyasî yasaklıydı; hatta, öyle bir siyasî yasaklı dönemi vardı ki, gazetelerde Süleyman Demirel sözcüğüne ambargo konulmuştu, o isim bile telaffuz edilemiyordu. Dün, siyasî yasaklı haline getirilen, Zincirbozanalara sürgünlere gönderilen Demirel, bugün, Cumhurbaşkanı, Sayın Ecevit de Başbakan ve bu iki siyasetçi de, yasakların kaldırılması için her türlü mücadeleyi yaptılar. Peki, Sayın Erbakan siyasî yasaklı olunca mücadele etmeyecek mi; siyasî yasağı kalkmayacak mı? Bugün yasaklı olan Sayın Erbakan'ın yarın hangi makamda olacağını kim bilir? Kim karar verecek buna; mahkemeler mi karar verecek, yoksa, bu aziz millet mi karar verecek; kuşkusuz, aziz millet karar verecek. (FP sıralarından alkışlar)

"Efendim, Fazilet Partisi Sayın Erbakan'ın siyasî yasaklılığına karşı çıkıyor; o halde, Refah Partisinin devamı mı?" Böyle gültünç iddialarla ortaya çıkıp, kimsenin kafasını bulandırmaya kalkışmayın. Fazilet Partili her milletvekili, eğer, bugün, siyasî yasaklı konumunda Sayın Ecevit olsaydı aynı mücadeleyi verirdi, Sayın Yılmaz da olsaydı aynı mücadeleyi verirdi. Biz "bu ülkede siyasî yasak olmasın" diyoruz.

Ha, siz, siyasî yasak koymakla da kalmamışsınız. Beyler, bir duygu sömürüsüne girecek değilim, buna bizim ihtiyacımız da yok, gerek de yok; ama, yetmiş küsur yaşındaki bir siyasetçiyi, otuz yıl bu ülkenin kaderi üzerinde -şöyle veya böyle, beğenseniz de beğenmeseniz de- etkili olmuş bir siyasetçiyi, üç günde bir, onbeş yıl önce, yirmi yıl önce yapıldığı iddia edilen kasetler yüzünden mahkemenin huzuruna çıkarıp, getirmek, kime ne yarar sağlayacak allahaşkıma? Siz, bundan mutlu oluyor musunuz? Ben mutlu olmuyorum, acı duyuyorum. Buna Sayın Ecevit muhatap olsaydı, onun için de acı duyardım. Bir milletvekili olarak, bir vefa borcunun gereği olarak, bu siyasî yasakların karşısında direnmek gerektiğini ifade ediyorum. Bunun partiyle, partecilikle ne alakası var allahaşkıma?

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; konuşmamı burada noktalarken, Meclisin açıldığı günden bu yana, şu son toplantıdan bu yana, ifade edilen sözcükleri, ortaya konulan tavrıları, Türk siyasî nezaketiyle ve siyaset etiğiyle asla bağdaştırmadığımı ifade ederek sözlerimi bitirmek istiyorum. Elbette bu ülkede birçok insan olabilir, bu ülkede, Egesellere özenen insanlar da olabilir, bu ülkede idam sehpalarından bahsederek, aba altından sopa göstererek milletin hür iradesi üzerine ipotek koymaya yeltenenler de olabilir; ama, unutmayınız ki, bu ülkede, demokrasiye aşık, inandığı uğurda hayatını feda etmekten asla vazgeçmeyecek milyonlar da vardır diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Hatipoğlu, teşekkür ediyorum.

Demokratik Sol Parti Grubunun görüşlerini arz ve ifade etmek üzere Sayın Temizel; buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Başbakan Sayın Bülent Ecevit hakkında verilen ve geçtiğimiz günlerde gündeme alınan gensoru önergesi üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubu adına, söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlarken, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 16 Şubat günü, bu Mecliste, 18 Nisan seçimlerinden sonra toplanılmak üzere ara verme kararı aldıktan sonra, büyük bir çoğunluğumuz gibi, benim de içimde bir burukluk vardı. Bu burukluk, çok büyük ölçüde 20 nci Dönem milletvekilleri olarak görevlerimizi gereğince

yapıp yapmadığımız, ülkenin çözüm bekleyen sorunlarına gerçekçi yaklaşımlar getirip getirmediğimiz konularından kaynaklanıyordu.

Belki sizler de düşündünüz, hatta yapılan konuşmalardan hâlâ düşündüğünüz de ortaya çıkıyor. Keşke şu yasaları çıkartıp öyle tatile girseydik; 20 nci Dönem Meclisi, kendisinden beklenenleri hiç değilse büyük ölçüde yerine getirseydi diye düşündünüz. Ancak, herhangi bir şey yapma olanağı kalmamıştı.

Bugün, bu Mecliste, şu yapılmadı, bu yapılmadı diyen insanların çok fazla geriye değil, sadece dört hafta geriye dönerek, Meclisin o günkü yapısına bir bakmalarını istiyoruz. Mecliste toplantı yetersayısını sağlama olanağı kalmamıştı. Defalarca yapılan yoklamalar, yoklamalardan sonra bir daha yapılan yoklamalar Meclisi çalıştırmaktan alıkoymdu. Bu koşullar altında ne yapılabilirdi: Bu koşullar altında yapılacak olan, zaten, bir yıl önce alınmış seçim kararı gereği olarak Meclisin bir an önce tatile girmesiydi ve seçimlerin de demokratik bir sistem içerisinde, sağlıklı bir şekilde, esenlikle sağlanmasıydı, yapılmasıydı. Demokrasinin bir süreç olduğunu, yeni kurulacak Meclisin çalışma bakımından bizden daha şanslı olmasını dileyerek ve Mecliste sağlayamadığımız çoğunluğun, seçimlerden sonra toplanacak Mecliste halk tarafından sağlanacağı inancıyla Meclisi tatile soktuk. Evet, bu Mecliste sağlayamadığımız çoğunluğun, şu anda, birkaç gün öncesini unutarak, çok ağır suçlamalara neden olarak ileri sürdüğümüz görüşlerin, halk tarafından, önümüzdeki Mecliste sağlanacak olan çoğunlukla giderilebileceğini umduk ve bu inancımızı da sürekli koruduk, hâlâ da koruyoruz.

Meclisten ayrılırken başka arkadaşlar düşündüler mi bilmiyorum; ama, ben, inşallah, seçimlerden önce bu Meclisi bir defa daha toplamak zorunda kalmayız diye bu Meclisten ayrıldım; çünkü, İttizüğümüz, her ne kadar çok açık olarak belirtmiyorsa da, ancak olağanüstü durumlarda -ki, Allah göstermesin, öyle durumları Türkiye'ye göstermesin- öyle bir durum olması halinde Meclisin toplanmasını öngörüyordu. Elbette ki, biz de, Meclisin, ülkenin böyle bir durumla karşılaşmasından sonra toplanmasını kesin olarak arzu etmiyorduk.

Değerli milletvekilleri, 20 nci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi çok yoğun şekilde eleştirildi; bundan sonra da eleştirilmeye devam edecek; ancak, bu Meclisin sadece olumsuz tarafları sergilenmemeli, olumlu olarak yaptığı işler de hatırlanmalı. 20 nci Dönem, çok önemli çalışmalar da gerçekleştirdi. 20 nci Dönem Meclis, 4208 sayılı Karapara Aklama Suçları Hakkındaki Yasayı gerçekleştirdi, 20 nci Dönem Meclisi Trafik Yasasını çıkardı, 20 nci Dönem Meclisi Haller Yasasını çıkardı, Mera Yasasını çıkardı, 4325 sayılı Olağanüstü Hal Bölgesi ve Gelişmekte Olan Yörelerde Yatırımların Teşvikine Dönük Yasayı çıkardı, Sekiz Yıllık Temel Eğitim Yasasını çıkardı, vergi reformunu çıkardı, vergi reformunu gerçekleştirdi; biraz önce, anlamsız şekilde ve doğru olmayan bir şekilde eleştirilen Vergi Yasasını çıkardı.

Başlangıçta, şunu kendimiz de çok açık olarak itiraf edelim ki, birçok konuda bu Mecliste mutabakat sağlanıyordu, bu konularda sağlanan mutabakat çerçevesinde de Genel Kurul üreticiydi, üretkendi, yasalar çıkartıyordu. Komisyonlardan tam mutabakat halinde geçirilen bazı yasalar bir türlü Genel Kurulun gündemine, bu çıkartılan yasaların dışında, maalesef alınmadı. Bu, birden bire oluşan olayı anlamak mümkün değildi, Meclis üretimden düşürüldü. Bugün, özellikle 54 üncü hükümet döneminde tam bir mutabakat içerisinde hazırlanmış olan gümrük yasasının Genel Kuruldan geçirilmemesinin anlamını hâlâ kavrayabilmiş değilim. Hiç kimsenin tek bir itirazı yoktu, ne-redeyse İttizüğün 91 inci maddesi uyarınca temel yasalar kapsamında, geneli üzerinde konuşulup oylanacak bir yasaydı; ama görüşülmedi, neden görüşülmedi?.. Bunun mutlaka ve mutlaka yanıtının verilmesi lazım.

Bankalar yasası. Bankalar yasasının hangi zorunluluklardan kaynaklandığını hepimiz çok çok iyi biliyorduk, çok iyi biliyorduk. Nitekim, konuştuk, niye çıkarttığımız konusunda veya niye çıkartılması gerekliliği konusunda mutabakat sağladık; peki, bu yasayı niye görüşemedik Genel Kurulda? Defalarca şurada belirli sayıda insan oturdu, çoğunluk sağlamaya çalıştı, toplantı yeter sayısını sağlayamadı. Bu görüşmeyi yapmamakla Meclis ülkeye ne kazandırdı, bunun da yanıtını vermek gerek. Neler engel oldu, Türkiye Büyük Millet Meclisinde tam mutabakat halinde hazırlanmış olan Bankalar yasasının görüşülmesine?

Değerli milletvekilleri, 20 nci Dönem Meclisinin bir unvanı daha oldu, bilmiyorum, bu, gerçek anlamda bilimsel bir araştırmaya veya tam bir tesbite dayanmıyor; ama, 20 nci Dönem Meclisi, bana göre, en fazla soruşturma yapılan; fakat, en az sonuç alınan bir Meclis oldu. Yolsuzluk, usulsüzlük iddiaları havalarda uçtu, Meclis, zamanının büyük bir kısmını bu soruşturmalara ayırdı; ancak, Meclisin bu konulardaki başarısı, sivil yurttas girişimleri kadar bile olmadı. Bu da, Meclisimizin, 20 nci Dönem çalışmaları için, altı çizilmesi gereken bir olay.

Ancak, 20 nci Dönem Meclisi, demokrasimiz adına da sevinilecek bazı gelenekler oluşturdu; azınlık hükümetleri demokratik sistemimizde yer buldu, uzlaşma kültürü gerçekten gelişti, uzlaşıldı, birçok konuda uzlaşıldı.

Şu anda, Başbakan hakkında ve hükümet hakkında verilen gensorusunu görüştüğümüz 56 ncı hükümet de, bu kültür gereği olarak oluştu, kuruldu. Türkiye Büyük Millet Meclisinde 61 üyesi olan bir parti, 306 oyla güvenoyu alarak, ülkeyi seçimlere taşıma sorumluluğunu üstlendi. Bugün "61 milletvekiliyle yarım yamalak hükümetler kurulmuştur" diye Başbakanı eleştirenler, hükümete güvenoyu vermiş olan 306 milletvekilini yok sayıyorlar; demokrasiye güveniyorlar. 306 milletvekilinin verdiği güvenoyuyla güvenoyu almış ve çalışmaya başlamış bir hükümet, eğer ararejim hükümetiyse, bu insanların demokratlığından da, demokrasi mücadelesinde de kuşku duymak bizim hakkımız.

Birkaç gün önceki gensoru görüşmeleri karşısında, Sayın Ecevit, Parlamento çoğunluğuna karşı mücadele etmekte suçlandı.

Değerli arkadaşlar, Sayın Ecevit, Parlamento çoğunluğuna karşı mücadele etmiyor. Sayın Ecevit, ülkenin istikrar içerisinde yönetilmesi için mücadele ediyor. İstikrarsızlığın ve belirsizliğin, ülkeyi, ekonomik olarak, sosyal olarak nerelere sürükleyebileceğini görüyor, onun önünü kesmek için çabıyor, onun mücadelesini veriyor. Ülkeyi esenlik içerisinde seçimlere götürmeye söz vermiş biri olarak, kararlılıkla, verdiği sözü yerine getirmeye çalışıyor. Böylece, verdiği bir sözü kararlılıkla yerine getirmeye çalıştığı için, ülkenin bir belirsizliğe sürüklenmemesi için uğraşması nedeniyle, gensoru verilen ilk Başbakan unvanını da kazanmış oluyor.

Değerli milletvekilleri, bugün gensorusunu görüştüğünüz bu hükümet ne yaptı; gerçekten bu hükümet ne yaptı? Devletin yükümlülüklerini mi yerine getirmedi? 56 ncı hükümet kurulduğu zaman, görev süresi olarak belirlenmiş olan dört ay içerisinde 24,5 milyar dolar borç ödemesi söz konusu idi, bu yükümlülüklerini ocak ayında 6,8 milyar dolar, şubat ayında 5,7 milyar dolar olmak üzere, kuruşu kuruşuna yerine getirdi. Mart ayı boyunca 5 milyar dolar, nisan ayında da 6,7 milyar dolarlık bu yükümlülüklerini yine yerine getirecek. Üstelik, bu yükümlülüklerin -yine bazı arkadaşlarımızın gerçekten çok sorumsuzca ifade ettiği gibi- devletin devamlılığı gereği, ta 1977 yılının haziranı. dan geldiği, bunun tutarının da 1,6 katrilyon lira olduğunu burada ifade etmek istiyorum. Devlette bir devamlılık vardır ve üstelik, devleti yönetenlerin kim olduğu, ne zaman yaptıklarına bakılmaksızın bu yükümlülükler yerine getirilir. Dolayısıyla, bir hükümetin "şu kadar fazla borç ödüyorsanız onu siz yaptınız" diye suçlanması gerçekten tutarlı değildir.

Peki, ne yaptı bu hükümet; buğday üreticisine, pamuk üreticisine, şekerpancarı üreticisine, kıyasıya tüm çiftçilerimize karşı yükümlülüklerini mi yerine getirmede?! Aksine, 485 trilyon lira kaynak yarattı ve bunu çiftçimize ödedi. Kalan yükümlülüklerini de, zamanı geldiğinde, kuruşu kuruşuna yerine getirecek.

Peki, ne yaptı bu hükümet; binlerce kişiyi devlet kadrolarına mı doldurdu, geçici işçileri işten çıkarıp kendi yandaşlarını mı işe aldı?! Aksine, daha önceki dönemlerde işe girmiş; ancak, iş güvencesinden yoksun 50 bin dolayındaki geçici işçiyi sürekli hale getirdi. Devlet kadrolarına alınacak insanlar için merkezi sınav sistemi getirdi. Partizanlığı engelledi, kayırmacılığı engelledi.

Peki, ne yaptı bu hükümet; devlet kurumlarını mı işletmedi, hırsızlıklara, yolsuzluklara göz mü yumdu?!

Değerli arkadaşlar, ne yaptı bu hükümet; terörizmle gereği kadar mücadele etmedi mi; terörizme karşı devlet kurumlarının çalıştırılmasında zafiyet mi gösterdi; onbeş yıldır yakalanmayan terörist başının yakalanmasını siyasî malzeme aracı mı yaptı; bunu seçimler için mi kullandı?

Peki, ne yaptı bu hükümet; dışarıda, Türkiye'nin itibarını mı zedeledi; dünya ekonomik krizinden ülkeyi en az hasarla çıkarmak için 55 inci hükümet döneminden beri getirilen çabaları devam ettirdi, onun dışında başka bir şey mi yaptı ve bunu da kararlılıkla sürdürdü.

Başkent Ankara'nın varlığını tüm dünya yeniden hatırlamadı mı değerli arkadaşlar; artık, Batılıların, bugün "bir Başkent Ankara vardır, oradan geçmek zorundasınız" demelerine neden oldu mu?

Peki, ne yaptı bu hükümet; enflasyonu mu azdırdı; yoksa, yıllardan beri ilk kez yüzde 50'lerin altına inmesini mi sağladı; döviz rezervlerimizi mi eritti; yoksa, Haziran 1997'de 16 milyar dolar olan rezervlerimizin 55 inci ve 56 ncı hükümet dönemlerinde 21 milyar dolara yükselmesini mi sağladı; seçime gidiyorum diye popülist davranışlar mı sergiledi; yoksa, ekonominin ve sosyal yaşamımızın gereklerini yerine getirmekle mi yetindi; seçim ekonomisi mi uyguladı?

Sağduyu sahibi hiçbir milletvekili, bu konularda, ne Sayın Ecevit'i ne de hükümetini suçlayabilir. Zaten, gensoruda da bu konularla ilgili hiçbir suçlama yok. Ne deniliyor gensoruda "bazı milletvekilleri tarafından başlatılmış olan Meclisi toplama ve genel görüşme istekleri, Sayın Ecevit tarafından 'sivil darbe girişi' olarak değerlendirilmiş." Peki, buna karşılık, Sayın Ecevit, perşembe günü yaptığı konuşmada ne dedi: "Meclisin kısa süre önce büyük bir çoğunlukla aldığı seçim kararını erteleyelim girişimini toplumun çok geniş kesimi sorumsuzluk olarak algıladı, ben de o şekilde algıladım ve dilimin ucuna gelen bu sözü söyledim."

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu laflar, ben değil daha önce konuşan arkadaşlarımız tarafından ifade edildi ve çok net olarak denildi ki: "Sayın Ecevit, nezaketi Türk siyasî yaşamına taşıyan, nezaketin siyasî yaşamımızda yer bulması için çabalayan liderlerimizden birisidir."

Yine Sayın Başgeçmez'in deyişiyle, demokrat kimliği ve kişiliğiyle şöhret bulmuş bir insandır. Hiçbir milletvekilini incitecek, rencide edecek bir ifadeyi kullanmaz, kullanmamıştır da; ancak, doğruları savunmaktan ve söylemekten de geri kalmaz. Yaşamı boyunca antidemokratik uygulamalara karşı mücadele veren, demokratikleşme uğraşında risk alan bir insanı, demokratikleşme çabalarının karşısında göstermek de, hakkaniyetle bağdaşmaz.

Biz, hangi nedenle olursa olsun, parlamenter çalışmalarından koptuğunu ya da koparıldığını düşünerek tepki koyan ya da çözüm üreten arkadaşlarımızın çabalarını, insanî bir davranış olarak görüyoruz. Gerçekleştirilemeyen işlemlerin gerçekleştirilmesi konusundaki çabalarını da anlayışla karşılıyoruz; ancak, şurada seçimlerin yapılmasına sadece 29 gün kaldı. 29 gün sonra kurulacak Meclis, tüm bu çalışmaların hepsini gerçekleştirebilir, zaten gerçekleştirmek de zorundadır.

Üstelik, sağduyusuna güvendiğimiz halk, bu Parlamentoyu, neyi istiyorsa, neyin gerçekleşmesini istiyorsa, onları yapacak şekilde oluşturur, onları yapacak insanları getirir. Yani, bazı konularda haklılığımıza güveniyorsak, halkın bunun gereğini yerine getireceğine de inanmak zorundayız. Yani, Meclis, halktan alacağı güçle, halktan alacağı taze güçle, mutlaka yapılması gerekenleri yerine getirir; demokrasiye inanç bu demektir zaten. Bu çatı altında görev yapmak, elbette çok şerefli bir görevdir; elbette ki şereflidir; ancak, halka hizmet etmenin yolu, mutlaka bu çatı altında bulunmakla da sınırlı değildir. Halka hizmetin birçok yolu vardır, birçok yöntemi vardır, onlar da gerçekleştirilir. Biz, hiçbir milletvekilinin kırgınlığının, ülkeyi belirsizliğe sürükleyecek kadar büyük olmadığını düşünüyoruz.

Sayın Öymen konuşmasında, verilen gensoruyu ciddi bulmadıklarını, hem daha önceki konuşmasında hem de bugün ifade ettiler. Sayın Gözlükaya da, gensoru dışında burada her şeyin konuşulduğunu söylediler. Doğru; çünkü, gensorunun üzerinde konuşacak herhangi bir şey yoktur; ya hükümetin mevcut konumunu ortaya koymak suretiyle, ne yaptı bu hükümet de gensoru veriyorsunuz diye sormak zorundayız ya da bu hükümetle hiç ilgisi olmayan birtakım hesaplaşmaları buraya getirmek zorundayız. Başka ne konuşulabilir ki böyle bir gensoru üzerinde?

O nedenle, bu gensoru üzerinde, biz de, fazla konuşacak bir şey bulamıyoruz; pek ciddi bulmuyoruz, kesin ciddi bulmuyoruz; ancak, gensoru bahane edilmek suretiyle bazı gerçeklerin burada saptırılmasını da, açık söylemek gerekirse, pek doğru bir hareket olarak algılamıyoruz, doğru bulmuyoruz.

20 nci Dönemde, çoğunluk hükümeti, sadece 54 üncü hükümet idi; yani, 54 üncü hükümet, bu Parlamenteonun tek çoğunluk hükümetiydi 20 nci Dönemde.

Değerli arkadaşlarım, bu yasalar, bugün çıkarılmadığı, dolayısıyla demokratikleşmenin engellendiği, önünün kesildiği konusunda bu kadar söz söylenen bu yasalar, neden 54 üncü hükümet zamanında, bu çoğunluk hükümeti zamanında çıkarılmadı?

AHMET KABİL (Rize) – 312'yi niye değiştirmediler?

ZEKERİYA TEMİZEL (Devamla) – Bunun yanıtını vermek gerek. Bütün bunların hepsini bir tarafa koyup da, sadece, şu anda, 61 kişiyle kurulmuş bir hükümeti eleştiriyorsunuz; sonra da, 61 kişilik bir hükümetin bu yasaları çıkarmadığı konusunda, onu yerden yere vurmaya çalışıyorsunuz. Bunun, vicdanla bağdaşır, mantıkla bağdaşır bir yanı var mı? Bir daha tekrarlıyorum, 54 üncü hükümet, bu Parlamenteonun tek çoğunluk hükümetiydi. Niye çıkarmadı?. Niye getirilmedi, neden görüşülmedi buralarda?. Bunların yanıtını vermeden, başkalarını sürekli suçlamak suretiyle belli şeylerden kurtulacağınızı sakın düşünmeyin. Halk bunu görüyor, şurayı izliyor ve verilmiş olan bu gensorunun da, bu Mecliste, nasıl büyük bir ilgiyle izlendiğini de büyük bir ihtimalle görüyordur.

Değerli milletvekilleri, uzlaşma kültürü, demokratik kültürün bir parçasıdır. Azınlık, hükümeti kurdu, sorumluluk üstlendi diye insanları eleştirmek, bu demokrasi kültürünün içerisinde yoktur. Demokrasi kültüründe, hükümetler, yaptıklarıyla eleştirilir, yapmadıklarıyla da eleştirilir; ama, uzlaşma kültürüne dayanarak sorumluluk üstlendi diye bir hükümetin eleştirilmesi, gerçekten üzücüdür.

Ben, yeni üstlendiğim misyon gereği, vergiyle ilgili olarak defterimi kapattığımı zannediyordum; ama, kapattım. Şu Parlamenteoda, rekorlar kırarak bir vergi reformu tartışınız, konuşunuz; orada her konuda, her türlü yanıt aldınız, halkın yararına olan düzenlemeleri gördünüz; halk da bunların hepsini görüyor. Sadece çarpılarak bu hükümeti, geçmiş hükümeti eleştirmenin herhangi bir anlamı yoktur, zaten buna da pek fazla kimse değer vermeyecektir.

Değerli milletvekilleri, şu sözümü bir defa daha tekrar etmek istiyorum: Biz, hiçbir milletvekilinin kırgınlığının ülkeyi belirsizliğe sürükleyecek kadar büyük olmadığını düşünüyoruz. Herkes,

bu halka hizmet için, siyaset yapmak için mutlaka yeni yöntemler bulur, mutlaka yöntem bulur. O nedenle de, gensoru oylamasında sağduyunun hâkim olacağına kesinlikle inanıyoruz.

56 ncı hükümete, Ecevit Hükümetine güvendiğimizi bir daha belirtmek suretiyle, hepimize saygılar sunuyoruz. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Temizel, teşekkür ediyorum.

Demokrat Türkiye Partisi Grubu adına görüş ifade etmek üzere, Sayın Yılbaş; buyurun. (DTP sıralarından alkışlar)

Efendim, Grubunuz hayırlı olsun.

DTP GRUBU ADINA MAHMUT YILBAŞ (Van) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum; şahsınızda, Üçü Meclise saygılarımı sunuyorum.

Gerçekten, grup olarak kürsüyü kullanmada bir ara verdik. Bu olağanüstü toplantının herhangisi bir işe yaramadığı düşünülüyorsa, bu, hiç olmazsa bizim açımızdan yersiz bir değerlendirmedir; biz de böylece, seçime giderken bir grup kurmuş olduk.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; bu gensoruda, Sayın Bülent Ecevit Başkanlığındaki 56 numaralı hükümete verilen gensoru önergesinde imzam yok. Gündeme alınması konusunda da olumlu oy kullanmadım; ancak, gündemdeki konuşmaları izlerken, bazı düşüncelerin, burada, bir kez daha dile getirilmesinin yararlı olacağı, faydalı olacağı veyahut da gerektiği inancıyla söz aldım.

Şimdi, bir taraftan, gensoru önergesine bağlı gerekçeye baktım; öbür taraftan da, Sayın Başbakan, gensoru önergesi konuşulurken yaptığı konuşmada neler söylemiş, tutanaklardan onu çıkardım. Yine kararsızdım; ancak, Demokratik Sol Partinin buradaki konuşmacısını dinledikten sonra, buraya çıkıp, birtakım şeyleri ifade etmenin zaruret olduğu sonucuna vardım. Herhalde, Sayın Sözcü, Meclisteki son konuşmasını yapması sırasında, buradan İstanbul seçmenine de selam göndermeyi bir fırsat edindi; onu da kullandılar.

Gensorunun 20 nci Dönem milletvekillerine mi verildiğini, yoksa, 56 ncı hükümete mi verildiğini ben anlayamadım; çünkü, sürekli olarak, burada, 20 nci Dönemin faaliyetlerinden bahsettiler ve bu arada da, tuttular, vergi yasasından söz ettiler. Vergi yasasında kendisiyle çok karşı karşıya geldik ve ondan sonra da kamuoyunda...

ABDULKADİR ÖNCEL (Şanlıurfa) – Sayın Başbakan çıkıyor... Tahammülü yok.

MAHMUT YILBAŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bir kez daha, buraya gelmenin hikmeti olduğunu anladım. Sayın Başbakan, bir grup başkanının hükümet hakkında neler söyleyeceğine önem vermeden, hiç aldırmandan ve...

İBRAHİM YAVUZ BİLDİK (Adana) – Tokalaşarak gidiyor; sen işine bak!..

MAHMUT YILBAŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, demek ki, demokratikliğin ve demokrasinin sonu, böyle, laf atmalara kadar gidermiş. Buraya geldikten sonra demokrasi konusundaki tecrübelerini bir hayli geliştirmişler ve bu salonda, Genel Kurulda laf atmak konusunda birinciliği kimseye bırakmıyor bu Demokratik Sol Parti Grubu.

ERDOĞAN TOPRAK (İstanbul) – Senden öğrendik!

İBRAHİM YAVUZ BİLDİK (Adana) – Sen işine bak!

MAHMUT YILBAŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, Sayın Başbakan şunu söylüyor: "Ben, bu gensorunun niçin verildiğini anlayamadım ve 1960'tan bu tarafa da Genel Kurulda, Mecliste en çok sayıyla güvenoyu alan hükümet benim." Doğru; 306 milletvekili güvenoyu vermiş; ama, yasalara göre güvenoyu bir tapu işlemi değildir ki. Bu milletin iradesini, 306 milletvekili, sizlerle

beraber tapu dairesine gidip de terkin ettirmemişler ki... Verilen güvenoyu, sizleri izleyeceğiz, sizleri takip edeceğiz ve o zaruretlar içerisinde de, eğer başarılı olursanız, sizin yanınızda olacağız anlamına gelir. Yoksa, bir terkin işleminde, irade terkininde bulunmamıştır Yüce Meclis. Hele hele, şahsen ben -diğer arkadaşlarımı bilmem- eğer Sayın Ecevit'in, kendisine güvenoyu vermemden iki ay sonra çıkıp da bu Mecliste, Meclisin olağanüstü davetini bir sivil darbe olarak vasıflandıracığını bilseydim, iki elim buradan olsun ki, ona, ben güvenoyu vermezdim. Demek ki, güvenoyumuza layık bir yapıda değilmiş 56 ncı hükümet ve Sayın Başbakan...

A. TURAN BİLGE (Konya) – O zaman 305 olurdu... Sen vermezsen ne olurdu yani...

MAHMUT YILBAŞ (Devamla) – Bu mantıkla siz bir yere varırsınız; ama, orada kendinizi bütün olarak bulur musunuz bulmaz mısınız bilmiyorum.

Değerli arkadaşlarım, yine bakıyoruz, Sayın Hükümet Başkanının, Sayın Başbakanın gensoru önergesi verilmesine bakış açısına; diyor ki: "Ben, seçimle geldiğim bir yerde, hiçbir zaman, kesinlikle demir atıp kalmadım. Seçimle geldiğim yerde, istenmediğim zaman gereğini yerine getirdim." Bu, doğru. Sayın Ecevit'in, Sayın Başbakanın geçmişine baktığımızda, bu, doğru. Hatta ve hatta, kendisine herhangi bir işaret dahi gelmeden, hükümeti bırakıp gittiği de olmuştur; ancak, değerli arkadaşlarım, acaba, o Ecevit, bu Ecevit mi, bugünkü Ecevit mi? Acaba, bugünkü Ecevit, o zaman, seçimle geldiği yerde, istenmediği zaman çekip gitmesini bilen Ecevit mi?

İşte, bugün, bizleri tereddüte sevk eden bu; çünkü, değerli arkadaşlarım...

HALİL ÇALIK (Kocaeli) – Allah ıslah etsin sizi!..

MAHMUT YILBAŞ (Devamla) – Senin gibi birisi olsaydım ıslaha muhtaçtım; ama, ıslah olacak bir tarafım yok benim.

ALİ RIZA BODUR (İzmir) – Sizin gibi!.. Sizin gibi!..

MAHMUT YILBAŞ (Devamla) – Yok, hayır; ferdi oldu, çoğul hale getirmeyeyim. Liderinin peşinde koşan bir insan eğer ıslah olmazsa, benim gibi özgür bir insanın ıslahını isteyen bir zihniyetin takdirini, hem Yüce Meclişe hem de Yüce Millete bırakıyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu konu, gerçekten, altının çizilmesi gerekli olan bir mesele. Sayın DSP sözcüsü de söyledi "gensoruya karşı Sayın Başbakanımız cevap verirken - bir sivil darbe sözü tuturuldu- Sayın Başbakan ve biz, ülkede istikrar, ekonomik istikrar, siyasî istikrar, sosyal istikrarı sağlamak için Genel Kurulun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çoğunluk talebine karşı olduk" dedi. Belki sayın sözcü, yaş itibarıyla o günleri çok iyi hatırlamazlar -çünkü, Mecliste çok genç arkadaşımız var- ama, ben yaşta olanlar çok iyi bilirler; ülkede huzuru, sükûnu, istikrarı sağlamak için zaman zaman yapılan hareketlerde, radyolarda -televizyonlar yokken- verilen, okunan bildirilerde de aynı şeyler söylenirdi: "Parlamentar rejimi... İstemeyerek, ülkenin huzurunu, ülkenin bütünlüğünü, sosyal istikrarı sağlamak için mecbur kaldık rejime ara vermeye." Acaba, sayın sözcü böyle bir alışkanlığı mı ifade etti; yoksa, böyle ara vermeler şekli değiştirdi de, bunun sözcülüğünü ve uygulamasını Sayın Ecevit'e mi bıraktılar? Bu nasıl zihniyettir arkadaşlar; hem adı demokratik olacak hem de bu kürsüye gelecek demokrasiden bahsedilecek ve ondan sonra da, burada, keyifle denilecek ki, Parlatmentonun çoğunluğuna karşı, biz, siyasî istikrarı, ekonomik istikrarı, sosyal istikrarı sağlamak için karşıyız... Bunun neresi demokrasidir?!

Değerli milletvekili arkadaşlarım, kavramlar birbirine karıştı. Ülkenin, gerçekten, gözardı edilen durumu ve sıkıntı olarak, gündemin birinci maddelerine, ikinci maddelerine oturtulan konulardan başka, en fazla üzerinde durulması gereken husus bazı şeylerin itiyat haline getirilmesi ve onun yarattığı mahzurun ne olduğunu bilmemek.

Koca bir bakan, grup adına konuşan bir kişi, gelmiş burada demokrasi dersi veriyor ve o der- si verirken de kelimelerinin her biri demokrasinin karşıtı olan sözcükler. Eğer, bu memlekette, bu ülkede istikrarı sağlayacaksa, Türkiye Büyük Millet Meclisi sağlayacaktır! (DTP veFP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Eğer, bu ülkede huzur sağlanacaksa, bu Meclis sağlayacaktır!

Eğer... Bir değerli arkadaşın -ki, o zaman, Tüzük gereği söz söylemeye fırsatımız yoktu- bir sözcüğü oldu burada "omuzlar üzerinde baş kalmayacak, koparılacaktır" dendi. Kendini ne zannetti-ydi?! Bu söz, bu Meclisi, Genel Kurulu zaman zaman idare eden, o makamı işgal eden bir kişiye yakışmaz!

Artık, biz, demokrasi denilince, demokrasinin ne olduğunu doğru dürüst anlamak ve anlatmak mecburiyetindeyiz; anlamadığımız takdirde, anlatmadığımız takdirde, bir gün, bu halk, demokrasi dersini, anlamak istemeyenlere, anlatmak istemeyenlere çok iyi anlatır.

Değerli arkadaşlarım, zaman zaman, yine gensoru görüşmeleri sırasında, dürüstlükten bahse- dildi, doğruluktan bahsedildi ve şeffaflıktan bahsedildi. Benim anlayamadığım bir konu var ve ne- rede bunu söylediysem halkım, büyük bir infial ve suskunluk içerisine giriyor. Düşünebiliyor mu- sunuz, bir eski başbakan hakkında, ilgili soruşturma komisyonunda oylama yapılıyor, karar verili- yor, Büyük Millet Meclisi Başkanının defaatle istemesine rağmen, o komisyon, tutanakları ve al- dığı kararı yazılı hale getirip, Yüce Mecliste görüşülmeye getirmiyor... Acaba, o kimdir, o millet- vekili kimdir ve o milletvekili, acaba, genel başkanı tarafından nasıl taltif edilmiştir? Listeye kon- muş mudur; konmamıştır. İşte, değerli arkadaşlarım, dürüstlük dersi vermek isteyenler, bu ülkeye örnek olmak isteyenler...

HALİL ÇALIK (Kocaeli) – DSP'ye gelsinler...

MAHMUT YILBAŞ (Devamla) – lütfen, bu ülkeyi, insanlarını kör ve sağır zannetmesinler. Bunun hesabını vereceklerdir ve bizler, vermeye mecbur edeceğiz.

Şimdi, bir de, seçimlere şu kadar zaman kaldı, gensoru verilebilir mi?.. Bu gensorunun veril- mesini önleyen bir anayasal hüküm mü var allahaşkına, bir tüzük mü var?! Varsa, lütfen gelsin ar- kadaşlarımız burada söylesin, desinler ki, siz, bu gensoruyu veriyorsunuz; ama, Anayasanın filan- ca maddesine, İttüzüğün filanca hükmüne göre, bu, olmaz arkadaş. Gensoruyla, bildiğimizi kada- rıyla... Çünkü, öyle diyorlar, zaman zaman da çıkıp öyle diyorlar "hayatta en kötü şey, okuduğu- nu anlayamayan, yaşadığını anlayamayanlardır." (DSP sıralarından "doğrudur" sesleri) O zaman, kendinize ve Başbakanınıza söyleyin.

Değerli arkadaşlarım, 99 uncu maddede böyle bir hüküm yok. Yüce Meclis, arzu ederse, ister- se, arifeye kadar, gelir, Meclisi toplantıya çağırır ve o arife gününe kadar, burada konuşulmasını, görüşülmesini, Türk Halkının bilgisine, itilaini sunulmasını istediği her şeyi getirebilir. Bunu ön-lemek kimsenin haddine değildir.

Desinler, sivil darbe desinler ve onunla da yetinmiyorlar, meydanlara çıkıp "işte, filanca zat tarafından söylenen söz, halkın hissiyatının ifadesidir" diyorlar. O zaman denilir ki, Sayın Başba- kan, sana ne gerek kaldı; eğer, başkaları halkın duygularını ve düşüncelerini ifade ediyor ise, sizin Başbakanlığınıza ne gerek kaldı...

Değerli arkadaşlarım, bunların hepsi, bir siyasî mücadele adı altında, kırk yıllık, kırkbeş yıllık siyasette edinilmiş olan -müspet anlamda ifade etmiyorum- birtakım siyasî oyunların, siyasî tecrü- belerin sergilenmesinden başka bir şey değil. Nihayet, benim siyasî hayatım, iki veya üç yıllık. Ta- bii, kırkyedi yıllık insanlarla burada mücadele etme gibi bir iddia içerisinde değilim; ama, şunu da gayet iyi biliyorum ki, hiç olmazsa, kısa zamanım olduğu için, sevap torbamda benim bir şey yok, boş, bir şey veremedim ben; ama, günah torbamda da bir şey yok, kötülük de etmedim.

Değerli arkadaşlarım, kırkyedi yıldır Türk siyasetinin önünde olanların, sevap torbalarında bir iki tane kırıntıya karşılık, günah torbaları ağzına kadar dolu. Bu ülkenin önünü tıkadılar, hâlâ da tıkıyorlar. Bugün, bir vesileyle, terörle ilgili bir konuda varılmış olan aşamayı, güya, kendilerine mal etmeyenlerin; ama, bilvasıta, o tekniğin, kırkyedi yıllık tekniğin, tecrübenin her türlü özelliğini kullanarak, Başbakanlık önünde mikrofonlar kurdurup haber bültenciliği yapanların, bugün, bu konuşmada, terörün son günlerde tırmanma gösterdiği konusunda bir tespitleri olmuştur ve o tespiti de, değerli arkadaşlarım, Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya davetinin nedeni olarak göstermiştir.

Eğer, bir ülkede, o ülkenin meclisi boşluk yaratıyorsa, o ülkenin meclisi sosyal, siyasal, ekonomik çalkantılara sebebiyet veriyorsa, bunun nedeni ise, ara kaynağı ise, o meclisin, herhalde, sonunun geldiği düşünilir; ama, biraz evvel sözcüler de ifade etti, 20 nci Dönem, bugüne kadar birtakım işlemlerde bulunmuştur; en azından, belki son zamanda badem ağacı çiçek açmıştır ve burada, çile çiçekleriyle birlikte özgürlük çiçekleri açmıştır. Geç olmuştur; ama, olmuştur. Bu Meclis, mutlaka ve mutlaka, çile çiçeklerinin çektiğiyle, özgürlük çiçeklerinin ürünlerini toplayacaktır, toplamalıdır; demokrasi adına toplamalıdır, ülkenin geleceği adına toplamalıdır! (DTP, CHP ve FP sıralarından alkışlar) Eğer, toplamadığınız takdirde...

Değerli arkadaşlarım "birtakım kanunlar var, nasıl olsa 21 inci Meclis o işi çözümler" diyorlar. Tabii, o meclise bugünden başarılar dilemek isterim; ama, listelere şöyle bir baktığımda da, kimlerin ön sıralarda, liderleri tarafından yerleştirildiğini, kimlerin bulunduğunu, avukatların...

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Önseçimle gelenler de var...

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) – Sizi yerleştirmediler herhalde bir yerlere...

MAHMUT YILBAŞ (Devamlı) – Efendim, Allah'a çok şükür, bizim öyle bir derdimiz yok. Biz küskün değiliz -tenzih de ederim- olağanüstü toplantıya çağırın arkadaşlarımız, hiçbir şeye küskün değiliz. Belki, kendi genel başkanlarına ve onlara yakın olan kadrolara karşı biraz kızgındırlar; ama, ülkeye küsme olmaz, millete küsme olmaz, devlete küsme olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılbaş, buyurun efendim; ek süre veriyorum.

MAHMUT YILBAŞ (Devamlı) – Bu bilinci, en fazla, bu Genel Kurulu toplantıya çağırın o imza sahibi arkadaşlarımız taşımaktadır. Onun için, onlarla beraber, seve seve, o davete imzamı attım ve sonucu mutlaka alınacaktır. Bütün Türkiye ve dünya, bunu görecektir. Demokrasinin, son anda, nasıl ki selin öntünden kurtarıldığını, 20 nci Meclis, 20 nci Dönem bunu gösterecektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum efendim. (DTP, FP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yılbaş, teşekkür ediyorum.

Efendim, ben, izin isteyeceğim...

Saat 17.10'da toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 16.52

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 17.10

BAŞKAN : Başkanvekili Yasin HATİBOĞLU

KÂTİP ÜYELER : Hüseyin YILDIZ (Mardin), Ahmet DERİN (Kütahya)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59 uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Çalışmalarımıza kaldığımız yerden devam edeceğiz.

**IV. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE
MECLİS ARAŞTIRMASI (Devam)**

A) GÖRÜŞMELER (Devam)

1. – *Kars Milletvekili Y. Selahattin Beyribey ve 30 arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağrılmasının sivil darbe girişimi olarak nitelendirdikleri ve demokratikleşme çabalarını engelleyici tutum sergiledikleri iddiasıyla Başbakan Bülent Ecevit ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında verdikleri gensoru (11/22) (Devam)*

BAŞKAN – Hükümet?.. Hazır, yerini aldı.

Anavatan Partisi Grubunun görüşlerini arz ve ifade etmek üzere, Sayın Yüksel Yalova...

TAHSİN BORAY BAYCIK (Zonguldak) – Sayın Başkan, biraz evvel konuşan Sayın Yılbaş, yanlış bir beyanda bulundu, tutanaklara geçmesi için bunu düzeltebilir miyiz?

BAŞKAN – Sayın Yalova'yı kürsüde bekletmeyeyim, talebinizi daha sonra alayım efendim. Sayın Yalova, buyurunuz efendim.

ANAP GRUBU ADINA YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Sayın Başkanım, muhterem milletvekilleri; Kars Milletvekili Selahattin Beyribey ve 30 arkadaşının, Başbakan Sayın Bülent Ecevit ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi üzerinde Anavatan Partisinin görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi, partim adına, şahsım adına, en üstün saygılarımla selamlıyorum.

Değerli Başkanım, benden önce söz alan değerli grup sözcüsü arkadaşlarım, Anavatan Partisinin de cevaplaması gereken bazı sorular sordular. Sayın Altan Öymen'in -ki, hukuk devleti kavramına, inancına saygı duyduğumuz bir parlamenterdir- partimiz genel başkanıyla ilgili konuşmasını izlediğimde, kendisine sunabileceğim tek yanıt şu: Cumhuriyet Halk Partisinin içinde bulunduğu durumu aşmanın, bu baraj konusundaki korkuyu aşmanın tek çaresi olarak, alıştığı üslup itibariyle, Sayın Mesut Yılmaz'ın Yüce Divana gönderilme arzusu olduğunu görmek, doğrusu alıştığımız bir üslubun tekrarı oldu.

Doğru Yol Partisi Grubu adına söz alan Sayın Mehmet Gözlükaya "biz kaderimize razı olduk" dediler. Kendilerine iyi şanslar diliyorum Doğru Yol Partisi olarak.

DTP Grubu Başkanı Sayın Mahmut Yılbaş, sözlerinin başında "seçime giderken" ifadesini kullandılar. "Seçime giderken" ifadesinin DTP tarafından tekrarlanmış olması, Yüce Meclisin kaç gündür burada vermiş olduğu daha önceki kararların uygulanması yönündeki kararın doğruluğu konusunda bir başka delili teşkil etmekte.

Bu arada, Fazilet Partisinin sözcüsü Sayın Ömer Vehbi Hatipoğlu arkadaşım bazı sorular sordu, hukukun siyasallaşması tehlikesine işaret buyurduktan sonra "bu meydanlara çıkıp da siz ne anlatacaksınız" dedi. Şahsı adına söz almış olsaydı, belki bu ricayı yerine getirmemezlik etmem anlayışla

karşılabilirirdi; ama, Fazilet Partisi Grubu adına söz aldığına göre -bilmiyorum burada mıdır arkadaşım- ben, hem burada millî iradenin temsilcisi siz saygıdeğer milletvekillerine hem de yarın çıkıp alınımızın akıyla o meydanlarda değerli, aziz milletimize ne anlatacağımı, bu ricayı bir emir kabul ederek, burada takdirlerinize sunmak istiyorum.

Sayın Ömer Vehbi Hatipoğlu arkadaşım, 312 nci maddeyi, demokratikleşme konusunu ve Siyasal Partiler Kanununu kendi görüşleri çerçevesinde ifade buyururken, özellikle 55 inci cumhuriyet hükümetinin uygulamalarıyla ilgili, Sayın Mesut Yılmaz'ın başkanlığındaki hükümetin çalışmalarına ilişkin -Anavatan Partisinin hiçbir şekilde kabul edemediği gibi milletimizin de hiçbir şekilde kabul edemeyeceği- birtakım suçlamalarda bulundu. Ben, kendisine, sorduğu sorularla sınırlı olmak kaydıyla, örneğin, 55 inci cumhuriyet hükümeti döneminde kapatılmış bir tek Kur'an kursu olmadığını; ama, Refahiyol Hükümeti döneminde kapatılan Kur'an kursu sayısının 376 olduğunu önce hatırlatmak istiyorum.

CEMALETTİN LAFCI (Amasya) – Millet biliyor; sen ne söylersen söyle.

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Bolu) – Sen millete söyle onu...

İSMAİL KAHRAMAN (İstanbul) – Yalan söylüyorsun!

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) – Yalan söylüyorsun!

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – İmam hatip okulu konusunda ne yaptığınıza ilişkin onları da arz edeyim. Hatırlarsınız, Sekiz Yıllık Eğitim Kanunu görüşülürken, ünlü 4 üncü maddesine sıra geldiğinde -bütün milletvekilleri şahittir- 4 üncü maddede, o zamanki adıyla söylüyorum, Refah Partisi ile Cumhuriyet Halk Partisi, o sekiz yıllık eğitim reformununun 4 üncü maddesinde anlaşarak, mutabakat sağlayarak, 55 inci cumhuriyet hükümetinin Yüce Meclise sunduğu, Genel Kurula sunduğu hükümet tasarısının değişmesini sağlamışlardı.

Gene, o dönemden hatırlamamız gereken, 29 Temmuz 1996 tarih ve 2458 sayılı Tebliğler Dergisinde 15 inci Millî Eğitim Şûrası kararı yayımlandı; "Hoca sekiz yılı kabul etti" şeklinde... O sekiz yıllık eğitimle ilgili kararlar, 29 Temmuz 1996, sayı 2458, onu arz ettim.

Başka, hiç unutmamamız gereken, özellikle demokratikleşme iddiasını -ki, o, bizim de paylaştığımız bir iddiadır- ileri sürüp de, bizi bu alanda suçlamaya çalışanların hiç unutmaması gereken bir başka husus var, Başbakanlık Takip Kurulunun kurulmasıyla ilgili. "Millî Güvenlik Kurulunda alınan kararların uygulanması" diyor. "Türkiye'de şeriat hukukuna dayalı bir İslam cumhuriyeti kurmayı amaçlayan aşırı dinci grupların demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti olan cumhuriyetimize karşı oluşturdukları çok yönlü tehdidin önlenmesi amacıyla tedbirlerin orta ve uzun vade içerisinde alınması" diyor, devam ediyor, bittiği yerde de Prof. Dr. Necmettin Erbakan, Başbakan imzası var.

9 Ocak 1997 tarih, 22872 sayılı Resmî Gazeteyi unutulmuş mu; hayır unutmayalım; o zaman haksızlık ederiz 54 üncü hükümetin icraatı konusunda. Başlığı şu: "Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi Yönetmeliği." Karar sayısı: 96/8716. "Ekli Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi Yönetmeliğinin yürürlüğe konulması Bakanlar Kurulunca 30.9.1996 tarihinde kararlaştırılmıştır" deniliyor; sağ alt köşede, Süleyman Demirel, Cumhurbaşkanı, sol alt köşede de Prof. Dr. Necmettin Erbakan imzası var.

Değerli arkadaşlarım, bugün, gensoruyla ilgili görüşmeler başlamadan önce bir Meclis araştırması iradesi, talep olarak, Yüce Başkanlığa sunuldu; Anayasanın ilgili maddeleri dayanak gösterilmiş, Fazilet Partisi Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan ve 21 arkadaşı imzalamışlar. Anayasanın ve İçtüzüğün ilgili maddelerine göre bir Meclis araştırması açılın deniliyor ve içinde, Yargıtay Başsavcısı Sayın Vural Savaş, ve Sayın Nuh Mete Yüksel'in tutum ve davranışları dayanak yapılmış.

İşte, bir haftadır, ister genel görüşme talebinin Sayın Meclis Başkanlığınca değerlendirilmesi olsun ister genel görüşmeyle ilgili Yüce Parlamentonun buradaki hukuk yorumları olsun isterse bu genel görüşme iradesinin ortadan bizzat kendileri tarafından kaldırılarak, Meclis Genel Kurulunun tatil olmasına rağmen, 18 Nisanda seçim kararı verilmiş bulunmasına rağmen, Meclisin seçimleri yenileme kararına rağmen, aylar önce alınmış bu yasama organı iradelerine rağmen, 486 yasama organı üyesinin iradesine rağmen yürütülen çalışmalar, içinde bulunduğumuz dönemde -Ömer Vehbi Hatipoğlu arkadaşımın, hukukun siyasallaşması endişesine katılıyorum- hukukun siyasallaşması konusunda tipik bir örnek teşkil etmiştir. Peki, bir Meclis araştırması açılması talebinde bulunamaz mı sayın milletvekilleri; elbette bulunur; ama, eğer hukuk devleti diyorsak, demokratikleşme diyorsak, yasama organının sınırları nedir, gücü nedir, muktedir olduğu konular nedir, yetki sahibi olduğu konular nedir, o soruların yanıtını Anayasada bulmamız lazım; ama, aynı şekilde, yargı organının saydığım özellikleri nedir, yine, Anayasada aramamız lazım.

Bu açıdan baktığımızda, Anayasamızın 138 inci maddesinin başlığı "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlığını taşıyor; görülmekte olan bir dava sırasında hiçbir makam ya da merciin tavsiye ve telkinde bulunamayacağını amirdir. Bugün vermiş olduğunuz Meclis araştırmasını dikkatle okudum; elbette, Türkiye'de demokratikleşmeyle ilgili konularda yeni hukuk ürünlerinin kabul edilmesi düşüncesini, ortaya, her milletvekili getirebilir, getirmelidir; ancak, siz, Anayasanın 154 üncü maddesinde ayrıca düzenlenmiş olan, başlığı "Yargıtay" olan bir anayasal organın, bir kurumun iç işleyişine ilişkin yasama organının yargılama yapma yetkisini yasama organına tanırız dersanız, o zaman, bizim, bu Anayasayı kaldırıp, özlemlerimize göre çare üretmemiz mümkün olabilir ki, o zaman da bunun adı demokratik hukuk devleti, demokratik parlamenter rejim olmaz.

Kaç gündür 312 nci madde diyor... Sayın Ömer Vehbi Hatipoğlu arkadaşım "ayıp değil, evet, elbette Sayın Erbakan'ı savunuyoruz" dedi. Biz ayıp falan demedik. Bir partinin genel başkanlığını yapmış bir kişiyle ilgili; ama, orada bir ayırım var, siyasî yasaklar meselesi... Anayasanın o değiştirilemez ilkelerine göre tanzim edildiği takdirde siyasî yasak kavramında farklı bir yorum getirmeniz lazım; buna rağmen, o genel başkanın yasaklarının kalkması konusunda siyasî mücadele vermeniz hiç ayıp değil; ama, ayıp olan şu: Ben, geçen konuşmamda da arz ettim, gensoru görüşmelerinin başlangıcında da arz ettim, 2 Nisan tarihinde, 55 inci cumhuriyet hükümeti, meşhur 312 nci maddeye ilişkin bir hükümet tasarısını takdim etmiş, takdirlerinize sunmuş, 14 Nisan 1998'de, Danışma Kurulunda önergesini oylatmış, Genel Kurula gelsin, 252 nci sıradaki bu yasa tasarısı 10 uncu sıraya gelsin demiş; ama, siz, aradan dört ay geçmiş, bu çağrılara kulak tıkamışsınız, Meclisin gündeminin 10 uncu sırasına, bizim önerdiğimiz, 55 inci cumhuriyet hükümeti olarak bizim önerdiğimiz 312 nci maddenin değil, hayvan haklarını koruma kanunu tasarısının gelmesini istemişsiniz; ayıp olan bu.

SITKI CENGİL (Adana) – Siz neydiniz o zaman?! Yakışmıyor!..

YÜKSEL YALOVA (Devamlı) – Şimdi, Fazilet Partisi derken, ben, şahsen bir güçlük içerisindeyim. Bilemiyorum, Fazilet Partisinin Genel Başkanı Sayın Recai Kutun'ın hangi görüşüne, son bir haftadır kamuoyunda yer alan hangi görüşüne itibar etmem lazım?! Sayın Recai Kutan Beyefendinin o görüşleri değişmiştir; ama, her bir görüşü karşısında değişen grup başkanvekilinizin görüşlerine mi itibar edeyim, yoksa, Genel Başkan Yardımcılarınız Sayın Nevzat Yalçıntaş, Sayın Cemil Çiçek, Sayın Abdülkadir Aksu, hatta, bugün de, Sayın Aydın Menderes'in görüşlerine mi itibar edelim?! Oradaki strateji değişikliği, elbette, sizin kendi hakkınızdır, kendi bileceğiniz iştir; ama, şimdi, şu 312'yi milletimize de doğru dürüst bir anlatmamız lazım diye düşünüyorum...

SITKI CENGİL (Adana) – Anlatırız... Anlatırız...

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – ...Belki, içerisinde yaşadığımız hukuk kaosuna ya da özellikle yaratılmak istenen hukuk kavramları kargaşasına bir ışık tutabilir düşüncesiyle.

Bugün, çağdaşlaşma dediğimiz vakit, çağdaş uygarlık dediğimiz vakit, bu ülkelerin hangileri çağdaş uygarlığı temsil eder dediğimiz vakit, öyle bir kanaat oluşturulmuş ki, hemen, Avrupa sayılır, ne bileyim, Amerika Birleşik Devletleri sayılır, hiç kimse, Orta Afrika ülkelerini filan sayma zahmetine bile katlanmaz.

ÖMER ÖZYILMAZ (Erzurum) – O sekiz yıllık eğitimde onları saydık...

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – Eğer Avrupa diyorsanız, aklınıza, ne bileyim, İngiltere gelir, Fransa gelir, Almanya gelir... İsterseniz, ben, şimdi size sorayım, milletimize soralım: "Almanya'nın, Türk Ceza Kanunumuzun 312 nci maddesinde düzenlediğimiz hükümleri düzenleyen maddesi bizimkinden daha mı demokratiktir, yoksa, daha mı az demokratiktir" diye bir soru yöneltsek, eminim ki, bu soruya muhatap olanların ezici çoğunluğu "tabii canım, Almanya Avrupa'nın göbeğindedir, işte çağdaş dünyanın..." der.

O zaman, ben, size, Türkiye'nin ceza hukuku alanındaki uluslararası şöhreti, haysiyetli hukucusu Prof. Dr. Sayın Emin Artuk'un tercümesiyle, Alman Ceza Kanununun -bizim 312 nci maddemizi karşılayan- 130 uncu maddesini -ki, halen yürürlüktedir- takdim edeyim:

"Her kim, kamusal barışı bozmaya elverişli bir biçimde;

1. Halkın bir kısmını diğerine karşı kin ve düşmanlığa kıskırtır veya cebir veya keyfî muamelelere teşvik eder veya,

2. Halkın bir kısmına sövmek, istihkar veya iftira etmek suretiyle başkalarının insan haysiyetine tecavüzde bulunursa, üç aydan beş yıla kadar hürriyeti bağlayıcı cezayla cezalandırılır.

Her kim;

1. Halkın bir kısmını diğerine karşı veya millî, ırkî, dinî veya bu unsurlar dolayısıyla kendini farklı addeden bir gruba karşı kin ve düşmanlığa tahrik eden, bunlara karşı cebir veya keyfî muamelelere teşvik eden veya halkın bir kesimini ya da kendisini farklı addeden bir gruba sövmek, istihkar veya iftira etmek suretiyle başkalarının insan haysiyetine tecavüzde bulunan yazıları;

a) Neşrederse,

b) Kamuya teşhir eder, asar, takdim eder veya başka bir suretle ulaştırılabilir hale koyarsa,

c) 18 yaşından küçükçe sunar -5 yaşındaki, 10 yaşındaki çocuklarımızın parti mitinglerindeki halini düşünürseniz- bırakır veya onun ulaşmasını mümkün kılsa veya

d) Meydana getirirse, abone ederse, sevk ederse, stok ederse, sunarsa, duyurursa, reklamını yaparsa,

Bu yazıları veya bunlardan elde edilen parçaları (a), (b), (c) bentlerinde belirtilen şekilde kullanmak veya böyle bir kullanımı başkası için mümkün kılmak amacıyla ithal veya ihraca teşebbüs ederse veya,

2. Bu fıkranın birinci bendinde beyan edilen muhtevayı radyo aracılığıyla yayarsa, üç seneye kadar hürriyeti bağlayıcı cezaya veya para cezasına mahkûm olur."

Ceza hukuku profesörlerinin mukayeseli hukuk anlamındaki değerlendirmesi şu: Alman Ceza Kanununun bu 130 uncu maddesi aleniyeti dahi aramıyor; ama, Türk Ceza Kanunu aleniyeti arıyor, bu suçun oluşabildiğine hükmedebilmek anlamında. Buna rağmen, 312'nin dokunulamaz olduğunu filan hiç söylemiyorum; ama, bir şey söylüyorum; Türk Ceza Kanununda, eğer 312'nin günahtarını bize yüklemeye çalışıyorsanız, o zaman, yine bu Anavatan Partisinin iktidarları döneminde

binlerce insanın mahkeme kapılarında sürünmesini sona erdiren 163 üncü maddenin kaldırılmasıyla, 141 ve 142 nci maddenin kaldırılmasıyla ilgili sevapları da bizim hanemize yazmak mecburiyetindediniz diye düşünyorum.

Değerli milletvekilleri, yasama -yürütme ilişkisinden hemen her sayın milletvekilinin şikâyetçi olduğu ortada. Yasamanın daha bir hantal olduğu iddiası, sadece bize ait bir iddia da değil; son yirmi yıla bakarsanız, o demokratik parlamenter rejimlerde, genellikle yasama organının daha geride kaldığı söylenir. Peki, bir bakalım; bugün, çağdaş dünyada, kişi başına elektrik tüketimidir gelişim teorilerine kaynaklık eden veri: Amerika Birleşik Devletlerinde 13 bin; İngilteresinde, Almanyasında, İtalyasında 9 ile 10 000 kilovatsaat arasında yıllık kişisel tüketim varsa -o 1993'te gerçekleşmiş rakamdır- bizde, Devlet Planlama Teşkilatının ilgili kaynağına göre, her şey yerinde giderse, 1995 yılında 3 030 kilovatsaate ulaşabileceğiz.

Bu toplumda hukuk devletini tartışıyoruz. Avrupa, yıllardır welfare state kavramını bırakmış, refah devleti kavramını bırakmış Amerika Birleşik Devletleri, sanayi ötesi toplumları tartışıyor; biz, hâlâ, hukuk devletini yerine getirirken, kendi siyasal görüşlerimize, kendi partiçi dinamiklerimize göre bir şeyleri legalize etmeye, bir şeyleri lejitim (legitim) hale getirmeye çalışıyoruz.

"Meydanlarda ne söyleyeceksiniz" dedi. Ben kısaca arz edeyim. 55 inci cumhuriyet hükümeti olarak, işte bu tespitlerden yola çıkarak, yani, dünya nerede, Türkiye nerede sorusuna cevap arayarak, ne yapmışız; eğitim hamlesini gerçekleştirmişiz, binbir güçlüğe rağmen ve maalesef, CHP ile Refah Partisinin 4 üncü madde ittifakına rağmen.

ALİ HAYDAR ŞAHİN (Çorum) – Gensoruya gel.

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – Enerji hamlesi. Barajlar krallığı unvanı, eğer bir ülkede baraj sayısına göre bir insana tevdi edilirse, 56 barajın ihalesini yapan o hükümetin başbakanına o unvan verilir, eğer eski siyasal kültürümüzü devam ettirmek istiyorsak.

Vergi reformu. Çetelerle, mafyalarla... 1 085 çete mensubunun, mafya mensubunun bugün Türk adaletine teslim edilmiş olmasından, bizim, aslında, Anavatan Partisi olarak, her yerde övünç duymamız lazıma; Ama, yeter mi?!. Ama, biz diyoruz ki, bugün eğer hukuk reformunu gerçekleştirmesek, yargı reformunu gerçekleştirmesek, şu hepimizin şikâyetçi olduğu 1982 Anayasasına ilişkin, şu Meclis İttifakına ilişkin yasama sürecini, oturup, uzlaşma kültürü içerisinde yerine getirmesek, , kişi başına düşen o 3 030 kilovatsaat yıllık elektrik tüketimini, biz, bu bilgi çağında nasıll bir Amerika Birleşik Devletleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – Biraz müsamaha buyurursanız, çok sevinirim.

BAŞKAN – Biraz dediğiniz, sanki, böyle 5-10 dakika gibi bir şey oluyor.

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – 10 dakika olabilir efendim.

BAŞKAN – Aman efendim... Aman efendim...

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – Sordunuz diye söyledim.

BAŞKAN – Aman efendim... Aman efendim...

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – ...biz, ABD vatandaşlarının tüketimine nasıl ulaştırırız; biz, Almanya'nın, İngiltere'nin, vatandaşlarına reva gördüğü o gelir düzeyine nasıl ulaştırırız?. Biz, onun için, baktık; dedik ki: Yıllardır bitirilemeyen şu enflasyon, milletin cebine en büyük düşman. İşte, yüzde 50'lere iner dediğimiz vakit, inmez denildi. Aradan 18 aylık 55 inci cumhuriyet hükümeti uygulaması geçti; enflasyonun, yüzde 100'lerden -1994 krizini filan söylemiyorum, yüzde 150'leri kastetmiyorum- yüzde 50'lere geldiğini görüyoruz. Peki, bu yeter mi; hayır, yetmez. Yapmamız

gereken bir şey var sayın milletvekilleri -bu dönemin son konuşmasını yaptığının bilinciyle söylüyorum, onun nezaketi içinde söylüyorum- yeni bir toplumsal mukavele yapmamız lazım vatandaşlarımızla, parlamento olarak, yasama organı olarak. Bu toplumsal mukavelede, bu toplumsal sözleşmede ne olmalı; her yıl, en az 500 bin kişiye konut yapacak şekilde, 5 yılda, şu, her aileye bir konut hedefini gerçekleştirmelidir. Parlamento, bu kararları alan merci olmalıdır; milyonlarca işsizimize iş bulacak imkânları getirmelidir; işsizlik sigortasını getirmelidir. Tarımda, cumhuriyet tarihinin köylüsüne hiç borcu olmayan hükümeti 55 inci cumhuriyet hükümetiydi; ama, şimdi, tarım alanında, hayvancılık alanında yapmamız gereken işler var. Orman konusunda, binlerce, milyonlarca köylümüze tapuyu dağıttık. Gelin, şimdi, ormanların özelleştirilmesi, orman vasfını kaybetmiş alanların çiftçinin, köylünün kullanımına açılması sorununu çözelim; gelin, eğitimde, bu aldığımız reform kararı gereği uygulamaları sürdürüelim; gelin, çetelerle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – Saygı sunayım, bitireyim...

BAŞKAN – Buyurun.

YÜKSEL YALOVA (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Sayın Başkanım, gerçekten teşekkür ediyorum. Hoşgörtüstünü suiistimal etmemek için, bu gensoruya; bu anlamsız, bu haksız, bu yersiz, bu ne anlama geldiğini kimsenin anlayamayacağı, Parlamento tarihinde eşi menendi bulunmayan gensoruya, Anavatan Partisi olarak, başından bu yana karşı olduğumuzu ifade ediyorum Sayın Başkanım ve siz değerli milletvekillerime en üstün saygılarımı sunuyorum. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yalova, teşekkür ediyorum.

V. – SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1. – *Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün'in, Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın üyesi bulunduğu 54 üncü hükümete ve partisine sataşması nedeniyle konuşması*

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Sayın Başkan, yazılı olarak da arz ettim, Sayın Sözcü tarafından, benim de üyesi olduğum 54 üncü hükümete haksız isnatlar ve suçlamalar yapılmıştır. Ayrıca, Partimize -Fazilet Partisine- suçlamalar vardır. Kısa bir süre içerisinde cevaplandırmak için söz istiyorum.

BAŞKAN – Efendim, yazılı talebiniz vardı. Teyiden, tavzihen, tashihen mi bir de şifahen ifade buyurdunuz?

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Evet, aynen öyle efendim.

BAŞKAN – Buyurun efendim; çok kısa lütfen. (FP sıralarından alkışlar)

ALTAN ÖYMEN (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de teyit edebilir miyim efendim; yazılı olarak vermiştim...

BAŞKAN – Hayır, gerek yok efendim; ben onun için sordum. Var efendim; hatta, sizin gönderdiğiniz tezkere daha da büyük; ama, bu önce geldiği için, bunu öncelikle işleme koydum.

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; bugün, bir gensoru önergesinin görüşmelerini yapıyoruz. İki gün önce, gensorunun gündeme alınıp alınmayacağına dair görüşmeler yapıldı; Meclis iradesi, 240'a karşı 211 oyla, gensorunun gündeme alınmasına karar verdi.

Sayın Başbakan, Sayın Ecevit, günlerden beri, bugüne kadar seçimle geldiği yerlerden seçimle gittiğini ki, doğrudur; 1979 seçimleri hepimizin hatırında, seçimlerde yenilgiye uğrayınca hemen istifa etmişti; ama, ne yazık ki, dünkü 240'la 211'i Sayın Başbakan bir türlü görmek istemedi, 240'ın

211'den büyük olduğunu Sayın Başbakanın bilmesi ve istifa etmesi gerekirdi. Bunu, bir girizgâh olarak arz ediyorum. Aslında, bir önceki gün Meclisin tecelli eden iradesi karşısında, bugün, bu gensoru görüşmelerinin yapılmaması, sayın hükümetin istifa etmiş olması gerekirdi.

Sayın Yalova'nın sözlerine gelince: 54 üncü hükümetin üyesi olmakla her zaman şeref duy-
dum, ömür boyu da şeref duyacağım. 54 üncü hükümet, ülkemize en hayırlı hizmetleri yapan, mil-
letimizin, işçimizin, köylümüzün, dargelirlinin, fakir fukaranın, sizin o sessiz çoğunluk diye aldat-
maya kalkıştığınız gerçekten sessiz çoğunluğun hükümeti olmuştu. (FP sıralarından "Bravo" sesle-
ri, alkışlar); ama, başına neler geldi o sessiz çoğunluğun sesi, hükümeti olduğu için... O rantiyeci-
ler, o sermaye taraftarları, o kartel medyasının, daha görevi aldığı gün kartel medyasının patronu-
nun yanına giden başbakanın hükümetinin zamanında o sessiz çoğunluğun başına ne haller geldi,
hep gördük.

Şimdi, mevzuu dağıtmadan şunu arz edeceğim: Bizim zamanımızda 376 tane imam-hatip,
Kur'an kursu kapatılmış. Bu iddia gerçek dışıdır; ama, size, resmî, Diyanetten alınan rakamları arz
ediyorum: 1.1.1999 tarihi itibarıyla, 18 ay içerisinde, 55 inci hükümet zamanında, imam-hatip lise-
lerinde okuyan talebe sayısı -Millî Eğitimin resmî rakamlarıdır- 520 396'dan 178 046'ya düşmüş-
tür; yani, 342 350 imam-hatip öğrencisi çeşitli sebeplerle başka okullara nakledilmiştir ve imam-
hatip liselerindeki öğrenci sayısı üçte 2 nispetinde düşmüştür.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Ne kadar övünseler azdır.

**LÜTFÜ ESENGÜN (Devamla) – Kur'an kursları. Öyle kaideler, öyle kurallar, öyle yasalar
getirdiniz ki, ortaöğretimi bitirmeyen, yani 15 yaşını bitirmeyen çocuk Kur'an kurslarına giremi-
yor. 1.1.1999 tarihi itibarıyla, bizim zamanımızda 584 966 olan Kur'an kurslarındaki öğrenci sayı-
sı, 452 546 azalmak suretiyle 132 420'ye düşmüştür. Bu vebal size yeter. Siz, milletin karşısında
bunun hesabını vereceksiniz. (FP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)**

Bir başkası. 54 üncü hükümetin Sayın Başbakanı hakkında burada konuşamazsınız. Burada
konuşmak isteyen, önce onun yasağının kalkmasına taraftar olur; erkekçe, o yasaklar kalkar, o Baş-
bakan da gelir, burada, sizin söylediğiniz isnatlara, iftiralara, yalanlara cevap verme hakkını elde
eder. (FP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Yoksa, burada olmayan bir Başbakan için kalkıp
söz söylemek erkeklige de yakışmaz, insanlığa da yakışmaz. Bunu da böyle bilin. (FP sıralarından
"Bravo" sesleri, alkışlar)

Yüreğiniz varsa, gelin, Erbakan'ın yasağını kaldıralım, burada her şeyi tartışalım.

ABDULKADİR ÖNCEL (Şanlıurfa) – Hani o yürek!.. Var mı?

**LÜTFÜ ESENGÜN (Devamla) – Sayın milletvekilleri, 312 nci maddeyle ilgili bizim bir so-
rumluluğumuz, vebalimiz yoktur; aksine, sizin hükümet zamanında getirilen tasarıyı Danışma Ku-
rulunda biz destekledik, en arka sıradan en ön sıraya çektik ve görüşülmesi için biz burada destek
verdik; ama, ne zaman ki, Vural Savaş Sayın Başbakana geldi, emir getirdi, talimat getirdi, o iş ora-
da kaldı. Bu kadar basit... Siz, hiçbir şeyi bu millete anlatamazsınız. Bekleyin, 18 Nisan geliyor; 18
Nisanda, 312 nci madde kalksın mı kalkmasın mı, demokratikleşme olsun mu olmasın mı, bütün
bunların hepsinin hesabını millet sandıkta görecektir.**

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Esengün, teşekkür ediyorum.

Sayın Öymen, zatiâlinizi çağıracağım; yalnız, bir değerli arkadaşımın, daha önce, izin verirseniz...

Buyurun Sayın Baycık.

**TAHSİN BORAY BAYCIK (Zonguldak) – Sayın Başkan, az evvel Demokrat Türkiye Parti-
si Sözcüsü Sayın Mahmut Yılbaş, konuşmasında, hem sayın heyetimize hem de bizi televizyonla-
rından izleyen vatandaşlarımıza yanlış bir beyanda bulunmuştur.**

BAŞKAN – Sizinle mi ilgili efendim?..

TAHSİN BORAY BAYCIK (Zonguldak) – Kendisiyle ilgili, grubuyla ilgili... Kendisiyle ilgili..

BAŞKAN – Efendim, hayır; sizin kendinizle mi ilgili yanlış beyanda bulundu, kendi grubuyla mı?

TAHSİN BORAY BAYCIK (Zonguldak) – Hükümetimizle ilgili..

BAŞKAN – Efendim, siz, o zaman, Hükümet üyesi misiniz; değilsiniz. Efendim, oturur musunuz lütfen.

TAHSİN BORAY BAYCIK (Zonguldak) – Grubumuzu ilgilendiriyor..

BAŞKAN – Efendim, grup başkanı değil, grup başkanvekili değil arkadaşlarımız..

FIKRET UZUNHASAN (Muğla) – Sayın Başkan..

BAŞKAN – Buyurun canım... Buyurun kardeşim..

FIKRET UZUNHASAN (Muğla) – Grubu temsilen bu izahatı yapmasına müsaade etmenizi arz ediyorum.

BAŞKAN – Efendim, hayır; yani, bir sayın üyenin, gruba vaki satışma veya gruba ait olmayan bir yanlış bilgiyi, gruba atfen bildirmiş bir insana karşı çıkma hakkı yok ki; grup başkanvekilleri ne güne durur?!

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Faziletli olmayanlardan başkasına, satışmadan kimseye söz vermez...

BAŞKAN – Öyle bir şey varsa efendim, zabitleri inceleyin, ben dinleyeyim.

TAHSİN BORAY BAYCIK (Zonguldak) – Tutanakları aldık Sayın Başkan; tutanaktan söylüyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yalova.

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Sayın Başkan, az önce konuşan Sayın Lütfü Esengün, benim, Sayın Erbakan'a iftira ettiğimi söyledi; ben, sadece, Resmî Gazeteyi okudum; bir.

İkincisi: Sayın Lütfü Esengün'ün, Fazilet Partisi Grup Başkanvekili imzasıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 2.6.1998 tarihindeki önerisini arz ettim.

Bir husus efendim: "Erkekseniz gelin" gibi bir tabir kullandı..

BAŞKAN – O mertlik anlamına gelir; siz bilirsiniz onu..

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Kadınlara nasıl baktıklarının bir göstergesidir o. Hiç kimse, bizim erkekleğimizden şüphe duymasın.

Saygılar sunarım. (FP sıralarından gülüşmeler)

BAŞKAN – Ahali bilir; bazı kavramlar böyle kullanılır.

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Hodri meydan... Er meydanı..

BAŞKAN – Aman ha, burada hem beylerimiz hem bayanlarımız var; hanımefendiler var, beyefendiler var...

FIKRET UZUNHASAN (Muğla) – Sayın Başkan, biraz önce Grubumuzdan bir arkadaşımın anlatmaya çalıştığı Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanı Sayın Mahmut Yılbaş'ın söylemiş olduğuna cevabı, ben, Grup Başkanvekili olarak vermek istiyorum..

BAŞKAN – Efendim, nedir, hangi konudur; bana, lütfen, iki satır yazıp gönderin, deyin ki..

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Hakaret etti efendim..

FİKRET UZUNHASAN (Muğla) – Hakaret...

BAŞKAN – Bir dakika, beni dinler misiniz efendim... Lütfen...

Usulümüz şu: Bana, iki satır yazıyla, sayın grup başkanvekili şu sözleriyle grubumuza ait olmayan bir fikri bize izafe etmek suretiyle kamuoyunu yanılttı deyin, ben ona göre bir karar vereyim. Şimdi, siz, hangi konuda istiyorsunuz, zatiâliniz tabî bilemiyorsunuz, ben de bilemiyorum.

FİKRET UZUNHASAN (Muğla) – Peki, size yazılı olarak göndereceğim.

BAŞKAN – Onu bir tespit edin, Başkanlığa gönderin lütfen. (DSP sıralarından "yerinden konuşsun" sesleri)

Efendim, yerinden konuşsun; ama, bileyim ki nedir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, biraz önce, Sayın Mahmut Yılbaş, konuşurken, benim bir sözüme atıfta bulundu ve siz hemen oturumu kapattınız; yani satışmada bulundu, siz hemen oturumu kapattınız... (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Genç, size ben söz vermedim ki... Siz başkanvekilisiniz, yapmayın...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben başkanvekiliyim; ama, Sayın Başkan, benim yaptığım bir konuşmayı yanlış yorumladı.

BAŞKAN – Güzel de, söz vermedim ki size..

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, biliyorum, söz vermediniz; satışmadan söz istiyorum ; yani, Sayın Mahmut Yılbaş'ın benimle ilgili söylediği sözlerde satışma var, ondan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Genç, ben takip edemedim, zabitleri getirip bakayım. Zatiâlinizin bir talebi de geçmedi zaten. (Gürültüler)

Sayın Genç, ben oturumu kapatmadan önce zatiâlinizin bu yolda bir talebi oldu mu ?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, siz, zaten, konuşmasını bitirir bitirmez hemen oturumu kapattınız.

BAŞKAN – Yani, bir talebiniz olmadı, onu diyorum ben.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Olmadı; ama, fiilî imkânsızlıklar yarattınız.

BAŞKAN – E, benim keramet...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Böyle olmaz ki Sayın Başkan; yani, burada bir arkadaşımız konuştuğundan sonra hemen birleşime ara verip, çıkıp gidiyorsunuz. Olmaz ki!.. Burada ciddi satışmalar var; İhtizûge göre, satışmadan dolayı aynı oturumda söz istemek lazım; ama, siz burada fiilî imkânsızlık yarattınız, oturumu kapattınız. Yoksa, Mahmut Yılbaş'ın ne olduğunu Van Valiliğinden tanıyorum ben; yani, kimlere ne muamele yaptığımı da biliyorum; ama, burada olağanüstü halden, olağanüstülüğü bilerek grup kurmanın da ne kadar ahlakî olduğunu biliyorum; ama, bunlara bir cevap vermemiz lazım.

Lütfen getirsinler, bana yaptığı satışmayı...

BAŞKAN – Sayın Genç, Başkanlığa yazılı talepte bulunun efendim.

Efendim, kusura bakmayın, özür dilerim, sizi beklettim; ama, Sayın Genç'in şeref verdiği toplantılarda böyle şeyler olur. (Gülüşmeler)

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, her milletvekilinin satışmadan dolayı söz isteme hakkı yok mudur?!

BAŞKAN – Sayın Öymen, buyurun efendim.

2. — *İstanbul Milletvekili Altan Öymen'in, Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nun, ileri sürmüş olduğu görüşten farklı bir görüşü kendisine atfetmesi nedeniyle konuşması.*

ALTAN ÖYMEN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım; Anavatan Partisi sözcüsü arkadaşım Sayın Yüksel Yalova, konuşmamda söylediğim sözleri tamamen amacı dışında yorumlamış ve bana, söylediğim sözlerden farklı düşünceler izafe etmiştir. İçtüzüğün 69 uncu maddesine göre buna cevap veriyorum.

Özetle, anlayabildiğim kadarıyla, diyor ki: Cumhuriyet Halk Partisi, iyi sonuç almasının çarelerini ararken seçimlerde, Sayın Mesut Yılmaz'ı Yüce Divana gönderme arzusunu taşıyormuş. Şimdi, biz, hiç böyle bir arzu taşımadık. Siyasî rakiplerini Yüce Divana göndererek prim yapma arzu-bu bize ait bir merak değildir. Bu merakın kime ait olduğu da, şuradaki zabıtlardadır.

Burada, Sayın Çiller hakkında, daha önce Erzurum Milletvekili Lütüfî Esengün ve arkadaşları tarafından verilmiş olan bir soruşturma önergesi vardır; çok ciddi iddialar öne sürülmüştür; kendilerinin belirttiğine göre, bunlar ciddi denilmiştir. Bu önerge, daha sonra, Refahiyol Hükümetinin kurulmasından sonra, tamamen tersine, buradaki iddiaların tersine bir sonuçla soruşturma komisyonundan çıkmıştır; yani, bunların doğru olmadığı sonucuna varmıştır komisyon.

Şimdi, ya bu iddialar ciddi idi ya da gayri ciddi idi; "Ciddi ise niçin bu sonuç çıktı., gayri ciddi ise niye o önerge verildi" sorusu orada dururken, bir sene geçtikten sonra bu soruşturma önergesinin sonuçlanmasından, Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 106 arkadaşının imzalarıyla, ANAP'lı ve DSP'li arkadaşların imzalarıyla, yine, Sayın Tansu Çiller hakkında, aynı iddialarla bir soruşturma önergesi verilmiştir. Tabii, bu sefer, Doğru Yol Partisi de, yine, benzeri iddialarla, İstanbul Milletvekili Meral Akşener ve 71 arkadaşının aynı iddialarıyla -mal varlığı bütün bunlar-böyle bir önerge vermiştir; Ali Rıza Gönül ve 61 arkadaşı yine vermiştir Sayın Mesut Yılmaz hakkında. Böyle bir, üç yıldan beri, biz, rakibini soruşturma önergeleri yoluyla yıpratma merakının örneklerini burada izlemekteyiz. Bu örneklerle hiç alakamız yok. Anavatan Partisi ile adını andığım diğer partiler bu noktayı düşününler efendim.

Bize gelince; bizim istediğimiz, bu soruşturma müessesesinin herhangi bir şekilde işlemedir. Dışarıdaki her vatandaş hakkında olduğu gibi, siyasetçiler hakkında da, bakanlar hakkında da, başbakanlar hakkında da, haklarındaki ciddi iddialar dolayısıyla soruşturma mekanizmasının işletilebilmesidir ve sizin de güya kabul ettiğiniz gibi, Anavatan Partisinin ve diğer ismi geçen partilerin kabul ettiği gibi, bunu sağlamanın en doğru yolu, Anayasanın 83 üncü maddesiyle 100 üncü maddesini değiştirmektir. Bunun için uğraş veriyoruz. Ben, burada yaptığım konuşmada, bunun da çağırısını yaptım.

İkincisi, burada söylediğim şudur: İki komisyon var; biri, Anavatan Partili arkadaşımız Şükri Yürür'ün başkanlığındaki komisyon, Yaşar Topçu hakkındaki bir soruşturma hadisesi orada sonuçlanmış; diğeri, Demokratik Sol Partili arkadaşımız Necati Albay başkanlığındaki bir soruşturma komisyonu, o da Sayın Yılmaz hakkındaki bir soruşturmayı yürüttü. Bu soruşturma komisyonlarında karar alındı; fakat, raporlar üç aydır Meclis Başkanlığına gönderilmiyor. Bu, Anayasaya aykırıdır, İçtüzüğe aykırıdır; bunun hesabının burada verilmesi lazım. Onun için, ben dedim ki: Ben, bu arkadaşlara buradan sataşıyorum; tıpkı benim söz aldığım 69 uncu maddedeki gibi, bunu sataşma kabul edin, gelin, burada anlatın; nasıl böyle geciktirebiliyorsunuz Anayasanın iki ay içinde tamamlanır, bir hafta içinde Meclise sunulur dediği bir kararın raporunu Meclis Başkanlığına iletmeyi, dolayısıyla bunun, bizim Meclisimize, Genel Kurula gelmesini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öymen, efendim, sanki bir konuda müzakere açmışız gibi...

ALTAN ÖYMEN (Devamla) – Tabii, ben sadece açıklama yapıyordum; müsaade buyurursanız, son cümlemi söyleyeyim.

BAŞKAN – Efendim, lütfen... Lütfen...

ALTAN ÖYMEN (Devamla) – Tabii efendim.

Belirtmeye çalıştığım gibi sayın arkadaşlar, Sayın Yüksel Yalova'nın söylediği sözlerin bizim amaçlarımızla falan alakası yok; ama, kendileri de, lütfen, bu soruşturma işleri nasıl sonuca bağlanacak, özellikle şu son iki bahsettiğim komisyon var ya, onlar nasıl olacak, arkadaşı Şükrü Yürür Beyefendiye soruversin; çünkü, ben, 69 uncu maddeye göre buraya çağırdım, teşekkür buyurmadılar.

Ayrıca, Necati Albay arkadaşımız da yine burada yok, anlaşılıyor; arkadaşları, ona da soruversinler: Nasıl oluyor bu iş; Anayasanın ve İçtüzüğü'nün amir hükümlerine rağmen, bizim, burada, komisyonda alınan kararı görüşmemizin sağlanması nasıl oluyor?

Teşekkür ederim, saygılarımı sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öymen, teşekkür ediyorum.

Grup Başkanvekili Sayın Uzunhasan burada mı?

A. TURAN BİLGE (Konya) – Biraz sonra gelir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Biraz sonra gelir... Peki...

Bana gönderdiği tezkerede buyuruyor ki: Sayın Mahmut Yılbaş, konuşmasında, gensorunun oylamasında kabul oyu kullanmadım, demişler. Halbuki...

DEVLET BAKANİ MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Gündeme alınmasında...

BAŞKAN – Gündeme alınması konusunda... Yani, kabul oyu kullanmadım, demişler. Buyuruyor ki Sayın Grup Başkanvekilimiz: "Halbuki, gensoru oylamasında; yani, gündeme alınmasında kabul oyu kullandığı tutanaklardan bellidir."

Peki, bu beyanın neresi bizim grubumuzu rencide ediyor?! (DSP sıralarından gürültüler)

TAHSİN BORAY BAYCIK (Zonguldak) – 69 uncu madde...

BAŞKAN – 69 uncu madde gayet açık. Rica ediyorum efendim... Rica ediyorum efendim... Yani, bir Grup Başkanvekili "kabul oyu vermedim" diyor; kabul oyu vermiş. Vermişse tutanaklarda var. Grubu neresi rencide ediyor, onu anlamadım?!

A. TURAN BİLGE (Konya) – İzin verin Sayın Başkan...

IV. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI (Devam)

A) GÖRÜŞMELER (Devam)

1. – *Kars Milletvekili Y. Selahattin Beyribey ve 30 arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağrılmasının sivil darbe girişimi olarak nitelendirdikleri ve demokratikleşme çabalarını engelleyici tutum sergiledikleri iddiasıyla Başbakan Bülent Ecevit ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında verdikleri gensoru (11/22) (Devam)*

BAŞKAN – Grupların, gensoruyla ilgili görüş ve ifadeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, kişisel söz talebinde bulunan sayın üyeleri sırasıyla okuyorum: Sayın Yıldırım Aktürk, Sayın Halil Cin.

Birinci sırada bulunan Sayın Aktürk'ü davet ediyorum.

Buyurunuz. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır efendim.

YILDIRIM AKTÜRK (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Muhterem arkadaşlarım, hepinizi muhabbetle selamlıyorum; gensoru hakkında kişisel görüşlerimi arz etmek üzere huzurunuzdayım.

Sayın Başbakanımızın da burada olmasından mutluluk duyduğumu işaret etmek istiyordum ki, kendileri salonu terk ediyorlar. DSP Grup sözcüsü olarak konuşmuş olan sevgili arkadaşım Sayın Temizel en azından burada olursa, belki, sataşma mahiyetinde nitelendirebileceği bir şeyler söyledim ve o da cevaplandı, biz de aydınlanırdık.

Sayın Başbakanımızın şu iki kelimeyi dinlemesinde son derece yarar umuyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, Genel Kurula hitap etsin.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) –Ciddiyetini kaybediyor...

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Sayın Başbakan gensoruyla ilgili konuşmasında "gensoru, zamañsız ve geçersizdir" demiştir.

BAŞKAN – Sayın Aktürk, Genel Kurula hitap ediniz lütfen.

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Tabii efendim.

Sayın Başkan, Sayın Başbakanın gensoruyla ilgili görüşmesinden alıntılar yapıyorum; diyor ki: "Arkadaşlarımızın sorunu kendi partileriyleydi. Benim fazla günahım yok, bana niye dokunuyorsunuz?" Arkadan diyor ki: "Normal olarak, bir hükümet hakkında gensoru verilebilmesi için, o hükümetin bazı somut hataları, yanlışları bulunması lazım. Hükümetin tutumu ve uygulamalarıyla ilgili hiçbir kusurdan söz edilmiyor." Buyursun, dinleseydi şimdi, kendilerine arz edecektim kusurlarını...

DEVLET BAKANİ MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) – Bu kadar bakan var, dinliyor; buyurun.

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Şimdi, yine, konuşmanın son kısmında bir şey söylüyor, ona önce bir iliyeyim; "hükümet düşürülürse, Meclisin yasama çalışmaları da yeni hükümet kuruluncaya kadar donacaktır, durdurulacaktır" diyor. Şimdi, bu zihniyetteki bir Sayın Başbakanın "beni almayın buradan, yoksa her işi bloke ederim" demesini, ben, ne demokrasiyle, ne hükümet programında... (FP sıralarından alkışlar)

HALİL ÇALIK (Kocaeli) – Ne alakası var!..

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Okuyorum, hükümet programında...

HALİL ÇALIK (Kocaeli) – Ne alakası var!..

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Ben yazmadım sizin programınızı...

"Seçimlerin çok yaklaştığı bir ortamda yüklü bir Meclis gündemi önermenin gerçekçi olmayaçağını biliyoruz. O nedenle, Yüce Meclisten beklentilerimizi de sınırlı tutmaya özen göstereceğiz." 5 inci sayfa; "Hükümetimiz, Türkiye Büyük Millet Meclisiyle uyum içinde çalışmaya özen gösterecektir."

Evet, sergiliyorsunuz özeni!.. Hükümetin... Şu Yüce Meclisin gelmiş 250 küsur oyuna karşı 130 oyunu hükümet kanadı esirgiyor, anayasa değişikliği için. "Apo kararları" diye bilinen, vatan daşın da hasretini duyduğu kararları çıkarmak için Meclisi engelliyorsunuz ve "gidersek de Meclisi tıkarız" diyorsunuz.

HALİL ÇALIK (Kocaeli) – Kimse engellemiyor...

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – İstifa etmiş veyahut da düşürülmüş bir Sayın Başbakan, eğer, sorumluluk taşısa, öncelikli yasalar için Meclise telkinde bulunması gerekir; bu Anayasa hükmüdür.

Ben, bugün itibariyle, Sayın Ecevit Hükümetinin programındaki bir tek cümleyi hâlâ alkışlıyorum; "Bakanlar Kurulumuz 38 kişi yerine 25 üyeliğe sınırlandırılmıştır" diyor. Arkadaşlar, bu, benim bir takıntımdır ve geldiğim günden beri de bunu söylüyorum. Teşekkür ediyorum, 25 kişilik bir Bakanlar Kurulu; ama, gelelim benim güvenoyu verdiğim hükümete.

Benim, 12 Ocakta güvenoyu verdiğim programda, fazla abartmadan, ne deniliyor, ona bir bakalım:

"Yapacağımız işler: Kamu görevlilerinin sendikal haklarıyla ilgili yasa tasarısını çıkaracağız, Meclise sunacağız" deniliyor. Ekonomistim, özellikle, hayati mevzular olarak parasal işleri düşüneyim. İkinci zorunlu önlem bankalar yasasıdır, mutlaka çıkacaktır; sosyal güvenlikle ilgili yasaların çıkarılması da üçüncü önlemdir" deniliyor. Hükümeti kurduğunda, burada, mekik diplomasiyle bunu sağlamak için de son derece gayret gösteriyor. Kendisine saygıyla yaklaşıyorum; ancak, şimdi, hükümete destek olan iki ortağına gelelim:

Bir bankalar yasası huzurunuzda geldiğinde, Sayın Mesut Yılmaz, 25 milletvekili arkadaşını alıp, İstanbul'da, ANAP'ın seçim kampanyasının nasıl yapılacağı konusunda bir prezantasyon toplantısında...

NECDET TEKİN (Kırklareli) – Senin Başkanın değil mi o?

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Evet, benim Başkanım; zül duyuyorum; işte, onun için buradayım. (FP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; ANAP sıralarından gürültüler)

ASLAN ALİ HATİPOĞLU (Amasya) – Nasıl konuşuyorsun; ayıp, ayıp!..

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Yazıklar olsun sana!..

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Elinde cep telefonuyla...

BAŞKAN – Evet... Lütfen...

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – İstanbul'dan "çoğunluk sağlayabiliyor musunuz" diye hi-kâye anlatıyoruz... (ANAP sıralarından gürültüler)

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Yazıklar olsun sana!..

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Dinleyin de biraz öğrenin Sayın Yalova; tamam mı?! Burada, 20 dakikanızın hepsini israf ettiniz.

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Sana dinletmesini de öğreteceğiz.

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Millet de senden zül duyuyor.

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Bir defa Uşak İline mi gittin?!. Bayramda bile gitmedin Uşak'a! Bütün kahrını biz çektik!

BAŞKAN – Sayın Yalova, rica ediyorum...

Sayın Aktürk, siz Genel Kurula hitap edin lütfen.

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Sevgili arkadaşlarım, ben bu anlamda, acıttıcı görüşmeleri, kapalı ANAP Grubu toplantılarında 20 kere yapmış bir arkadaşımızım ve orada söylediğim bir cümleyi tekrar ediyorum...

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Orada bunu söyleseydin ya o zaman...

BAŞKAN – Sayın Yalova, rica ediyorum...

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Ben, buraya, sizin keyfinize uygun, kendimi sizin tarafınızdan alkışlatacak şeyleri söylemeye çıkmıyorum. Bu cümle zabıtlarda vardır, açar bakarsınız.

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Orada söyleseydin ya!.. Söyleyebilseydin ya orada!.. Yüreğin yetti mi?!

BAŞKAN – Sayın Aktürk, siz lütfen Genel Kurula hitap edin.

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Sayın Güngör Mengi Sabah Gazetesinde ağırlıklı bir köşe yazarı; 24 Şubatta diyor ki: "DGM'ler aynen devam etsin... DGM'ler sorununu çözecek anayasa değişikliği için Cumhurbaşkanını Meclisi toplantıya çağırarak mı, diye Manila'da sordum: 'Bu yetki-mi kullanmayı düşünmüyorum. Meclis seçim için tatile girmiştir ve toplanamaz. Toplansa bile, karar yetersayısını bulamama riski büyüktür' dedi. Demirel'in cevabı, Başbakan Ecevit'in aynı konudaki görüşüyle örtüşüyor; ama, mantık, böyle bir gerekçeyi kolay kabul edemiyor."

Güngör Mengi kendi öz fikrini açıklıyor: "Türkiye'ye 15 yıl kan kusturan katile hak ettiği ceza-yı verecek olan adaletin gölgelememesi, her şeyden, hatta seçimden bile daha önemli değil mi?"
Tarih 24 Şubat.

Geliyorum, 27 Şubatta MGK toplantısından sonra Fikret Bila'nın yazısına; diyor ki: "MGK toplandı. Apo'nun DGM'de yargılanması sürecinde Türkiye'yi sıkıntıya sokacak ve bir gölge düşmemesine dönmek görüşler dikkate alındı. Millî Güvenlik Kurulunda, DGM'lerde askerî üye bulundurulmaması, görüş birliğiyle sağlandı. Askerî üyeler de buna katıldılar. Şimdi, Ecevit'e sordum: 'Bu konuda ne yapmayı düşünüyorsunuz?' Cevap: 'Seçimlerden sonra anayasa değişikliği düşünülebilir veya anayasa değişikliğine gerek olmadan askerlerin sicillerini, terfilerini düzenleyen yasa değiştirilerek askerî yargıçların bir anlamda askerî bağları kesilebilir. Uzman arkadaşlar bu konuda çalışacaklardır' dedi. "

Şimdi, Fikret Bila'nın toparlayıcı görüşü: "Özellikle Apo'nun yargılanmasına gölge düşmemesi konusunda Ankara'nın da Avrupa kadar hassas olduğunun bir göstergesi bu olup bitenler. Yani, ağırlıklı kanat da evet dedi; herkes istiyor. Keşke aynı hassasiyeti milletvekilleri de gösterebilse-ler..." Ben de bu yazıları okuyorum...(FP sıralarından alkışlar)

Geliyoruz 28 Şubat'a...28 Şubatta Güngör Mengi diyor ki:

"Asker sizi aştı!

... uluslararası hukukun normları;

Bağımsız yargıçların güvencesinde adil yargılama;

Savunma hakkının sonuna kadar kullanıldığı şeffaf bir mahkeme istiyor. Bizimkinin uygunluğunu kabul etmiyorlar.

Perşembe günü yapılan Millî Güvenlik Kurulu Asker ne der? korkusunun boş bir kuruntu olduğunu ortaya çıkardı.

Komutanlar, DGM'lerde asker üye bulundurulmaması yönündeki görüşe katıldılar.

Pek çok konuda önümüzdü tıkayan engel askerler değil, kafaları kuruntularla bunalmış siyasetçilerdir." (FP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

"DGM'leri çağdaş normlara sahip hale getiren değişiklik Anayasada yapılacak ve Apo'nun yargılanmasına yetiştirilecektir.

Halk da bunu istiyor."

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Saygılı ol! Saygılı ol!

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Sen seçim bölgen Uşak'a bile bir defa gitmemişsin! Sen halktan ne anlarsın!

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – "Asker, artık bildiğiniz asker değil. Sizi aştı!"

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Sen üçbuçuk senede seçim bölgene bile bir defa gitmemişsin; ne anlarsın sen halktan!

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – 15 kere gittim. Ağzını kapat! (ANAP ve DSP sıralarından gülüşmeler)

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Bir defa bile gitmedin. Sen ne biçim milletvekilisin!

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Bunları neden önceden söylemedin?!

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Hiçbir yere gidemezsin öyle şataşmalarla!

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Haram aldığın o para, haram, haram! O maaşlar haram!

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Şimdi, geliyorum Sayın Çağan'ın durumuna: Sevgili arkadaşım Zekeriya Temizel burada yok. Ben hükümete güvenoyu verdiğimde, anahtar mevkide, Maliye Bakanı olarak Sayın Temizel oturuyordu. Çok kritik bir mevkidir; niçin: Vergi Yasası çıkmıştır; uygulamasında bu arada ne yapılacağı, gerekiyorsa bazı tahsisat ve tebliğlerde, yönetmeliklerde düzenleme şarttır. Ben, Sayın Çağan'a yeterince güvenmediğimi, sosyal güvenlik reformuyla ilgili tutumlarından dolayı, komisyonunda, bir teknisyen olarak arz etmiş bir arkadaşımıyım. Hükümetin bu kompozisyonu değiştiğinde, benim için, bu hükümet, iş yaparlılığını kaybetmiştir.

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Kendinden başka kimseyi beğenmezsin ki!

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Benim güvenoyu vermem söz konusu değildir; ancak... Bir itirazınız var mı?..

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Kendinden başka beğendiğin yok ki bu memlekette!

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Ancak, bakın, Bilal Çetin...

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Kendinden başka beğendiğine şahit olmadık ki!..

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – "İşimiz çok zor. Seçim sonrasında gelecek hükümeti ekonomide tam anlamıyla bir cehennem bekliyor." Kim demiş bunu: Hazine eski Bakanı Güneş Taner. "Cehennem tablosu..."

Işın Çelebi de aynı şeyi söylemiş.

Toparlıyor, diyor ki: "Taner ve Çelebi'nin söylediklerinden çıkan şu: DSP ekonomiyi iyi yönetemiyor."

NECDET TEKİN (Kırklareli) – Nereden biliyorsun?!

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Dikkatinizi çekiyorum, ANAP'tan ağırlıklı iki bakan diyorlar ki: "DSP ekonomiyi iyi yönetemiyor. İki ay gibi kısa bir sürede işler bozulmaya başladı. Onun için, yeni dönemde de, ANAP koalisyonun küçük ortağı bile olsa, ekonomi yönetimi bizde olmalı." Ekonomi niye bizde olmalı dediklerini, ayrıca, başka bir seansta anlatabiliriz tabii. "Ancak, Ecevit'in hiç de öyle düşüneceğini sanmıyorum" diyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aktürk, toparlar mısınız.

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Sayın Ecevit'in nezaketine hayran bir insanım. Kendisine aşırı saygı besliyorum...

HALİL ÇALIK (Kocaeli) – Belli oluyor!..

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Sayın Temizel'in dürüstlüğüne ve ismi gibi tertemizliğine de inanan bir arkadaşımıyım. Benim, her zaman için, komisyonadaki katkılarım da bu yöneydi. Bankalar Yasası için, Sermaye Piyasası Yasası için ne kadar çırpınıp da bu Genel Kurula indiğim de belli. Daha evvelden de, hiç adaylar, listeler falan açıklanmadan evvel de, bütçe çalışmalarında burada sizleri uyarırken de yaptığım konuşmalar ortada. Sayın Ecevit nazik, demokrat...

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Yağ çekme! Almaz!..

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Ancak, adil olmak istiyorsa...

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Almaz, almaz!.. Seni almaz!..

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Şu 10 dakika içinde söylediklerime, muhtevaya...

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Almaz seni Ecevit!..

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Vicdanlı bir cevap verir...

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Fazilete!.. Fazilete!..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Bir dakikayla tamamlıyorum.

BAŞKAN – Efendim, lütfen...

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – ...konuşmamın tutanaklarını getirir, şapkasını da -kasketi de var- önüne koyar ve performansında bir eksiklik var mıymış, yok muymuş...

A. TURAN BİLGE (Konya) – Sen kendine bak!

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Sayın, yani, âcizane bir milletvekilinin programda ne dediği vesaireyle ilgili konularda "arkadaş haklıymış" diyebiliyor mu?.. Bu medenî cesareti ve siyasi cesareti gösterirse, yarın da güzide lider olarak aramızda yer alır.

Son sözümü söylüyorum.

ERDOĞAN TOPRAK (İstanbul) – 18 Nisanda...

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Apo ile ilgili güzel düzenlemelere engel olduğunu düşünüyorum; kimler tarafından: Destekçileri tarafından Sayın Ecevit'in. Sayın Ecevit'e bir haksızlık yapılıyor. Memleket gözardı ediliyor.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Ne demek istiyorsun sen, onu açıkla!

YILDIRIM AKTÜRK (Devamla) – Çünkü, Apo yasalarını çıkarırsak, Sayın Ecevit güneydoğuya da barış getirmiş bir fatih olarak 5 puan daha fark atacak.

Saygılar sunuyorum. (Gürültüler)

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Ecevit seni almaz.

Sayın Başkan...

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aktürk.

Buyurun efendim.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Sayın Aktürk, bu hükümetin kurulmasını destekleyen bizlere satışmada bulundular.

BAŞKAN – Ne dediler efendim?

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Güya, Apo meselesine iki ortak engel olmuş; bu neyin nesidir, onu açıklasın.

BAŞKAN – Efendim "Başbakana haksızlık yapılıyor" dedi. Bu, gayet tabii; bu, doğal bir tartışma.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Ama, ne haksızlığı yapılıyor, onu açıklasın efendim.

BAŞKAN – Sayın Gözlükaya, yapmayın yani... Her söz için, satışmadan söz verirse, altundan kalkamayız.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, biraz önce Sayın Aktürk, Türkiye Büyük Millet Meclisine hakaret eden, Parlamentoyu kötüleyen gazete kupürlerini gelip burada okumayı kendisi tasvip ediyor mu? Bunları burada okuması yüzkarasıdır.

BAŞKAN – Hükümet adına, Sayın Gürel, buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Sürenizi başlattım; siz buyurun efendim.

DEVLET BAKANI ŞÜKRÜ SİNA GÜREL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Başbakan Sayın Ecevit ve hükümetiyle ilgili verilen gensoru önergesi hakkında hükümet görüşlerini sunmak üzere huzurunuzdayım; hepinize saygılar sunarım.

Sayın Başkan, sayın üyeler; belki öncelikle, hükümetimizin hangi koşullarda ve hangi amaçlar doğrultusunda kurulduğunu ve Yüce Meclisin güvenini kazandığını hatırlamakta fayda var. Yine hatırlarsınız, 56 ncı cumhuriyet hükümeti kurulduğunda, seçim kararı alınmıştı. Türkiye Büyük Millet Meclisinin başka bir hükümet formülü üzerinde uzlaşmadığı açığa çıkmıştı ve Sayın Ecevit Başbakanlığında bir Demokratik Sol Parti azınlık hükümeti kurulması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin güvenini kazandı.

Uluslararası koşullar ağırdı, bugün de ağır ve 1999'un ilk dört ayında ödenmesi gereken iç ve dışborç toplamı, 1998'in bütününde ödenenden daha çoktu ve 56 ncı Ccumhuriyet hükümeti, Ecevit Hükümeti, bu ağır koşullara rağmen, devlet ciddiyetini temsil ederek, ulusumuzun özgüveninin pekişmesini sağlayarak, bütün bu ağır koşullara karşın başarıyla görev yaptı ve yapıyor.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir dakikanızı rica edebilir miyim... Ben, sizin sürenizi de durduruyorum.

Sayın milletvekilleri, bir gensoru önergesi görüşülüyor; yani, bir hükümet düşsün veya kalsın tartışması yapılıyor ve Sayın Bakan da bir beyanda bulunuyor. Lütfen, sükûnetle dinler misiniz.

Buyurun efendim.

AHMET KABİL (Rize) – Duymadılar Sayın Başkan.

DEVLET BAKANI ŞÜKRÜ SİNA GÜREL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Herhalde, değerli üyelere bazıları, aslında, bu gensoru önergesinin ne kadar ciddiyetle ve samimiyet içerisinde verildiğinin farkında olarak başka konularla ilgileniyorlar!

Yine, bizim hükümetimizin işbaşına geldiği, görev aldığı dönemin başından beri, dünyanın büyük bir bölümü ve bu arada ülkemizin dışticaretinin en yoğunlukla yapıldığı ülkelerden en önemlileri ağır bir ekonomik bunalıma girmişlerdi ve hükümetimiz, ekonomi gemisinin dümenini de, chliyetle, güvenle, bu zor koşullar içinde, tutmaya devam etmiştir, devam etmektedir.

Bu arada, bir değerli üyenin, bir grup temsilcisinin, sözcüsünün belirttiği bir noktaya, söylediği bir noktaya da değinmem gerekiyor; çünkü, değerli üye şunu söyledi: "Petrol fiyatları artmadığı halde, bu hükümet, petrol ürünlerinin fiyatlarına zam yaptı " dedi. Oysa, mart ayı başında uluslararası alanda 10 dolar düzeyinde olan petrol fiyatları, 19 gün içerisinde 3 dolar artmıştır ve 18 Mart günü 13 doları geçmiştir. Oysa, değerli üyemizin uluslararası alandaki bu gelişmeleri izlemeden böyle bir beyanda bulunmuş olmasını yadırgıyoruz; kendilerine, uluslararası alandaki ekonomik gelişmeleri izlemelerini tavsiye ediyoruz ve emin olsunlar ki biz izliyoruz ve gerekeni yapıyoruz.

Bu arada, yine bu zor koşullar altında, hükümetimiz, enflasyonun yıllardır inmediği bir düzeye inmesini sağlamış, yüzde 50'nin altına inmesini başarmıştır ve yine faizlerin de epey bir süredir inmediği bir düzeyin altına, yüzde 100'ün altına inmesini gerçekleştirmiştir ve seçimden sonra, Türkiye'ye, sağlam uluslararası desteklerin gelmesinin de temellerini atmaya başarmıştır. Üstelik,

hükümetimizin temel amacı, Sayın Başbakanın da gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmamasıyla ilgili oturumda yaptığı konuşmada belirttiği gibi, Yüce Mecliste açıkladığı gibi, aslında, ülkemizi esenlik içerisinde seçimlere ulaştırmaktır. Yine, Başbakan Sayın Ecevit'in belirttiği gibi, partizanlık yapmadan, terörizmle mücadeleyle etkili bir biçimde sürdürerek, gerçekçi ve doyurucu program ve politikalar uygulayarak, uluslararası alanda Türkiye'nin saygınlığını en üst düzeye çıkararak, hükümetimiz görevini yapmış ve yapmaktadır.

Sayın Başkan, sayın üyeler; zaten, bu gerekçesiz ya da gerekçesi pek açık olmayan gensoru önergesinde de, hükümete bir kusur bulunduğunu görmek, göstermek de mümkün değildir.

Yüce Meclisimizin değerli üyeleri, öyleyse, geliniz, durumu içtenlikle değerlendirelim, samimî bir değerlendirme yapalım. Bu gensoru önergesinin nedeni, hükümetimizin başarısızlığı değildir; öylesine değildir ki, görünürde dahi ve buradaki görüşmelerde dahi, böyle bir iddia öne sürülebilmemiş değildir. Öyleyse, bu gensoru önergesinin verilmesinde başka nedenler, başka güdüler, yani başka saikler aramak gerekir. Zaten, bakınız, bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda da bir gensoru önergesini tartışıyor bir havada da değiliz; konuşmacılar, daha çok, birbirlerine yaptıklarını öne sürdükleri ya da uğradıklarını öne sürdükleri satışmalar dolayısıyla belirli konulara heyecanla değiniyorlar ve bütün bu değinilenlerin de hükümetimizin başarısı ya da başarısızlığıyla, hükümetimizin icraatıyla yakından uzaktan bir ilgisi yok.

Üstelik, son derece deneyimli milletvekillerimizin yer aldığı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu, bu Yüce Heyet, herhalde, seçimlere bir ay kala bu hükümet düşürülürse yeni bir hükümetin kolayca kurulamayacağını ve seçimlere yeni bir hükümetle gitmenin pek kolay olmadığını, çok uzak bir olasılık olduğunu da göremeyecek kadar deneyimsiz olamaz.

Bu gensoru önergesi kabul edilir, hükümetimiz düşürülürse, kaybeden biri mutlaka olacaktır; ama bu, hükümetimiz olmayacaktır. Elbette, taktikler, içtenlikten yoksun hamleler, sonunda bazılarına bazı şeyleri kaybettirecektir. Bizim içten dileğimiz, bu hamleler, bu taktikler yüzünden kayba uğrayanın ülkemiz olmamasıdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; seçimler 18 Nisanda yapılacaktır; ama, seçimlerin 18 Nisanda yapılacağı, 18 Nisanda yapılabilecek bir seçim süreci demek değildir. Seçim süreci bugün başlamıştır; çünkü, seçim bir süreçtir ve seçim süreci çoktan başlamıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi de, bir seçim yasasıyla, bazı icra ve yargı yetkilerini Yüksek Seçim Kuruluna vermiştir ve Yüksek Seçim Kurulunun belirlediği seçim takvimi içerisinde seçim süreci devam etmektedir; öylesine devam etmektedir ki, sayın üyeler, 5 gün sonra, yani 25 Mart günü, yurt dışındaki vatandaşlarımızın gümrük kapılarında oy kullanmalarıyla birlikte, sandığa oy da düşecektir, sandığa oy da girecektir 5 gün sonra.

A. TURAN BİLGE (Konya) – 4 gün sonra.

DEVLET BAKANİ ŞÜKRÜ SİNA GÜREL (Devamla) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 56 ncı hükümet, Ecevit Hükümeti, Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde her zaman hesap vermeye hazır ve veremeyeceğimiz bir hesap da yoktur. Zaten hükümetler, parlamenter sistemlerde, meclislerinin önünde hesap verirler; ancak, meclisler de, halkın temsilcileri de, toplu olarak ve tek tek, halkın önünde hesap verirler, sınav verirler. Bu sınavın yeri seçim sandığıdır ve zamanı da 18 Nisandır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum efendim.

Efendim, hem kişisel söz sahibi olarak hem de "son söz milletvekilinindir" kuralı gereği, Sayın Cin'i davet ediyorum.

Sayın Cin, sizi Sayın Bakandan sonraya bırakışımın sebebi, o iki husus birden gerçekleşmiş olsun diye.

Buyurun. (DTP sıralarından alkışlar)

HALİL CİN (İçel) – Teşekkür ederim efendim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, hepinizi saygılarımla selamlarım.

Bu gensorunun yersiz ve haksız olduğu dile getirildi. Bana göre, her şeyden önce, demokrasi-mizdeki yozlaşmayı göstermesi, siyaset ahlakının, demokrasi ahlakının yasalarla belirlenmesine Türk demokrasisinin büyük ihtiyacı bulunduğunu göstermesi bakımından, bu gensoru, önemli bir fırsat olmuştur; Siyaseti talandan, yalandan, devleti soyulmaktan kurtarma zaruretinin Türkiye'de ne kadar yüksek boyutlara ulaştığını göstermesi bakımından, son derece yerinde olmuştur.

Sayın Başbakan dürüstlüğüyle tanınan bir politikacıdır. Siyasette esas itibariyle dürüstlük, cebine dürüstlük, sözüne dürüstlüktür. Sayın Başbakanın cebine dürüstlüğü konusunda, bütün Türkiye müttefektir; sözüne dürüstlüğü konusunda da, meslektaşlarının birçoğunun önünde olduğu, herkesin kabul ettiği bir husustur. Ancak, Sayın Başbakanın sözüne dürüstlüğü konusundaki tutarlı çizgisinin şaşırtıcı bir değişme gösterdiğine şahit oluyoruz. Sayın Başbakan, 1987 seçimlerine karşı olan ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağrılmasını isteyen milletvekillerine katılmış ve Türkiye Büyük Millet Meclisini toplantıya çağırılmayan Başkanı, Anayasayı ihlalle suçlamıştı. Ülkenin çok acil ihtiyacı olan birkaç kanunu çıkarmak, demokratikleşmenin önünü açmak için, Türkiye Büyük Millet Meclisini 13 Martta toplantıya çağırın milletvekillerini "sivil darbe" girişiminde bulunmakla suçlamışlardır. Her ne kadar, bunun, söz gelişi, dilin ucundan kaçmış bir ifade olduğunu ileri sürmüşler, konuşmalarında bunu beyan etmişlerse de, Parlamento-yu tıkayan icraatları, Sayın Başbakanımızın güvenilirliğine gölge düşürmüştür.

Hükümetin en acil işlerinden biri pişmanlık yasaasının çıkarılması; diğeri, DGM'lerin sivilleş-tirilmesi için Anayasa değişikliğinin yapılmasıdır. Millî Güvenlik Kurulunun tavsiyesi de bu yöndedir, ülkenin çıkarları da bu yöndedir. Yeni Meclisin, bu kanunu, en erken iki üç ay içerisinde çı-karması mümkündür. Bu, büyük bir ihmal olur bugün yapılmadığı takdirde. Hazır toplanmış bir Meclisten bu kanunu çıkarmak yerine, onun önünü kanun gücünde kararnamelerle tıkamak, hükü-metin sorumluluğunu gerektirir. Hükümet, çalışmak isteyen Meclise, buyurun, biz hükümet olarak programımızda ve milletvekilleri olarak, çoğunluğun istediği kanunları çıkarmaya açığız, buna yar-dımcı oluruz, diyecek yerde, Sayın Başbakanın dürüstlük ve güvenilirliğini daha büyük başarılarla taçlandırma şansına rağmen, maalesef, bu konuda engelleyici bir tutum takınmışlardır.

Sayın Başbakan 1995'te seçime 19 gün kala, şartları hazır olmadığı halde, Anayasaya aykırı hükümler içerdiği için, 91 arkadaşıyla birlikte, 4125 sayılı Kanuna karşı Anayasaya Mahkemesine dava açarak, kanunun iptaliyle tüm yYasanın yürürlüğünün durdurulmasını istemişlerdir. Vaktim çok dar olduğu için, bu dava dilekçesinde Sayın Başbakanın ve arkadaşlarının dile getirdikleri hu-susların hepsini veremiyorum; ancak, sonuç kısmında yer alan şu ifade, bugün, 18 Nisan seçimle-ri için de aynen geçerlidir: "Sonuç olarak, Anayasanın gerektirdiği yasal düzenlemeler yapılmadan alınmış bir seçim tarihinden hareketle seçim yapılmasının Anayasaya uyar yönü yoktur. Çünkü, se-çim, oyların sandığa atılıp sayılmasından ibaret, mekanik bir işlem değildir. Demokratik anlamda bir seçimden söz edilebilmesi için, bütün düzenlemeleriyle, gerçek bir seçim platformunun oluş-muş olması gerekir. Anayasaya uygunluk düzenlemeleri yapılmadığı için, bu platform henüz oluş-mamıştır" demektedirler.

Görülüyor ki, Sayın Başbakan ve arkadaşlarının 1995 seçimleriyle ilgili yasanın iptali için kul-landıkları gerekçeler, bugün için de, 18 Nisan seçimleri için de aynen geçerlidir. Ancak, 18 Nisan

için siyasî konjonktür değişiktir; DSP'nin lehinedir; ama, bugüne kadar bizim bildiğimiz ve saygı duyduğumuz Sayın Başbakan, ülkesinin çıkarlarını partisinin çıkarlarından önde tutan bir siyaset ve devlet adamıdır. Bugün, bunun aksini -Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalıştırılması açısından- görmüş olmak, gerçekten, bir tezattır ve üzüntü vericidir.

Sayın Başbakanın, demokrasinin Türkiye'de kesintiye uğradığı dönemlerde yaptığı çıkışlar ve mücadeleler birçok siyasetçiye örnek teşkil eder; ama, dikkat buyurunuz değerli arkadaşlarım, iki günden beri gazete manşetlerinde yer alan, hürriyetçi demokrasiyi yok sayan tavır ve beyanlara tepkisizliği ve bunları diğer bazılarıyla birlikte tezlerine... Meclisi çalıştırmamaya, Meclisin çoğunluğunun burada görüşlerini açıklamaya imkân vermemeleri, doğrusu hayretle karşılanmaktadır. Dünkü bir gazetenin manşeti: "De-De (Derin Devlet) Seçim İstiyor..." Bu deyim, Susurluk olaylarındaki antidemokratik güç odaklarını ifade etmek için kullanılmıştı. Şimdi, Türkiye'de seçimlerin Meclis iradesiyle değil, derin devletin emriyle yapılacağı kabul ediliyor. Demokrat liderler, demokrasiyi yalnız kendi çıkarlarını koruyan bir araç gibi görürlerse, bu, demokrasi olmaz.

Demokratik sol bir hareketin başı olarak Sayın Başbakan, siyaseti şahsî çıkar bataklıklarında kirlenlerle, partisinin faydasına olsa dahi, birlikte olmamalıdır. Devlet ve millet parasını koruma ve yerinde kullanma anlamına gelen dürüstlük konusunda Sayın Başbakana söylenebilecek şey, sadece takdir duygularıdır; ancak, Türk Milleti, siyasî yalanlarla, siyaseti harama feda etmiş olan siyasetçilerle artık bir yere gidilemeyeceğini anlamıştır ve bazı liderlerin millete söylediklerine de artık kimse inanmıyor; onun için, partileri, onbeş gün içinde, yüzde 24'lerden yüzde 12'lere düşmüştür. Gelin, siyaseti kirli çıkarların bataklıklarına gömenlerden hesap soralım; bunun için, demokrasinin önünü açalım; böyle bir hareketin şeref payesi, hükümetin olsun.

Aziz arkadaşlarım, şimdi söyleyeceğim hususlara dikkat buyurun. Her zaman, hepimizin bildiği gibi, demokrasi, bir ahlak ve fazilet rejimidir. Şimdi, bakınız, 18 Nisan için bu ahlak ve fazilet nasıl bir kokuşmuşluk çukuruna düşürülmüş ve bunun sonucu olarak bu millet nereye gidecektir; bu millet siyasete ve siyasetçiye güvenebilecektir mi?..

ASLAN ALİ HATİPOĞLU (Amasya) – Güvensin...

HALİL CİN (Devamla) – Dinle aziz kardeşim! Hangi çukurun içinde olduğunu görürsün!.. Dinle!..

Bir siyasî partinin genel sekreterliği, bir ildeki "ELM Danışmanlık" adını taşıyan bir büroya talimat yazıyor; diyor ki: "O ilin bir milletvekili hakkında genel başkana hitaben olumsuz görüş ihtiva eden bir mektup yazın." Talimat yerine geliyor: "Çok iyi bir bürokrattır; ama, iyi bir milletvekili değildir. Seçmenle fazla ilgilenmiyor. Milletvekili olması uygun değildir" deniliyor. Görüş bu. ELM Danışmanlık, görevini yapıyor ve genel başkan, verilmiş olan şeref sözlerine rağmen, milletvekilini listeye koymuyor. Kendisine sorulduğunda da, ısmarlama mektuptaki görüşü gerekçe olarak ifade ediyor. ELM Danışmanlık Bürosu sahibine şu çek veriliyor... Şu çek veriliyor... (ANAP sıralarından gürültüler) Bu çek, bu çek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL CİN (Devamla) – Lütfederseniz Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Efendim, toparlar mısınız...

HALİL CİN (Devamla) – Bu çek ödenmiyor ve ELM Danışmanlık Bürosu sahibi, iki gün önce bu milletvekiline geliyor "değerli milletvekilim, ben, sana öyle bir haksızlık yaptım ki, özür dilerim, ellerinden öpeceğim, beni affet" diyor. ELM Danışmanlığın hazırladığı mektup bu, ELM Danışmanlığın yazdıkları gizli yazılar bunlar.

Bugün, ayrıca, bu kokuşmuşluğa, bu şerefsizliğe, bu ahlaksızlığa, bu siyasî...

MAHMUT YILBAŞ (Van) – Yozlaşmaya...

HALİL CİN (Devamla) – Yozlaşma da çok hafif deyim.

Hakikaten, siyaseti bataklıklara düşüren kirliliğe bir başkası ekleniyor. Hürriyet Gazetesinin 20 Mart 1999 Cumartesi tarihli nüshasında Sayın Emin Çölaşan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL CİN (Devamla) – Lütfederseniz toparlayacağım efendim.

BAŞKAN – Efendim, tabii, size süre veriyorum; ama, toparlayın siz de lütfen.

HALİL CİN (Devamla) – Toparlayacağım efendim.

"Bizde böyle olur aday dediğin!.." İsmi açıklamıyorum, bakarsınız gazeteye. Bir sayın genel başkan, bir büyük partinin genel başkanı Başbakan iken, soruşturma evrakının altına soruşturma oluru verdiği, devleti 6 milyon dolar zarara sokmuş olan bir bürokratu İstanbul 3 üncü bölgeden 4 üncü sıradan aday yapıyor ve pırl pırl 50 adamını liste dışına atmaktan asla bir...

HÜSAMETTİN KORKUTATA (Bingöl) – Merhamet...

HALİL CİN (Devamla) – Merhamet filan değil efendim, en ufak bir duygu, en ufak bir vefa göstermiyor. Vefası olmayanın imanı olmazmış arkadaşlar. İman, güvenilirlik demektir. (ANAP sıralarından gürültüler)

ASLAN ALİ HATİPOĞLU (Amasya) – Allah Allah!..

HALİL CİN (Devamla) – Ben senin gibi listeye girenleri çok gördüm Ali.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Cin, efendim...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sabaha kadar konuşsun Sayın Başkan; güzel şeyler söylüyor, yararlanırsınız...

HALİL CİN (Devamla) – Lütfunuz olur efendim!..

BAŞKAN – Efendim, siz, Sayın Genç'e bakmayın; "o sabaha kadar konuşsun" demesi, size sabaha kadar konuşma imkânı vermez.

HALİL CİN (Devamla) – Hayır; istismar etmek istemem efendim sizin müsamahanızı.

BAŞKAN – Lütfen, toparlayın...

HALİL CİN (Devamla) – Demokrasi bu mudur? Bu meşruiyetten yoksun, Makyavelci zalim davranışın sahiplerinden hesap sormak adaletin icabı değil midir? İslamın Yüce Peygamberi "haksızlıklar karşısında susan insan dilsiz şeytandır" diyor. (FP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Türk demokrasinin önu, gerçek çoğulcu, katılımcı anlayışın hâkim olmasıyla açılacaktır. Korkusuz, yasaksız, hürriyetçi demokrasiye böyle geçilecektir. Siyasî partilerin yönetimi de demokratik olmak zorundadır. Çağın en büyük filozofu Karl Popper "bütün diktatörlükler ahlaksızlıktır" diyor. Bu ahlaksızlığı yapanlar, Türkiye'nin önüne düşüp, eğer Türk siyasetinin mimarları ise, vay halimize! (DTP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Cin...

HALİL CİN (Devamla) – Bitiriyorum efendim... Bitirdim...

BAŞKAN – Hayır; siz yeni sayfalar arıyorsunuz.

HALİL CİN (Devamla) – Son şeye getiriyorum... Bitirdim efendim...

BAŞKAN – Efendim, lütfen...(ANAP sıralarından gürültüler)

HALİL CİN (Devamla) – Öngörüşmeler sırasında ANAP Grubu adına konuşan Sayın Yüksel Yalova'nın şahsıma karşı kullandığı ifadeyi ve şimdi de bana laf atan arkadaşlarımın hassasiyetine, özellikle Yalova'nın nazik ve sanatçı kişiliğine yakıştıramadığımı burada belirtmek istiyorum.

Yalova, Aydın'da önseçim kararı alındığı zaman Genel Başkanına, teşkilat başkanına neler söylemiştir; 50 arkadaşı biliyor. (ANAP sıralarından gürültüler) Kongreden sonra genel başkan yardımcılığına seçilememesi üzerine Genel Başkanının gıyabında sarfettiği sözler duygusallığın çok üzerine çıkmıştır; ben de biliyorum; ama, bütün bunlara rağmen, partisinde belirli yerlere gelebilmek için susmanın, el etek öpmenin vazgeçilmez olduğunu kendisi de bilir. Gerçi siyasette liyakat makamlarına gelenler çoğu zaman aynı yollardan geçmişlerdir.

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Cin...

HALİL CİN (Devamla) – Otur otur Sayın Ersümer. Otur...

Elli yıl önce...

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Yani, böyle bir şeye nasıl izin veriyorsunuz?!

HALİL CİN (Devamla) – Yarası olan göcunur!

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Bunun gensoruyla ne alakası var?!

BAŞKAN – Efendim, siz oturur musunuz yerinize.

HALİL CİN (Devamla) – Yarası olan göcunur. Niye?.. Yaran mı var senin?

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Yaram yok.

HALİL CİN (Devamla) – Yaran yoksa, otur lütfen...

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim, siz yerinize oturun lütfen. Yerinize oturun efendim.

HALİL CİN (Devamla) – Türkiye'nin en büyük sorunu siyasî ahlaklıdır.

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim siz yerinize oturun. Efendim ben anladım...

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Siz buna müsaade edemezsiniz!

BAŞKAN – Efendim yerinize oturun!

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Siz yanlış yapıyorsunuz!

BAŞKAN – Efendim siz yerinize oturun.

HALİL CİN (Devamla) – Burada milletvekili istediği şekilde konuşur. Hırsızlıkları örtemeyiz.

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir şeye siz şahitsiniz.

BAŞKAN – Sayın Cin... Efendim bu kadar... Yani, rica ederim...

HALİL CİN (Devamla) – Bir şiir... Siz şairsiniz efendim...

BAŞKAN – Lütfen saygı sunun ve bitirin.

HALİL CİN (Devamla) – Peki efendim.

BAŞKAN – Hüsniyeti bu kadar suiistimal olmaz canım.

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Sizin yaptığımız suiistimal Sayın Başkan. BAŞKAN – Efendim, oturun, ben söyledim.

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Suiistimali siz yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Efendim, saygı sunup inin.

HALİL CİN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, yarası olan gocunur, yarası olmayan dinler.

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Yarası olan da böyle konuşur işte.

HALİL CİN (Devamla) – Sayın Başkanın toleransını suiistimal etmemek için, Neyzen Tevfik'in elli yıl önce söylemiş olduğu bir dörtlüğün..

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Sayın Başkan, saygı sunup inmesi lazım.

HALİL CİN (Devamla) –... bazı partilere ne kadar uyduğunu, bazı siyasetçilere ne kadar uygun düştüğünü belirterek bitiriyorum.

"Siyasetin yeni umdesi hak kapanındır.

Söz haykırının mantık şarlatanındır. "

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Üç sene sus, listeye giremeyince bağır.

HALİL CİN (Devamla) – "Ele geçmez bir paye kavuk sallamayınca,

Kürsi-i liyakat yeteneksizlerin ve el etek öpenlerindir. "

Hepinize sevgiler saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (FP ve DTP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Cin, teşekkür ediyorum efendim.

A. TURAN BİLGE (Konya) – Sayın Başkan, bir daha teşekkür et.

BAŞKAN – Efendim, kime ne kadar ve nerede, nasıl teşekkür edileceğini bilirim; bildiğimi de bilirsiniz.

3. – *Aydın Milletvekili Yüksel Yolava'nın, İçel Milletvekili Halil Cin'in şahsına şataşması nedeniyle konuşması*

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yalova.

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Sayın Halil Cin konuşmasında benimle ilgili bir şeyler söyledi, müsaade buyursanız kürsüden, değilse yerimden... Nasıl takdir buyursanız.

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) – Kürsüden konuşsun.

BAŞKAN – Sayın Dedelek, yani, siz davet edecekseniz, ben davet etmeyeyim.

İBRAHİM YAŞAR DEDELEK (Eskişehir) – Size saygımız sonsuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Yalova, Sayın Cin zatâlinizden söz ederken, o üstün sanatkârane ifadeniz ve üslubunuzla başladı, umarım yanılmazsınız; buyurun.

YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Sayın Başkanım, muhterem milletvekilleri; biraz önce söz alan Sayın Halil Cin'i anlayışla karşılıyorum.

Aydın'da önseçim dediği için kendimden bahsetmek zorundayım. Aydın'da önseçimi ben istedim, benimle birlikte Aydın Milletvekili Sayın Cengiz Altunkaya, ikimiz de Merkez Karar Yönetim Kurulu üyesiydik, ikimiz de istedik, teşkilatlarımızın da istemesini sağladık. Bir netice çıktı; öyle olabilirdi böyle olabilirdi, seçilsek nasıl nasip diyorsak, seçilemezsek de nasip demesini bilecek kadar erdemli bir insan olduğumu düşünüyorum.

Sayın Halil Cin, bu ülkede rektörlük yapmış bir insandır; bir dönem de bu Yüce Parlamento çatısı altında milletvekili sıfatıyla görev yapmıştır. Ben, kendisine hakkımı helal ediyorum, hiçbir şey söylemeyeceğim; bundan sonraki hayatında başarılar diliyorum. Geçen gün de hiç hakaret etmedim.

Ben, Genel Başkanımın karşısında kendimi kul, köle hissedip, belli bir noktadan sonra özgür olduğumu hiç düşünmem. Ben, Genel Başkanımın karşısında her zaman, her konuda tartıştım; ama, bizim siyaset ahlakımızda şuraya seçilince, buraya seçilemeyince gibi, kendi siyasî konumu muza göre, birlikte kader birliği yaptığımız, mücadele ettiğimiz arkadaşlarımızı kıskanmak, onları daha sonra da kötölemek gibi bir görgü yoktur.

Ben, hepinize saygılar sunuyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

HALİL CİN (İçel) – Bizim de yoktur.

Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yok, Sayın Cin, aman...

Sayın Ersümer, gördünüz değil mi?!. Bu kadar ... Bu iş böyle...

Nereye, nereye?!. Hayırdır nereye?!. (Gültüşmeler)

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Oraya...

BAŞKAN – Buraya?.. Hayır, ben...

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Sayın Başkanım, şunu arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Tekraren de söylüyorum. Buradaki arkadaşımızın konuşmaları herkesi rencide etmiştir Anavatan Partisi Grubunda; ama, arkadaşımız, özellikle beni göstererek "yarası olan gocunur" tarzında bir beyanda bulunmuştur. Eğer, izin verirsiniz, yaranın nerede olduğunu izah edeyim.

BAŞKAN – Yok, yok; hayır... Ben, sizi, şunun için... Sayın Ersümer, görüyorsunuz, biz, bütün problemleri usuletle ve suhuletle çözüyoruz diyecektim, kendime bir pay çıkaracaktım; siz kendinize pay çıkardınız.

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Siyasette böyle oluyor efendim.

BAŞKAN – Oturun lütfen, oturun... Bu işler böyle olur.

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Ancak, size şunu belirtmek istiyorum: Gerçekten, beyanımda da ısrarlıyım. Siz, burada, defalarca süre yererek, maalesef, biraz, o kürsüdeki adaletinizi de suiistimal ettiniz.

BAŞKAN – Aman, etmeyin efendim, aman etmeyin!..

Şimdi, tabii, gruplar, meselelere hep kendi açısından bakıyor. İşte, bu grubun süresini uzatırsam öbürü kızıyor, oranın süresini uzatırsam öteki kızıyor... Bu iş böyle gider Sayın Ersümer, bu işler böyle gider; hiç üzülmeysin.

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – 18 Nisanda göreceğiz nasıl gittiğini...

BAŞKAN – İnşallah, 19 Nisanda burada olamayız; ama, 25 Nisanda, hep beraber, inşallah, buradayız.

MUSTAFA CUMHUR ERSÜMER (Çanakkale) – Eğer, imkân verirsiniz, şu seçimi yaparsak!..

IV. — GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE
MECLİS ARAŞTIRMASI (Devam)

A) GÖRÜŞMELER (Devam)

1. — *Kars Milletvekili Y. Selahattin Beyribey ve 30 arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağrılmasının sivil darbe girişimi olarak nitelendirdikleri ve demokratikleşme çabalarını engelleyici tutum sergiledikleri iddiasıyla Başbakan Bülent Ecevit ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında verdikleri gensoru (11/22) (Devam)*

BAŞKAN – Efendim, gensoru üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Görüşmeler sırasında, Başkanlığımıza bir güvensizlik önergesi verilmiştir; okutup, bilgilerimize arz edeceğim.

Buyurun efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başbakan Bülent Ecevit ve Bakanlar Kurulu üyelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağrılmasını sivil darbe girişimi olarak nitelendirdikleri, demokratikleşme çabalarını engelledikleri ve gensoru önergemizde ileri sürdüğümüz diğer gerekçelerden dolayı güvensizlik duyuyoruz.

Başbakan Bülent Ecevit ve Bakanlar Kurulu üyeleri haklarında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerince güvenoylaması yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla. 20.3.1999

Yıldırım Aktürk	Feridun Pehlivan	Veli Andaç Durak
Uşak	Bursa	Adana
Mehmet Tatar	Refaiddin Şahin	Ahmet Alkan
Şırnak	Ordu	Konya
Zerrin Yeniceci	Mehmet Batallı	Halil Cin
İzmir	Gaziantep	İçel
A. Hamdi Üçpınarlar	Cemal Külahlı	İrfan Demiralp
Çanakkale	Bursa	Samsun
Şinasi Altın	Ali Uyar	Ergun Özkan
Karabük	Hatay	Niğde
Mehmet Korkmaz	Mustafa Çiloğlu	Necmettin Dede
Kütahya	Burdur	Muş
İ. Turhan Arınç	Demir Berberoğlu	
İzmir	Eskişehir	

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, okunmuş bulunan bu güvensizlik önergesinin oylanması, Anayasanın 99 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının uyarınca, bir tam gün geçtikten sonra, yani, 22 Mart 1999 Pazartesi günü yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, gündemin seçimlerle ilgili bölümüne geçiyoruz.

VI. – SEÇİMLER**A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM****1. – Adalet Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim**

BAŞKAN – Adalet Komisyonunda boş bulunan ve Anavatan Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Kastamonu Milletvekili Sayın Murat Başesgioğlu aday gösterilmiştir. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, saatleri görüyoruz, 18.45; herhalde, bir başka işe başlamanın ve devam ettirmenin zaman açısından imkânı gözüküyor. Bu sebeplerle, alınan karar gereğince, kanun tasarı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 21 Mart 1999 Pazar günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.45

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

59 UNCÜ BİRLEŞİM

20 . 3 . 1999 CUMARTESİ

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1. — Kars Milletvekili Y. Selahattin Beyribey ve 30 arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağrılmasının sivil darbe girişimi olarak nitelendirdikleri ve demokratikleşme çabalarını engelleyici tutum sergiledikleri iddiasıyla Başbakan Bülent Ecevit ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında Anayasanın 99 uncu ve İçtüzüğü'nün 106 ncı maddeleri uyarınca verdikleri ve Genel Kurulun 18.3.1999 tarihli 57 nci Birleşiminde Gündeme alınması kabul edilen gensorunun görüşülmesi (11/22)

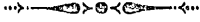
3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

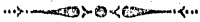
6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SÖZLÜ SORULAR

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

1. — Emniyet Teşkilâtı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/217) (S. Sayısı : 132) (Dağıtma tarihi : 14.11.1996)

2. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemlı, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasınının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/676) (S. Sayısı : 232) (Dağıtma tarihi : 26.2.1997)

(1. görüşme 20.11.1997 Perşembe günü tamamlanmıştır.)

3. — Bayburt Milletvekili Ölkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/669) (S. Sayısı : 338) (Dağıtma tarihi : 17.6.1997)

4. — Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 Arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 Arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları: (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553) (Dağıtma tarihi : 17.2.1998)

× 5. — Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in, Giresun Milletvekili Turhan Alçelik ve 5 Arkadaşının, Erzincan Milletvekilleri Tevhit Karakaya ile Naci Terzi'nin, Erzurum Milletvekili İsmail Köse ile Aksaray Milletvekili Sadı Somuncuoğlu'nun, Elazığ Milletvekili M. Cihan Paçacı'nın, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Bayburt Milletvekili Ölkü Güney, Demokratik Sol Parti Grup Başkanvekili Gaziantep Milletvekili Ali İlksoy, Mardin Milletvekili Muzaffer Arıkan ve Şırnak Milletvekili M. Salih Yıldırım'ın, Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt ile Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in, Bolu Milletvekili Necmi Hoşver'in, Kastamonu Milletvekilleri Nurhan Tekinel ile Haluk Yıldız'ın, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır'ın, Artvin Milletvekili Hasan Ekinci ve 4 Arkadaşının, Artvin Milletvekili Hasan Ekinci ve 4 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ali Topuz ve 7 Arkadaşının, Aksaray Milletvekili Nevzat Köse'nin, Elazığ Milletvekilleri Ahmet Cemil Tunç, Ömer Naimi Barım ve Hasan Belhan'ın, Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Kastamonu Milletvekilleri Hadi Dilekçi ile Fethi Acar'ın, Zonguldak Milletvekili Ömer Barutçu'nun, Tokat Milletvekili Ali Şevki Ereğ ve 3 Arkadaşının, Sakarya Milletvekili Ertuğrul Eryılmaz'ın, Malatya Milletvekili Miraç Akdoğan'ın, Erzincan Milletvekili Naci Terzi-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

nin, Samsun Milletvekili Nafiz Kurt ile Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in, Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Niğde Milletvekili Doğan Baran'ın, Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın, Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz ve 4 Arkadaşının, Samsun Milletvekili Latif Özbek ve 2 Arkadaşının, Kütahya Milletvekili İsmail Karakuyu'nun, Çorum Milletvekili Yasin Hatiboğlu'nun, Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 17 Arkadaşının, Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş ve 13 Arkadaşının, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, ve Çankırı Milletvekili İsmail Coşar'ın; Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/1038, 2/1044, 2/1046, 2/1054, 2/1056, 2/1077, 2/1081, 2/1082, 2/1083, 2/1084, 2/1085, 2/1086, 2/1087, 2/1091, 2/1092, 2/1093, 2/1094, 2/1097, 2/1099, 2/1100, 2/1101, 2/1102, 2/1103, 2/1105, 2/1106, 2/1108, 2/1109, 2/1117, 2/1127, 2/1130, 2/1146, 2/1147, 2/1165, 2/1168, (S. Sayısı : 663) (Dağıtma tarihi : 20.5.1998)

6. — Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan ve 11 Arkadaşının, 25.3.1988 Tarih ve 3419 Sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/480, 2/705) (S. Sayısı : 274) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

7. — Türk Ceza Kanununun Bazı Maddeleri ile Terörle Mücadele Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/738) (S. Sayısı : 634) (Dağıtma tarihi : 2.4.1998)

8. — Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan ile Siyasî Parti Gruplarını Temsilen On Milletvekilinin, Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/932) (S. Sayısı : 657) (Dağıtma tarihi : 12.5.1998)

× 9. — Bankalar Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/843) (S. Sayısı : 783) (Dağıtma tarihi : 7.12.1998)

10. — Merkezî İdare ile Mahallî İdareler Arasında Görev Bölüşümü ve Hizmet İlişkilerinin Esaslarının Düzenlenmesi ve Çeşitli Kanunlarda Mahallî İdarelerle İlgili Değişiklikler Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/743) (S. Sayısı : 719) (Dağıtma tarihi : 23.7.1998)

11. — Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ile Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları ve Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/737) (S. Sayısı : 695) (Dağıtma tarihi : 19.6.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

12. — İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/437) (S. Sayısı : 302) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

13. — Şanlıurfa İlinde Büyük Şehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/773) (S. Sayısı : 689) (Dağıtma tarihi : 9.6.1998)

14. — Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/653, 2/430) (S. Sayısı : 420) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

15. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarıları ve Adalet, İçişleri, Tarım, Orman ve Köyüşleri, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/674, 1/694, 1/700, 1/705, 1/736, 1/740, 1/742, 1/762) (S. Sayısı : 690) (Dağıtma tarihi : 17.6.1998)

16. — Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/668) (S. Sayısı : 556) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

17. — Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli, Hayati Korkmaz ve Denizli Milletvekili Haluk Müftüler'in, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/1037) (S. Sayısı : 585) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

18. — Adana Milletvekili I. Cevher Cevheri ve Üç Arkadaşının, Üç İlçe ve Bir İl Kurulması ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adana Milletvekili Mehmet Büyükyılmaz ve Üç Arkadaşının, Kadirli ve Sumbas İlçelerinin Adana İline Bağlanmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/546, 2/569) (S. Sayısı : 385) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

× 19. — Kuzey Atlantik Konseyine Taraf Devletler ve Barış İçin Ortaklık Programına Katılan Diğer Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/589) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 28.7.1997)

× 20. — Batı Avrupa Birliği, Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Görevlilerin Statüsü Hakkında Anlaşmanın, Türkiye Tarafından Batı Avrupa Silahlanma Örgütü Faaliyetleri ile İlgili Olarak Uygulanması ve Buna İlişkin Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/591) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 21. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/613) (S. Sayısı : 366) (Dağıtma tarihi : 30.7.1997)

× 22. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/330) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

× 23. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 155) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 24. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/375) (S. Sayısı : 159) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 25. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/389) (S. Sayısı : 162) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 26. — Türkiye Cumhuriyeti ile Estonya Cumhuriyeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 189) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

× 27. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 188) (Dağıtma tarihi : 17.1.1997)

× 28. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/535) (S. Sayısı : 201) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 29. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/382) (S. Sayısı : 198) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

× 30. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/536) (S. Sayısı : 219) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 31. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurulu Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/352) (S. Sayısı : 223) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

× 32. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/334) (S. Sayısı : 235) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 33. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/546) (S. Sayısı : 236) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 34. — Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 inci Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 262) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 35. — Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/532) (S. Sayısı : 266) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

× 36. — Ekonomik İşbirliği Teşkilâtı (EİT), Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Personelin Yasal Statüsüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/587) (S. Sayısı : 275) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

× 37. — İzmir Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/586) (S. Sayısı : 276) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

× 38. — İnmarsat Gemi Yer İstasyonlarının Karasularında ve Limanlarda Kullanılması Uluslararası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/554) (S. Sayısı : 293) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 39. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı Anlaşması ve Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/450) (S. Sayısı : 296) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 40. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/517) (S. Sayısı : 294) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 41. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilâtı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 295) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 42. — Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 297) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 43. — Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası Örgütüne (İntelsat) İlişkin Anlaşmada Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 298) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 44. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 45. — Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/321) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 46. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/358) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 47. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilâtı Dokunulmazlıklar ve Bağışlıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/446) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 48. — Ekonomik İşbirliği Teşkilâtı (ECO) Transit Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/559) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 49. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/584) (S. Sayısı : 357) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

× 50. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Göç Örgütü Arasında Örgütün Türkiye'deki Hukuksal Durumu, Ayrıcalıkları ve Dokunulmazlıkları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/448) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 51. — Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası Beşinci Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/374) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 52. — Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Taşıtlarda Çalışan Taşıt Personelinin Çalışmalarına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/610) (S. Sayısı : 367) (Dağıtma tarihi : 1.8.1997)

× 53. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/617) (S. Sayısı : 472) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

× 54. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hong Kong Başkonsolosluğunun Yeni Hukukî Statüsünün Belirlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/624) (S. Sayısı : 473) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

× 55. — Sakatların Meslekî Rehabilitasyonu ve İstihdamı Hakkında 159 Sayılı Uluslararası Çalışma Teşkilâtı (ILO) Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/626) (S. Sayısı : 507) (Dağıtma tarihi : 3.2.1998)

× 56. — Çocuk Haklarına Dair Sözleşmede Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/676) (S. Sayısı : 533) (Dağıtma tarihi : 4.2.1998)

× 57. — Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Olayı ve Uyuşmazlıkların Çözümüne Dair Sözleşme ve Sözleşmeye Ait Ek 1 ve 2 Numaralı Protokoller ile Türkiye - Azerbaycan Sınır Hattının Her İki Tarafında Kalan Onar Kilometrelık Bölgenin İçinde Yapılacak Sivil ve Askerî Hava Vasıtalarının Uçuşlarını Düzenleyen Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı : 534) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

× 58. — Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşması ile Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasının Tadil Metninin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/632) (S. Sayısı : 536) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

× 59. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 261) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 60. — Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi (Gözden Geçirilmiş'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

× 61. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/631) (S. Sayısı : 548) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 62. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/641) (S. Sayısı : 549) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 63. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/640) (S. Sayısı : 550) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 64. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususî Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/642) (S. Sayısı : 551) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 65. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/679) (S. Sayısı : 552) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

66. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 3201 Sayılı Emniyet Teşkilâtı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi ile İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 11 Arkadaşının ve İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin ve 19 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/817, 2/351, 2/771) (S. Sayısı : 491) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

67. — D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğünün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağışlıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/675) (S. Sayısı : 412) (Dağıtma tarihi : 18.12.1997)

68. — Denizcilik Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/602, 1/220) (S. Sayısı : 468) (Dağıtma tarihi : 19.1.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

69. — İdarî Yargılama Usulü Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/531) (S. Sayısı : 145) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

70. — Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/538) (S. Sayısı : 244) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

71. — Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun İki Maddesinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/544) (S. Sayısı : 176) (Dağıtma tarihi : 19.12.1996)

72. — İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/555) (S. Sayısı : 228) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

73. — Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnenin Eki Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/420, 1/284) (S. Sayısı : 251) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

74. — Türk Ceza Kanunu ile Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/530) (S. Sayısı : 146) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

75. — Tanıtma Fonu Teşkilî ile 11.7.1939 Tarihli ve 3670 Sayılı Millî Piyango Teşkiline Dair Kanunun 4 üncü Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında 3230 Sayılı Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/575, 2/941) (S. Sayısı : 414) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

76. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/552) (S. Sayısı : 229) (Dağıtma tarihi : 21.2.1997)

× 77. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Çevre komisyonları raporları (1/436) (S. Sayısı : 332) (Dağıtma tarihi : 6.6.1997)

78. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 14 arkadaşının, Tarihî Türk Ocağı Binasının Kamu Yararına Çalışan Türk Ocakları Umumî Merkezine Devrine Dair Kanun Teklifi ile Çanakkale Milletvekili Cumhuriyet Ersümer ve 37 Arkadaşının ve Ankara Milletvekili Şaban Karataş ve 15 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/679, 2/53, 2/470) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

8

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 79. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın. Arsa Ofisi Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/581) (S. Sayısı : 181) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

80. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay ve 8 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/334) (S. Sayısı : 147) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

81. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 4.7.1934 Tarih ve 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/64) (S. Sayısı : 15) (Dağıtma tarihi : 14.5.1996)

82. — Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarıları ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/439, 1/428, 1/430) (S. Sayısı : 34) (Dağıtma tarihi : 1.7.1996)

83. — Eski Yugoslavya'da İşlenen Bazı Suçların Kovuşturulması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/467) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 9.7.1996)

84. — Türk Ticaret Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Adalet komisyonları raporları (1/297) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

85. — Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/292) (S. Sayısı : 60) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

86. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarıları ile Kahramanmaraş Milletvekili Esat Bütün ve 19 Arkadaşının, 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Ek 8 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 11 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/443, 1/464, 2/348, 2/352) (S. Sayısı : 61) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

87. — Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/460) (S. Sayısı : 62) (Dağıtma tarihi : 24.7.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYILE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

88. — Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/463) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

89. — Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın'ın, Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/342) (S. Sayısı : 65) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

90. — Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

91. — Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve İçişleri komisyonları raporları (1/462) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

92. — Belediye Kanununun 127 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/468) (S. Sayısı : 70) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

93. — Topyekûn Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/406) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

94. — Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/479) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

95. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/485) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

96. — Belediye Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/454) (S. Sayısı : 76) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

97. — Askerî Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

98. — Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu (1/475) (S. Sayısı : 105) (Dağıtma tarihi : 22.10.1996)

99. — Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/507) (S. Sayısı : 114) (Dağıtma tarihi : 7.11.1996)

100. — Sakarya Milletvekili Ersin Taranoğlu'nun, Sapanca Gölü ve Civarındaki Su Kaynaklarının Korunması ve Kullanılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/20) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 8.11.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

101. — Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 56 Arkadaşının, Elbistan İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 148) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

102. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, 1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesinin 58 inci Bendine Tefvikan Belediyelerce Kurulan Toptancı Hallerinin Sureti İdaresi Hakkında 80 Sayılı Kanunun 1 inci ve 552 Sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/580) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

103. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/583) (S. Sayısı : 184) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

104. — Yozgat Milletvekilleri İsmail Durak Ünlü, Yusuf Bacanlı ve Lutfullah Kayalar'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında 2809 Sayılı Kanunda ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/250) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

105. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/119) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

× 106. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in, Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/522, 2/468) (S. Sayısı : 197) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 107. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi Anlaşması ile Bu Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 203) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

× 108. — Maden Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/388) (S. Sayısı : 216) (Dağıtma tarihi 4.2.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

109. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 221) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

110. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/584) (S. Sayısı : 227) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

111. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/568) (S. Sayısı : 241) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

112. — Tokat Milletvekili Ahmet Feyzi İnceöz ve 20 Arkadaşının; 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun 574 ve 575 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/54) (S. Sayısı : 243) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

113. — Amasya Milletvekili Aslan Ali Hatipoğlu ve 9 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 230) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

114. — Maden Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/550) (S. Sayısı : 245) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

115. — Tekirdağ Milletvekili Enis Sülün ve 11 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/536) (S. Sayısı : 246) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

116. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 30 uncu Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/318) (S. Sayısı : 252) (Dağıtma tarihi : 14.3.1997)

117. — Adıyaman Milletvekili Celal Topkan ve 8 Arkadaşı ile Hatay Milletvekili Mehmet Silay ve 15 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/427, 2/431) (S. Sayısı : 253) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

118. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve 9 Arkadaşının, 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/2) (S. Sayısı : 255) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

119. — Bayburt Milletvekili Ölkü Güney'in, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklmesi ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/12) (S. Sayısı : 256) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

120. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/124) (S. Sayısı : 259) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

121. — Nevşehir Milletvekili Abdülkadir Baş ve 5 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/281) (S. Sayısı : 260) (Dağıtma tarihi: 28.3.1997)

× 122. — Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/367) (S. Sayısı : 265) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

123. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 9 Arkadaşının, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/173) (S. Sayısı : 269) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

124. — Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilâtı Hakkında Kanuna Üç Ek Madde Eklmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/457) (S. Sayısı : 270) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

125. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Güvenlik Şeref Madalyası ve Güvenlik Üstün Hizmet Madalyası Kanunu Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/593) (S. Sayısı : 279) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

126. — Sosyal Sigortalar Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/581) (S. Sayısı : 283) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

127. — Hatay Milletvekilleri Ali Uyar ve Hüseyin Yayla'nın, Üç İlçe ve Bir İl Kurulması ile İlgili Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/585) (S. Sayısı : 284) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

128, — 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Kanun, 24.5.1983 Tarih ve 2829 Sayılı Kanun ile 17.10.1983 Tarih ve 2925 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Emin Kul'un ve İstanbul Milletvekili Cevdet Selvi ve 6 Arkadaşının Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonları raporları (1/572, 2/378, 2/387) (S. Sayısı : 286) (Dağıtma tarihi : 11.4.1997)

129. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/421) (S. Sayısı : 289) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

130. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/548) (S. Sayısı : 290) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

131, — Askerî Havaalanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/405) (S. Sayısı : 292) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

132, — Adıyaman Milletvekili Ahmet Çelik ve 10 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/467) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 2.5.1997)

133. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 16 Arkadaşının, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/149) (S. Sayısı : 305) (Dağıtma tarihi : 12.5.1997)

134. — Yurtdışında Bulunanların Sosyal Güvenlikleri Hakkında 20.3.1997 Tarih ve 4230 Sayılı Borçlanma Kanunu ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/592) (S. Sayısı : 313) (Dağıtma tarihi : 13.5.1997)

135. — Aksaray Milletvekili Sadi Somuncuoğlu ve 6 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/462) (S. Sayısı : 307) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

136. — 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/590) (S. Sayısı : 309) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

137. — Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse ve Zeki Ertugay ile Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/157) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

138. — Bitlis Milletvekilleri Zeki Ergezen ve Abdulhaluk Mutlu'nun, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/566) (S. Sayısı : 311) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

139. — İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın, Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/338) (S. Sayısı : 314) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

140. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 1086 Sayılı Hukuk Usulî Muhakemeleri Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/62) (S. Sayısı : 315) (Dağıtma tarihi : 21.5.1997)

141. - Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, İmrenler, İsmail ve Yeniceoba Adıyla Üç Yeni İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/288) (S. Sayısı : 317) (Dağıtma tarihi : 22.5.1997)

142. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulî Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarıları ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/431, 1/432, 1/481, 1/556, 1/577) (S. Sayısı : 319) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

143. — Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın, Suşehri Adıyla Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

144. — Bolu Milletvekili Ayni Akyol'un, Bir İlçe ve Düzce İlinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/504) (S. Sayısı : 328) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

145. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul ve Hatay Milletvekili Nihat Matkap'ın, 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/225) (S. Sayısı : 333) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

146. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınması önergesi (2/460) (S. Sayısı : 334) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

147. — Refah Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya, Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün ve İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in Siyasal Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/826) (S. Sayısı : 336) (Dağıtma tarihi : 11.6.1997)

148. — Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt ve 2 Arkadaşının, Kızılca-bölük Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/437) (S. Sayısı : 339) (Dağıtma tarihi : 23.6.1997)

149. — Konya Milletvekili Necati Çetinkaya'nın, Pasaport Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/708) (S. Sayısı : 277 ve 277'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihleri : 4.4.1997; 24.6.1997)

150. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/713) (S. Sayısı : 342) (Dağıtma tarihi : 24.6.1997)

151. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 25 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Konusunda Kanun Teklifi ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/567, 2/398) (S. Sayısı : 340) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

152. — Giresun Milletvekilleri Yavuz Köymen ve Rasim Zaimoğlu'nun, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/642) (S. Sayısı : 343) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

153. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 5680 Sayılı Basın Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/839) (S. Sayısı : 346) (Dağıtma tarihi : 30.6.1997)

154. — 1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 564 Sayılı Kanun

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Hükümünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/302, 1/278) (S. Sayısı : 341) (Dağıtma tarihi : 4.7.1997)

155. Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 41 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/92) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

156. Kırşehir Milletvekili Cafer Güneş ve 5 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/698) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 8.7.1997)

157. — Siirt Milletvekili Nizamettin Sevgili'nin, 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Hakkındaki Kanunun 1 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/763) (S. Sayısı : 354) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

158. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu ve 6 Arkadaşının, Şebinkarahisar Adı ile Yeni Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/689) (S. Sayısı : 355) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

159. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Bir İl Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/266) (S. Sayısı : 356) (Dağıtma tarihi : 21.7.1997)

160. — İstanbul Milletvekili Sedat Aloğlu ve 7 Arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu (2/812) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

161. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 11 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Personel Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/684) (S. Sayısı : 369) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

162. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Şereflikoçhisar Adı ile Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/267) (S. Sayısı : 370) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

163. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/265) (S. Sayısı : 373) (Dağıtma tarihi : 1.8.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

164. — Bursa Milletvekili Mehmet Altan Karapaşaoğlu'nun, Dört İlçe ve Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/691) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 5.8.1997)

165. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 4 Arkadaşının, Gaziler Günü Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/389) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 11.8.1997)

166. — Van Milletvekili Fethullah Erbaş ve 47 Arkadaşının, Erciş İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/121) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 11.8.1997)

167. — Kırkkale Milletvekili Hacı Filiz'in, Kırkkale İline Bağlı Çerikli Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/3) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi : 15.8.1997)

168. — Giresun Milletvekili Turhan Alçelik ve 12 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/699) (S. Sayısı : 380) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

169. — Siirt Milletvekili Ahmet Nurettin Aydın ve Muş Milletvekili Necmettin Dede'nin, Siirt İline Bağlı Aydınlar İlçesinin Adının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/822) (S. Sayısı : 384) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

170. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/657) (S. Sayısı : 386) (Dağıtma tarihi : 24.10.1997)

171. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Burdur İlinin Kalkınmada Öncelikli Yöreler Arasına Alınmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/557) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 14.11.1997)

172. — Adana Milletvekili M. Halit Dağlı ve 12 Arkadaşının, Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/646) (S. Sayısı : 395) (Dağıtma tarihi : 17.11.1997)

173. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 11 Arkadaşının, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hak-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

ında Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/683) (S. Sayısı : 399) (Dağıtma tarihi : 1.12.1997)

174. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 235 inci Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/488) (S. Sayısı : 400) (Dağıtma tarihi : 1.12.1997)

175. — Antalya Milletvekili Yusuf Öztop ve 8 Arkadaşının, Antalya İli Kale İlçesi Adının «Demre» Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/610) (S. Sayısı : 405) (Dağıtma tarihi : 16.12.1997)

176. — Rize Milletvekili Mesut Yılmaz ile İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 188 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 175 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/963) (S. Sayısı : 406) (Dağıtma tarihi : 17.12.1997)

177. — Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın, Kırklareli'nde Kırklareli Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/722) (S. Sayısı : 407) (Dağıtma tarihi : 18.12.1997)

178. — Şeferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/583) (S. Sayısı : 433) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

179. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/487) (S. Sayısı : 434) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

180. — Denizli Milletvekili Haluk Müftüler ile Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin'in, 3143 Sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/724) (S. Sayısı : 490) (Dağıtma tarihi : 26.1.1998)

181. — İçel Milletvekili Halil Cin'in, Anamur İlçesinin İl Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/762) (S. Sayısı : 470) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

182. — Çorum Milletvekili Yasin Hatiboğlu ve 73 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İctüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/269) (S. Sayısı : 471) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYILE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

183. — Yardım Toplama Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/636) (S. Sayısı : 493) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

184. — Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İçişleri komisyonları raporları (1/698) (S. Sayısı : 494) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

185. — Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun Tasarısı ile Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Yozgat Milletvekili Yusuf Bacanlı ve 14 Arkadaşının, Antalya Milletvekili Yusuf Öztop ve 16 Arkadaşının ve Rize Milletvekili Avni Kabaoğlu'nun Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Adalet Komisyonu Raporu (1/655, 2/302, 2/570, 2/690, 2/901) (S. Sayısı : 496) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

186. — Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/693) (S.Sayısı : 497) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

187. — Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/646) (S. Sayısı : 498) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

188. — Toplu Konut Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/682) (S. Sayısı : 499) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

189. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 15 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/297) (S. Sayısı : 500) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

190. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı ve 14 Arkadaşının, Konya Ereğli'nin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/181) (S. Sayısı : 495) (Dağıtma tarihi : 3.2.1998)

191. — Uzlaştırma Kurullarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili M. Seyfi Oktay'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/644, 2/145) (S. Sayısı : 537) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

192. — Hâkimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/656) (S. Sayısı : 538) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

193. — Türk Bayrağı Kanununun 3 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Türk Bayrağı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/663, 1/520) (S. Sayısı : 539) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

194. — Niğde Milletvekili M. Salih Katırcıoğlu ve 14 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Ek 22 nci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/673) (S. Sayısı : 554) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

195. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 17 Arkadaşının, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/193) (S. Sayısı : 555) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

196. — Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/399) (S. Sayısı : 576) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

197. — Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununun 19 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/400, 1/711) (S. Sayısı : 578) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

198. — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/692) (S. Sayısı : 583) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

199. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 11 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı K.H.K.'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/366) (S. Sayısı : 584) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

X 200. — Uluslararası Çalışma Teşkilâtı Anayasasında Yapılan Değişiklik Hakkındaki Belgenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/709) (S. Sayısı : 573) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

201. — Van Milletvekili M. Ejder Arvas ve 48 Arkadaşının, Erciş Adıyla Bir İl ve Çelebibağ Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/807) (S. Sayısı : 574) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

202. — Muğla Milletvekili Mustafa Dedeoğlu ve 30 Arkadaşının, Bir İl ve Dört İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/820) (S. Sayısı : 575) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

203. — Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/403) (S. Sayısı : 577) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

204. — Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/703) (S. Sayısı : 579) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

205. — Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/715) (S. Sayısı : 588) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

206. — Adliye Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Seyfi Oktay'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/699, 2/1043) (S. Sayısı : 587) (Dağıtma tarihi : 9.3.1998)

207. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfikar İzol ve 59 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/120) (S. Sayısı : 590) (Dağıtma tarihi : 10.3.1998)

208. — İzmir Milletvekili Ali Rıza Bodur'un, Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/787) (S. Sayısı : 591) (Dağıtma tarihi : 10.3.1998)

209. — 3056 Sayılı Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/707) (S. Sayısı : 592) (Dağıtma tarihi : 16.3.1998)

210. — Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/719) (S. Sayısı 593) (Dağıtma tarihi : 16.3.1998)

211. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/755) (S. Sayısı : 599) (Dağıtma tarihi : 17.3.1998)

212. — Niğde Milletvekili Akın Gönen ve 10 Arkadaşının, İçişleri Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/1095) (S. Sayısı : 601) (Dağıtma tarihi : 17.3.1998)

213. — Sinop Milletvekili Metin Bostancıoğlu'nun, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/830) (S. Sayısı : 600) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

× 214. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Karayolları Trafik Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Denizli Milletvekili Meh-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

met Gözlükaya'nın, Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemlî'nin, İzmir Milletvekili İsmail Yılmaz'ın ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/1071, 2/614, 2/617, 2/634, 2/1028) (S. Sayısı : 602) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

× 215. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/687) (S. Sayısı : 603) (Dağıtma tarihi : 24.3.1998)

× 216. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovakya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/635) (S. Sayısı : 604) (Dağıtma tarihi : 24.3.1998)

217. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay ve 10 Arkadaşının, 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/286) (S. Sayısı : 625) (Dağıtma tarihi : 24.3.1998)

× 218. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasına Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/629) (S. Sayısı : 605) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

219. — Mardin Milletvekili Fehim Adak ve 94 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/184) (S. Sayısı : 624) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

× 220. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Anlaşması ile İlgili Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/720) (S. Sayısı : 630) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

× 221. — Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/726) (S. Sayısı : 628) (Dağıtma tarihi : 31.3.1998)

× 222. — Avrasya Ülkeleri Kadınları İşbirliği Grubu Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/725) (S. Sayısı : 629) (Dağıtma tarihi : 31.3.1998)

× 223. — Anavatan Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Metin Öney, Adana Milletvekili Uğur Aksöz, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Mil-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

letvekili Saffet Arıkan Bedük, Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Metin Işık ve 14 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/1068) (S. Sayısı : 633) (Dağıtma tarihi : 2.4.1998)

224. — Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve İçişleri komisyonları raporları (1/605) (S. Sayısı : 636) (Dağıtma tarihi : 3.4.1998)

225. — Gaziantep Milletvekili Mehmet Bedri İncetahtacı'nın, İstiklâl Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/885) (S. Sayısı : 639) (Dağıtma tarihi : 17.4.1998)

226. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/893) (S. Sayısı : 640) (Dağıtma tarihi : 17.4.1998)

227. — Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/684) (S. Sayısı : 641) (Dağıtma tarihi : 17.4.1998)

× 228. — Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/717) (S. Sayısı : 642) (Dağıtma tarihi : 20.4.1998)

× 229. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/731) (S. Sayısı : 645) (Dağıtma tarihi : 20.4.1998)

× 230. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/724) (S. Sayısı : 644) (Dağıtma tarihi : 22.4.1998)

× 231. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/658) (S. Sayısı : 647) (Dağıtma tarihi : 28.4.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 232. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/630) (S. Sayısı : 648) (Dağıtma tarihi : 28.4.1998)

× 233. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/732) (S. Sayısı : 649) (Dağıtma tarihi : 28.4.1998)

234. — Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın, Sızır Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/397) (S. Sayısı : 652) (Dağıtma tarihi : 5.5.1998)

× 235. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/739) (S. Sayısı : 653) (Dağıtma tarihi : 12.5.1998)

× 236. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Karadeniz'deki Deniz Alanlarından Sorumlu Yetkili Makamların İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/757) (S. Sayısı : 654) (Dağıtma tarihi : 12.5.1998)

× 237. — Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/758) (S. Sayısı : 655) (Dağıtma tarihi : 12.5.1998)

238. — Türk Kanunu Medenisinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/745) (S. Sayısı : 656) (Dağıtma tarihi : 12.5.1998)

239. — İzmir Milletvekili Metin Öney ve 7 Arkadaşının, 18 Mart Günü'nün Şehitler Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/1122) (S. Sayısı : 661) (Dağıtma tarihi : 20.5.1998)

240. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, 26.5.1927 Tarih ve 1050 Numaralı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 77 nci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/541) (S. Sayısı : 662) (Dağıtma tarihi : 20.5.1998)

241. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/764) (S. Sayısı : 682) (Dağıtma tarihi : 2.6.1998)

× 242. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Karadeniz'deki Deniz Alanlarından Sorumlu Yetkili Makamların İşbirliğine Dair Anlaş-

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

manın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/766) (S. Sayısı : 683) (Dağıtma tarihi : 2.6.1998)

243. — İstiklâl Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/775) (S. Sayısı : 685) (Dağıtma tarihi : 2.6.1998)

× 244. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/759) (S. Sayısı : 686) (Dağıtma tarihi : 2.6.1998)

245. — Radyo ve Televizyon Verici Tesislerinin Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne Devredilmesi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/691) (S. Sayısı : 688) (Dağıtma tarihi : 2.6.1998)

246. — İskân Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm komisyonları raporları (1/770) (S. Sayısı : 687) (Dağıtma tarihi : 3.6.1998)

247. — Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/749) (S. Sayısı : 691) (Dağıtma tarihi : 17.6.1998)

248. — Bursa Milletvekili Yahya Şimşek'in, Dört İlçe ve Inegöl İlinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/628) (S. Sayısı : 693) (Dağıtma tarihi : 17.6.1998)

× 249. — Bartın Milletvekili Köksal Toptan'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/88) (S. Sayısı : 692) (Dağıtma tarihi : 19.6.1998)

× 250. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Noterlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/933) (S. Sayısı : 694) (Dağıtma tarihi : 19.6.1998)

251. — Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/771) (S. Sayısı : 698) (Dağıtma tarihi : 19.6.1998)

252. — Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurum - Okul ve Kuruluşlara Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hak-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

ında Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/690) (S. Sayısı : 696) (Dağıtma tarihi : 23.6.1998)

253. — Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/706) (S. Sayısı : 697) (Dağıtma tarihi : 23.6.1998)

254. — Denizli Milletvekilleri Mehmet Gözlükaya, Haluk Müftüler, Ramazan Yenidede ve Hilmi Develi'nin, Dazkırı İlçesinin Bağlılığının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/1195, 2/1155) (S. Sayısı : 700) (Dağıtma tarihi : 23.6.1998)

255. — Bolu Milletvekili Avni Akyol ve 82 Arkadaşının, Millî Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Konya Milletvekili Veysel Candan ve 10 Arkadaşının, Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İstanbul Milletvekili Tayyar Altıkulaç ve 13 Arkadaşının ve Erzurum Milletvekili İsmail Köse ile Aksaray Milletvekili Sadı Somuncuoğlu'nun Aynı Konudaki Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/1080, 2/1055, 2/1064, 2/1067, 2/1078) (S. Sayısı : 701) (Dağıtma tarihi : 26.6.1998)

× 256. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında İnşaat Şirketlerinin Vergilendirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/767) (S. Sayısı : 702) (Dağıtma tarihi : 26.6.1998)

257. — Kadastro Kanunu ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/637) (S. Sayısı : 699) (Dağıtma tarihi : 29.6.1998)

258. — Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesi ile Bunlara İlişkin Nihai Kararlar, Tavsiye Başlıklı Belge ve İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/765) (S. Sayısı : 704) (Dağıtma tarihi : 30.6.1998)

259. — Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/768) (S. Sayısı : 706) (Dağıtma tarihi : 1.7.1998)

260. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanununun Geçici 41 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Bolu Milletvekili Avni Akyol ve Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, 4.11.1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/1096, 2/234) (S. Sayısı : 707) (Dağıtma tarihi : 1.7.1998)

261. — Terörle Mücadele Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/788) (S. Sayısı : 708) (Dağıtma tarihi : 1.7.1998)

262. — Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/792) (S. Sayısı : 711) (Dağıtma tarihi : 9.7.1998)

263. — Kimlik Bildirme Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/793) (S. Sayısı : 712) (Dağıtma tarihi : 9.7.1998)

264. — 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile 1700 Sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 23 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/748, 1/751) (S. Sayısı : 714) (Dağıtma tarihi : 14.7.1998)

265. — Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/755) (S. Sayısı : 715) (Dağıtma tarihi : 16.7.1998)

266. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/786) (S. Sayısı : 717) (Dağıtma tarihi : 16.7.1998)

267. — Devlet Denetleme Kurulu Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/750) (S. Sayısı : 718) (Dağıtma tarihi : 16.7.1998)

268. — Bazı Kanunlardaki Cezaların İdarî Para Cezasına Dönüştürülmesine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Seyfi Oktay'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/645, 2/140) (S. Sayısı : 716) (Dağıtma tarihi : 22.7.1998)

× 269 — Efta Devletleri ile Türkiye Arasındaki Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/778) (S. Sayısı : 720) (Dağıtma tarihi : 28.7.1998)

× 270. — Türkiye Cumhuriyeti ile Slovenya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/796) (S. Sayısı : 733) (Dağıtma tarihi : 1.10.1998)

271. — İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, 20.4.1967 Tarih ve 854 Sayılı Deniz İş Kanununun 28 inci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tek-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

lifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/1225) (S. Sayısı : 746) (Dağıtma tarihi : 1.10.1998)

272. — Askerlik Kanunu ile Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/791) (S. Sayısı : 748) (Dağıtma tarihi : 1.10.1998)

273. — İzmir Milletvekili Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Eşref Erdem ve 3 Arkadaşı ile Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/1518) (S. Sayısı : 738'e 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 12.10.1998)

274. — Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün, 19 Eylül Gününün İçinde Bulunduğu Haftanın Gaziler Haftası İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/1256) (S. Sayısı : 754) (Dağıtma tarihi : 19.10.1998)

275. — Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/807) (S. Sayısı : 757) (Dağıtma tarihi : 21.10.1998)

276. — Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununa İki Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/827) (S. Sayısı : 759) (Dağıtma tarihi : 3.11.1998)

277. — Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda ve Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/826) (S. Sayısı : 760) (Dağıtma tarihi : 3.11.1998)

278. — Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/818) (S. Sayısı : 761) (Dağıtma tarihi : 3.11.1998)

279. — İstanbul Milletvekili Yusuf Namoğlu ve 7 Arkadaşının, Türkiye Otelciler Birliği Kanunu Teklifi ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Safet Arıkan Bedük'ün ve Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/1132, 2/1079, 2/1107) (S. Sayısı : 758) (Dağıtma tarihi : 6.11.1998)

280. — İş Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/817) (S. Sayısı : 765) (Dağıtma tarihi : 6.11.1998)

281. — 78 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyle Ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarıları ve Eskişehir Milletvekilleri Mustafa Balcılar, Demir Berberoğlu,

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

I. Yaşar Dedelek, Mahmut Erdir, Hanifi Demirkol ve Necati Albay'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/414, 1/419, 1/426, 1/434, 1/537, 1/819, 2/328) (S. Sayısı : 762) (Dağıtma tarihi : 11.11.1998)

282. — Bazı Örgütlü Suçlarla Mücadele Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/744) (S. Sayısı : 766) (Dağıtma tarihi : 16.11.1998)

283. — Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 Arkadaşının, Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemlî'nin ve Gaziantep Milletvekili Hikmet Çetin ile Siyasî Parti Gruplarını Temsilen 9 Milletvekilinin Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/753, 2/172, 2/615, 2/1158) (S. Sayısı : 767) (Dağıtma tarihi : 20.11.1998)

284. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/1640) (S. Sayısı : 768) (Dağıtma tarihi : 20.11.1998)

285. — İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 187 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 82 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Yasa Önerisi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/1205) (S. Sayısı : 773) (Dağıtma tarihi : 24.11.1998)

286. — İzmir Milletvekili Ali Rıza Bodur'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve İzmir Milletvekili Ali Rıza Bodur'un İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/1612) (S. Sayısı : 772'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 1.12.1998)

287. — Aydın Milletvekili Nahit Mentşe'nin, Sosyal Sigortalar Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ile Aydın Milletvekilleri Yüksel Yalova ile Sema Pişkinsüt'ün Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/1224, 2/1222, 2/1228) (S. Sayısı : 776) (Dağıtma tarihi : 2.12.1998)

288. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Çalışmalarına Özürsüz veya İzinsiz Olarak 1998 Yılı Haziran Ayında Altı, Temmuz Ayında İse Sekiz Birleşim Günü Katılmayan Afyon Milletvekili Kubilay Uygun'un Durumunun Anayasanın 84 üncü ve İçtüzüğün 138 inci Maddelerine Göre İncelenmesine Dair Başkanlık Divanının 12.10.1998 Tarihli 94 Numaralı Kararı ile Başkanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/1751) (S. Sayısı : 781) (Dağıtma tarihi : 2.12.1998)

289. — Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerin-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

den Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Antalya Milletvekili Yusuf Öztop ve Dört Arkadaşının İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/1211) (S. Sayısı : 774'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.11.1998)

290. — Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş ve Dört Arkadaşının İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/1646, 3/1775) (S. Sayısı : 775'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.11.1998)

291. — Hemşirelik ve Türk Hemşireleri Birliği Kanunu Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/834) (Sıra Sayısı : 784) (Dağıtma tarihi : 18.12.1998)

292. — Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/832) (Sıra Sayısı : 785) (Dağıtma tarihi : 18.12.1998)

293. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/665) (S.Sayısı : 789) (Dağıtma tarihi : 9.2.1999)

294. — Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/869) (S. Sayısı : 787) (Dağıtma tarihi : 13.3.1999)

295. — İskân Kanunu Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve İçişleri komisyonları raporları (1/444) (S. Sayısı : 788) (Dağıtma tarihi : 13.3.1999)

296. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/855) (S. Sayısı : 790) (Dağıtma tarihi : 13.3.1999)

(X) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

